

Rhaglen Gyflawn

Tuag at Ragoriaeth
Towards Excellence

CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL

CONWY
CYNGOR SWAIDESTREF SIROL
COUNTY BOROUGH COUNCIL

CYNGOR
Sir Ddinbych
Denbighshire
COUNTY COUNCIL

CYNGOR
Sir y Fflint
Flintshire
COUNTY COUNCIL

wrexham
COUNTY BOROUGH COUNCIL
CYNGOR SWAIDESTREF SIROL
wrecsam

Cyfarfod

CYD-BWYLLGOR GWE

Dyddiad ac Amser

10.00 y.b., DYDD MERCHER, 4YDD HYDREF, 2017

Lleoliad

Swyddfeydd GwE, Bryn Eirias, Ffordd Abergele, Bae Colwyn, LL29 8BF

Pwynt Cyswllt

Sioned Williams

01286 679729

SionedWilliams3@gwynedd.llyw.cymru

(Dosbarthwyd: 03/10/2017)

CYD-BWYLLGOR GWE

Aelodau a phleidlais

Y Cynghorwyr

Cynghorydd Meirion Jones	Isle of Angelsey County Council
Cynghorydd Garffild Lewis	Cyngor Bwrdesitref Conwy
Cynghorydd Huw Hilditch-Roberts	Cyngor Sir Ddinbych
Cynghorydd Ian Roberts	Cyngor Sir y Fflint
Cynghorydd Phil Wynn	Cyngor Bwrdeistref Sirol Wreccsam
Cynghorydd Gareth Thomas	Cyngor Gwynedd

Aelodau cyfetholedig heb Bleidlais

Rita Price	Esgobaeth Wreccsam
Diane Chisholm	Cynrychiolydd Ysgolion Cynradd
Mair Herbet	Cynrychiolydd Ysgolion Uwchradd
Jonathan Morgan	Cynrychiolydd Ysgolion Arbennig
Alison Fisher	Cynrychiolydd Llywodraethwr

Swyddogion Heb Bleidlais

Delyth Molyneux	Cyngor Sir Ynys Môn
Dr Lowri Brown	Cyngor Bwrdeistref Conwy
Karen Evans	Cyngor Sir Ddinbych
Claire Homard	Cyngor Sir Ddinbych
Ian Roberts	Wrexham County Council
Garem Jackson	

Swyddogion yn bresennol

Arwyn Thomas	GwE - Rheolwr Gyfarwyddwr
Iwan G. Evans	Awdurdod Lletyol
Dafydd L. Edwards	Awdurdod Lletyol
Steve Vincent	Llywodraeth Cymru
Susan Owen Jones	Rheolwr Busnes GwE
Dr Gwynne Jones	Cyngor Sir Ynys Môn
Rhys Howard Hughes	Cyfarwyddwr Cynorthwyol GwE
Alwyn Jones	Cyfarwyddwr Cynorthwyol GwE

R H A G L E N

1. YMDDIHEURIADAU

I dderbyn unrhyw ymddiheuriadau am absenoldeb.

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

I dderbyn unrhyw ddatganiad o fuddiant personol.

3. MATERION BRYS

I nodi unrhyw eitemau sy'n fater brys ym marn y Cadeirydd fel y gellir eu hystyried.

4. COFNODION Y CYFARFOD BLAENOROL 4 - 7

Copi'n amgaedig.

5. CYNNYDD YN ERBYN ARGYMHELLION ESTYN 8 - 36

6. CYNLLUN BUSNES 2017-2020 LEFEL 1 37 - 89

7. MONITRO'R CYNLLUN BUSNES - CHWARTER 1

8. COFRESTR RISG 90 - 95

9. CYNLLUN ARIANOL TYMOR CANOLIG 96 - 108

10. POLISI A FFRAMWAITH GWERTH AM ARIAN 109 - 121

CYD-BWYLLGOR GwE 22.09.2017

Yn bresennol:

Y Cyngorwyr: Gareth Thomas – Cadeirydd (Cyngor Gwynedd), Phil Wynn – Is Gadeirydd (Cyngor Bwrdeistrefol Sirol Wrecsam), Meirion Jones (Sir Ynys Môn), Huw-Hilditch-Roberts (Sir Ddinbych), Ian Roberts (Cyngor Sir y Fflint), Garffild Lewis (Cyngor Bwrdeistrefol Conwy).

Aelodau Cyfetholedig heb bleidlais: Mair Herbert (Cynrychiolydd Ysgolion Uwchradd), Alison Fisher (Cynrychiolydd Llywodraethwyr).

Swyddogion heb bleidlais: Delyth Molyneux (Cyngor Sir Ynys Môn), Dr Lowri Brown (Cyngor Bwrdeistrefol Conwy), Claire Homard (Cyngor Sir y Fflint), Karen Evans (Cyngor Sir Dinbych), Garem Jackson (Cyngor Gwynedd), Ian Roberts (Cyngor Bwrdeistrefol Sirol Wrecsam).

Hefyd yn bresennol: Arwyn Thomas (Rheolwr Gyfarwyddwr GwE), Dr Alwyn Jones (Cyfarwyddwr Cynorthwyol GwE), Rhys Howard Hughes (Cyfarwyddwr Cynorthwyol GwE), Susan Owen Jones (Rheolwr Busnes GwE), Iwan Evans (Pennaeth Gwasanaeth Cyfreithiol yr Awdurdod Lletyol – Cyngor Gwynedd), Dafydd L. Edwards (Pennaeth Cyllid y Awdurdod Lletyol), Sioned Williams (Swyddog Cefnogi Aelodau'r Awdurdod Lletyol – Cyngor Gwynedd), a Ian Howse ac Lauren Parsons (Deloitte) ar gyfer Eitem 5.

1. YMDDIHEURIADAU

Rita Price (Esgobaeth Wrecsam), Jonathan Morgan (Cynrychiolydd Ysgolion Arbennig), Dr Gwynne Jones (Cyngor Sir Ynys Môn), Steve Vincent (Llywodraeth Cymru).

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd datganiad o fuddiant personol gan unrhyw aelod oedd yn bresennol.

3. MATERION BRYS

Nid oedd unrhyw faterion brys.

4. COFNODION Y CYFARFOD BLAENOROL

Derbyniwyd y cofnodion o'r pwyllgor hwn a gynhaliwyd ar y 20 Gorffennaf, 2017, fel rhai cywir.

5. CYFRIFON TERFYNOL AM Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 MAWRTH 2017

Cyflwynodd Pennaeth Cyllid y Awdurdod Lletyol yr adroddiad ac eglurwyd bod y Datganiad wedi bod yn destun archwiliad gan Deloitte, archwilwyr allanol apwyntiwyd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Adroddodd Cynrychiolydd Deloitte bod yr archwiliad Deloitte wedi ei gwblhau a bod yr adroddiad, yn gyffredinol, yn adlewyrchu yn dda iawn ar GwE a'r Cydbwyllgor. Nodwyd bod dau fân newidiadau wedi'u gwneud i'r adroddiad, gan gynnwys ail-strwythuro paragraff ar

waelod tudalen 15 a gwall 'typo' yn nhabl ar dudalen 31, a godwyd gan Deloitte ar ôl i'r agenda gael ei yrru i'r Cydbwyllgor.

Esboniwyd mai'r cam nesaf, os caiff yr adroddiad ei dderbyn gan y Cydbwyllgor, fydd i'r Cadeirydd a Pennaeth Cyllid yr Awdurdod Lletyol i lofnodi'r Llythyr Cynrychiolaeth a'i yrru yn ôl i Deloitte.

PENDERFYNIWYD: I dderbyn yr adroddiad fel mae wedi ei addasu.

6. ADRODDIAD CYCHWYNNOL AR BERFFORMIAD RHANBARTH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Rheolwr Gyfarwyddwr GwE, diolchodd i staff addysgol y rhanbarth am eu gwaith caled i gyflawni'r canlyniadau, a nodwyd y canlynol:

- Nid yw'r canlyniadau yn ganlyniadau terfynol ar hyn o bryd ac mae posibilrwydd y caiff eu newid.
- Mae perfformiad Cyfnod Sylfaen wedi cynyddu ar draws y rhanbarth, y cynnydd mwyaf ar lefel genedlaethol. Er hyn, mae perfformiad GwE yn is na'r disgwyl o fewn y pedwar consortiwm (trydydd). Nodwyd bod angen sylw pellach mewn rhai awdurdodau o fewn y rhanbarth gan gynnwys Conwy ac i ddarganfod os oes problemau gyda'r asesiad neu'r addysgu.
- Mae perfformiad Cyfnod Allweddol 2 yn dda iawn ac mae GwE wedi codi i'r safle cyntaf ymhlith y pedwar consortiwm.
- Mae'r cynnydd yng Nghyfnod Allweddol 3 wedi bod yn gadarn yn 2017 ond mae sylw pellach wedi ei adnabod ar gyfer Wrecsam.
- Roedd AT yn awyddus i ganolbwyntio ar canlyniadau Cyfnod Allweddol 4 yn y cyfarfod. Pwysleisiodd bod y manylebau TGAU ar gyfer Saesneg, Cymraeg, Mathemateg a Gwyddoniaeth wedi newid, ac felly mae'r gwaelodlin ar gyfer 2017 yn hollol newydd. Cafodd Mathemateg ei adnabod fel adran yw wella. Yn ogystal, nodwyd bod problemau ynglŷn a denu penaethiaid Mathemateg i ysgolion y rhanbarth. Yn ddiweddar, mae 31 pennaeth Mathemateg newydd wedi eu penodi ar draws y rhanbarth sy'n peri risg i'r adran berfformio yn dda os nad ydynt yn derbyn y cefnogaeth sydd angen.
- Nodwyd bod Cyfnod Allweddol 5 yn destun blaenoriaeth cenedlaethol. Mae'n gymhleth dadansoddi'r data am fod y model cyflwyno yn amrywio oddi fewn awdurdodau ar draws y rhanbarth.

Nodwyd bod Cyfnod Sylfaen yn destun pryder yng Ngwynedd ac angen mwy o sylw. Gofynnwyd os yw'r broblem o ddenu penaethiaid Mathemateg yn un genedlaethol.

Pwysleisiwyd bod denu penaethiaid Mathemateg i ysgolion yn anodd iawn, ond ei fod yn haws i'r ysgolion mawr am eu bod gyda'r arian i'w cadw yn y swydd. Awgrymwyd mai un ateb fydd i benodi penaethiaid uwchben y consortiwm a fyddai'n galluogi'r posibilrwydd i symud penaethiaid o gwmpas ysgolion yn ôl yr angen – bydd hyn angen trafodaeth pellach.

Nodwyd bod Llywodraeth Cymru wedi lansio ymgynghoriad ar Bapur Gwyn yn ymwneud a Addysg 16+ a gofynnwyd i'r Cyd-Bwyllgor os oedd rhywun yn bresennol yn y cyfarfod yn ymwneud a'r papur a gynhaliwyd yn Llanelwy yn ddiweddar.

Nodwyd bod yr awdurdodau heb dderbyn Papur Gwyn gan y Llywodraeth ac eu bod heb ymgynghori gyda'r awdurdodau yn y rhanbarth. Cwestiynwyd pam bod y Llywodraeth heb gynnwys barn asiantaethau allweddol yn y maes yn yr ymgynghoriad a bod yn mater yn annerbyniol.

Cadarnhawyd bod GwE wedi cael eu tynnu mewn i drafodaeth cychwynnol gyda'r Llywodraeth ynglŷn a'r ymgynghoriad.

Gofynnwyd sut yr rydem am fesur ein cynnydd amser yma blwyddyn nesaf er mwyn codi safonau ac i ddadansoddi'r manylion.

Esboniwyd bod GwE am adrodd ar ddata byw, hynny yw, edrych ar ffactorau fel penaethiaid Gwyddoniaeth, Gwaith Cwrs, a'r nifer o ddysgwyr sydd wedi eistedd eu arholiadau yn barod, a dadansoddi y wybodaeth yma. Bydd GwE hefyd yn gweithio'n agos gyda adrannau ac ysgolion gwahanol i sicrhau eu bod ar y trywydd iawn i gyrraedd eu targedau. Bydd adrodd ar ddata byw yn galluogi GwE i symud adnoddau yn gynt ac yn ôl yr angen i atal materion rhag codi.

Nodwyd y byddai mwy o graffu manwl yn codi'r cwestiwn o sut yr rydem yn ymdrin ag atebolrwydd ac yn galluogi dull mwy cyson o rheoli ein atebolrwydd.

Codwyd y pwynt bod angen gwell eglurhad ynglŷn a hawl ysgolion am gymorth, ac ein bod angen gweithio mewn partneriaeth i wneud hyn yn glir. Mae tuedd i ysgolion sydd yn derbyn cymorth i fod yn rhy ddibynnol ar y cymorth hynny ar ôl amser, ac yn dod yn ateb tymor byr, nid ateb tymor hir.

PENDERFYNWYD: Yr adroddiad i ddod yn ôl i'r Cydbwyllgor unwaith y mae'r canlyniadau yn derfynol.

7. ARGYMHELLION ESTYN - CYNNYDD

Eglurodd Rheolwr Gyfarwyddwr GwE y bydd Estyn yn ymweld â GwE ar 16 Hydref yn dilyn Arolygiad Rhanbarthol Estyn a gynhaliwyd ym mis Ebrill 2016. Bydd Estyn yn adrodd ar y cynnydd sydd wedi ei wneud yn erbyn y chwech argymhelliad a cafodd eu cynnwys yn adroddiad Estyn wedi'r ymchwiliad yn 2016.

Bydd cyfarfod Cydbwyllgor GwE arbennig yn cael ei gynnal ar 4 Hydref 2017 er mwyn i aelodau'r pwyllgor mynegi eu barn ar gynnydd yn erbyn y chwech argymhellion.

PENDERFYNWYD: Derbyn yr adroddiad.

8. RHEOLI PERFFORMIAD STAFF GwE

Cyflwynodd yr adroddiad gan Gyfarwyddwr Cynorthwyol GwE a nodwyd y canlynol:

- Mae polisi Rheoli Perfformiad Staff GwE wedi ei ddiwygio i adlewyrchu'n well ar y Cynllun Busnes Rhanbarthol, a'r strwythur atebolrwydd a staff newydd.
- Yn dilyn y polisi newydd, bydd staff GwE yn mynd drwy drefn Rheoli Perfformiad flynyddol bob mis Hydref a fydd yn cael ei adolygu pob chwarter i fonitro cynnydd.
- Bydd y newidiadau yn darparu mwy o gyfleodd datblygu i staff ac yn rhoi mwy o adborth a chefnogaeth er mwyn iddynt gyrraedd eu hamcanion. Bydd hefyd yn galluogi staff i fod yn fwy hyblyg o'i hamcanion, drwy eu galluogi i adolygu a diwygio eu cyfeiriad, os oes angen, yn ystod y flwyddyn.

PENDERFYNWYD: Derbyn y polisi.

9. TARGED ARBEDION EFFEITHLONRWYDD

Cyflwynwyd yr adroddiad gan DLE a nodwyd bod targed arbedion effeithlonrwydd o £131,967 yn y gyllideb sylfaenol ar gyfer 2017/18. Esboniodd bod GwE yn tanwario yn hanesyddol oherwydd bod grantiau yn dyrannu yn hwyr yn y flwyddyn ariannol, a bod priodoli incwm

grantiau yn broblemus oherwydd gwaith gweinyddu a gweithredu. Derbyniwyd bod angen gweinyddu grantiau yn well yn y dyfodol.

Nodwyd bod cyllideb addysg wedi ei warchod hyd yma ond beth sydd yn mynd i ddigwydd yn y dyfodol os bydd mwy o doriadau.

Nodwyd ei bod yn amhosib rhagweld hyn, a bydd yn rhaid ymateb i bethau fel y byddent yn digwydd.

Nodwyd y byddai'n rhaid i GwE ddilyn yr un cwrs a'r awdurdodau lleol, hynny yw, beth bynnag yw'r cyfyngiadau ariannol mae'r awdurdodau yn ei wynebu, bydd yn rhaid i GwE addasu ei gyllideb.

Pwysleisiwyd bod cytundeb rhyng-awdurdod GwE yn gosod model ariannu cytunedig. Bydd rhaid i addasiadau i'r cyfraniadau dderbyn cytundeb y partneriaid.

Nodwyd gofynion mewn meysydd gwasanaeth, yn enwedig gwasanaethau statudol, yn effeithio ar y gyllideb mewn gwasanaethau eraill.

PENDERFYNWYD: Derbyn yr adroddiad.

10. CYLLIDEB GwE 2017-18 – ADOLYGIAD CHWARTER 1

Cyflwynodd Pennaeth Cyllid yr Awdurdod Lletyol yr adroddiad gan nodi bod adolygiad cychwynnol yn amcangyfrif gorwariant net o £10,660 yn erbyn y gyllideb, a bod trosiant staff a'r cyfnod pryd oedd y Rheolwr Gyfarwyddwr mewn swydd dros dro wedi arwain at danwariant un-tro cymharol fechan.

PENDERFYNIWYD: Derbyn yr adroddiad.

11. CALENDR CYFARFODYDD

Bydd y cyfarfod nesaf yn cael ei gynnal ar y 4ydd Hydref 2017.

Nodwyd bod un diwygiad wedi bod yng nghalendr cyfarfodydd, a bydd y Cyd-Bwyllgor mis Chwefror 2018 yn cael ei gynnal ar y 21 Chwefror 2018.

Dechreuodd y cyfarfod am 10:30am a daeth i ben am 11:50.

ADRODDIAD I'R CYD-BWYLLGOR

4 HYDREF 2017

Adroddiad gan: Rheolwr Gyfarwyddwr GwE

Testun: Argymhellion Estyn - Adroddiad Cynnydd

1.0 Pwrpas yr Adroddiad

1.1 Diweddarau aelodau'r Cyd-Bwyllgor ar y cynnydd o ran cyflawni'r argymhellion a nodir yn yr adroddiad ar ansawdd y gwasanaethau gwella ysgolion a ddarperir gan Gonsortium Gogledd Cymru (Estyn, Ebrill 2016).

2.0 Ystyriaethau

2.1 Cynhaliwyd Arolygiad Rhanbarthol Estyn yn y bythefnos yn dechrau 18 Ebrill 2016.

2.2 Cyhoeddodd Estyn adroddiad ar eu canfyddiadau a oedd yn cynnwys y 6 argymhelliad hyn:

- **A1:** Sicrhau bod y gwasanaeth gwella ysgolion yn gwneud defnydd mwy effeithiol o weithdrefnau data, gosod targedau a thracio er mwyn herio a chefnogi ysgolion i wella perfformiad yr holl ddysgwyr ar draws ysgolion ac awdurdodau lleol, yn arbennig yng nghyfnod allweddol 4.
- **A2:** Gwella ansawdd arfarnu wrth ddarparu gwasanaethau gwella ysgolion.
- **A3:** Gwella trylwyrredd trefniadau ar gyfer adnabod a rheoli risg.
- **A4:** Sicrhau bod cynlluniau busnes a chynlluniau gweithredol yn cynnwys meini prawf llwyddiant clir ac y caiff cynnydd yn erbyn y rhain ei fonitro'n effeithiol.
- **A5:** Egluro rôl strategol y rhwydweithiau rhanbarthol a'u hatebolrwydd i'r Cyd-bwyllgor.
- **A6:** Datblygu fframwaith priodol er mwyn asesu gwerth am arian; sicrhau bod cynllun cyllidol tymor canolig yn cyd-fynd â'r cynllun busnes, a bod ffrydiau gwaith wedi eu priso'n llawn.

2.3 Mae Cynllun Gweithredu ôl-arolwg ar waith ac wedi'i gynnwys yn y Cynllun Busnes Rhanbarthol.

2.4 Mae'r Adroddiad Cynnydd yn adrodd ar y cynnydd a wnaed hyd yma yn erbyn yr argymhellion.

3.0 Argymhellion

3.1 Gofynnir i'r Cyd-Bwyllgor nodi cynnwys yr adroddiad.

4.0 Goblygiadau Ariannol

4.1 Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol yn codi o'r adroddiad hwn.

5.0 Effaith ar Gydraddoldeb

5.1 Nid oes unrhyw oblygiadau cydraddoldeb newydd yn codi o'r adroddiad hwn.

6.0 Goblygiadau Personél

6.1 Nid oes unrhyw oblygiadau personél newydd yn codi o'r adroddiad hwn.

7.0 Ymgynghori sydd wedi digwydd

7.1 Ymgynghorwyd â Bwrdd Rheoli GwE yn ystod datblygu'r ddogfen hon.

8.0 Atodiadau

8.1 Argymhellion Estyn: Adroddiad Cynnydd (Hydref 2017)

BARN Y SWYDDOGION STATUDOL

Swyddog Monitro:

Cyflwynir sylwadau, fel bo angen, ar lafar yng nghyfarfod y Cydbwyllgor.

Swyddog Cyllid Statudol:

Cyflwynir sylwadau, fel bo angen, ar lafar yng nghyfarfod y Cydbwyllgor.

Argymhellion Estyn: Adroddiad Cynnydd

Hydref 2017

GwEGogledd.Cymru

Cyd-destun a chefnidir	Tystiolaeth
<p>Ers yr arolygiad craidd, bu ailstrwythuro sylweddol o ran uwch arweinyddiaeth ac arweinyddiaeth ganol, llywodraethu a chefnogaeth weinyddol GwE.</p> <p>Ym mis Hydref 2016, comisiynodd y Prif Weithredwyr adolygiad trylwyr o'r gwasanaethau gwella ysgolion a'i swyddogaethau gweinyddol. Roedd yr adolygiad cyfansawdd yn cynnwys trafodaeth gydag ysgolion, hybiau, swyddogion yr awdurdodau lleol, prif weithredwyr a grwpiau o ymgynghorwyr her. Daeth yr adolygiad i'r casgliad nad oedd y strwythur cyfredol yn addas i'r diben, a gwnaethpwyd cyfres o argymhellion i wella effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd y gwasanaeth. Roedd y rhain yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ail strwythuro'r sefydliad i roi sylw i'r diffygion presennol; • Datblygu model arweinyddiaeth ddostranedig a fydd yn rhoi mwy o rolau arwain i staff, a rhoi cyfleoedd iddynt ddatblygu eu sgiliau eu hunain; • Newid y model gweithredu presennol i sicrhau bod pwyslais clir ar wella perfformiad mewn ysgolion uwchradd, yn enwedig yng nghyfnod allweddol 4; • Gweithredu model rheoli perfformiad unigol a gwasanaeth a fydd yn gymorth i roi sylw i argymhellion Estyn; • ALI unigol i edrych ar eu cynhwysedd a'u gallu cyfredol i weithio mewn partneriaeth gyda GwE, i sicrhau bod perfformiad yn gwella; • Adolygu'r strwythurau Llywodraethu, ochr yn ochr ag adolygiad nesaf y Model Cenedlaethol; • Datblygu eglurder rhwng blaenoriaethau Cenedlaethol a Lleol fel eu bod yn ategu ei gilydd, yn hytrach na chystadlu; • Adolygu'r cynllun busnes ymhellach fel bod pawb yn deall beth yw blaenoriaethau GwE; • Crisialu rolau staff, yn enwedig uwch staff, fel bod blaenoriaethau yn cael eu cyflawni; ac • Adolygu model cefnogi busnes GwE sy'n weithredol. <p>Derbyniodd y Bwrdd Rheoli a'r Cyd-Bwyllgor yr holl argymhellion, yn llawn, ac fe'u gweithredwyd.</p> <p>Mae'r gwasanaeth wedi cymryd camau breision a chyflym i ailstrwythuro ei dîm arweinyddiaeth a gweinyddol. O ganlyniad i hyn, mae mwy o gysondeb ar draws y gwasanaeth ac eglurder o ran atebolrwydd y tîm a'r gwasanaeth.</p> <p>Mewn cyfnod byr iawn o amser, mae'r gwasanaeth wedi llwyddo i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sefydlu gweledigaeth glir i'r gwasanaeth; • Cytuno ar flaenoriaethau clir sy'n cyd-fynd ag agenda diwygio Llywodraeth Cymru; • Cytuno ar werthoedd eglur ac isafswm disgwyliadau; 	<p>Adroddiad adolygu Polisi Rheoli Perfformiad Gweledigaeth (gweler Cynlluniau Busnes) Amcanion 2020 (Gweler Cynlluniau Busnes) Strwythur Newydd (gweler Cynlluniau Busnes) Strwythur Atebolrwydd (Gweler Cynlluniau Busnes)</p>

- Gosod amcanion dyheadol ar gyfer 2020 ble bydd y rhanbarth yr un sy'n perfformio orau yng Nghymru;
- Cysylltu amcanion 2020 mewn fframwaith gwerth am arian;
- Ail lunio swydd ddisgrifiadau staff i gynnwys gwerthoedd y gwasanaeth, isafswm disgwyliadau a sut y byddant yn datblygu yn eu rolau;
- Cyflwyno model rheoli perfformiad staff newydd gyda phwyslais ar ddatblygiad proffesiynol parhaus;
- Cyflwyno system cynllunio busnes a phenodi newydd, a chryfhau cysondeb darparu drwy benodi Swyddog Rheoli Perfformiad newydd;
- Datblygu ysbryd cryf o weithio fel tîm;
- Dadelfennu'r system flaenorol o weithio ar sail hybiau, a gwreiddio diwylliant o weithio'n rhanbarthol yn y Gogledd;
- Sefydlu haen arweinyddiaeth newydd o fewn y gwasanaeth, gyda thri uwch arweinydd ar gyfer y cynradd, yr uwchradd, ac ar gyfer goruchwyllo datblygiadau traws-sector gyda Dyfodol Llwyddiannus (Cwricwlwm i Gymru);
- Grymuso'r trefniadau ar gyfer cyfathrebu a sicrhau atebolrwydd efo'r AauLLI, drwy gyfarfod yn rheolaidd gyda swyddogion;
- Meithrin perthynas gryfach a mwy effeithiol gyda'r deilyddion Portffolio newydd a'r cadeiryddion craffu;
- Cryfhau'n sylweddol y model uwchradd rhanbarthol i gynnwys chwe swyddog uwchradd arweiniol sy'n gyswllt i bob un o'r chwe awdurdod lleol. O ganlyniad, mae ein dull gweithredu yn fwy cyson a thrylwyr;
- Mabwysiadu model arweinyddiaeth ddosranedig ble mae gan arweinwyr portffolio fwy o gyfrifoldeb ac atebolrwydd am yrru gwelliannau mewn meysydd allweddol;
- Datblygu Gwasanaeth Gwybodaeth Reoli a phenodi arweinydd uned ansawdd a data rhanbarthol;
- Datblygu rhaglen gefnogaeth gref i helpu ysgolion baratoi am Cymwys am Oes, a rhagor o ddiwygiadau yn y byd addysg;
- Rhoi cynnig dysgu proffesiynol cyfansawdd at ei gilydd i wella safonau, darpariaeth ac arweinyddiaeth mewn ysgolion;
- Gweithio'n agos gyda Phrifysgol Bangor i arfarnu effaith ystod o raglenni GwE.

Wrth bwysu a mesur cynnydd GwE wrth roi sylw i bob argymhelliad, cynyddwyd yr ymrwymiad a'r ymroddiad gyda phob rhanddeiliad. Rydym wedi rhoi sylw i'r rhesymeg tu cefn i bob argymhelliad. Rydym wedi pwysu a mesur, yn ofalus, a ydym wedi gweithredu ar gyflymder da i roi sylw i bob argymhelliad, a'u gwreiddio yn llwyddiannus neu beidio. Yn sefydliad mawr a chymhleth, mae'r gwaith a gwblhawyd o fewn yr amserlen a osodwyd, yn sylweddol. Rydym hefyd yn ddiolchgar o'r gefnogaeth a gafwyd gan ein hawdurdodau lleol partner wrth roi sylw i'r argymhellion hyn. Roedd dau fater arall y buom ni yn eu hystyried, sef cyflymder y gwelliant yn dilyn ein hadolygiad mewnol trylwyr, a hefyd effaith cyflwyno'r meysydd llafur newydd mewn pynciau craidd, ar ganlyniadau cyfnod allweddol 4 yn lleol, yn rhanbarthol, ac yn genedlaethol yn 2017.

Cyflymder y cynnydd a'r effaith yn gyffredinol	Tystiolaeth
<p>Cyflymder y cynnydd</p> <p>Gan ystyried cymhlethdod GwE fel sefydliad, rydym o'r farn bod cyflymder y cynnydd yn ystod yr amser a roddwyd, wedi bod yn sylweddol. Bu newid sylweddol mewn diwylliant, ethos a disgwyladau, fel y gwelir gyda'r model arweinyddiaeth sy'n gynyddol ddosranedig. Bu hyn yn ffactor arwyddocaol wrth gyflymu datblygiad y gwasanaeth. Sicrhaodd hyn gyfraniadau cynyddol ar bob lefel, gan arwain at fwy o gyfrifoldeb ac atebolrwydd. O ganlyniad i'r strwythur a'r strategaeth newydd, mae'r cydweithio rhwng GwE a'i randdeiliaid wedi gwella yn gyflym, gan arwain at ddull gweithredu cyffredin cliriach tuag at y weledigaeth gytûn. O ganlyniad, mae ein prif randdeiliaid yn hyderus iawn fod gan GwE y modd a'r gallu i wella safonau, darpariaeth ac arweinyddiaeth ar gyflymder da.</p> <p>Yr effaith yn gyffredinol</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bu newid sylweddol ers Arolygiad Craidd Estyn, a chaiff hyn effaith bositif ar berfformiad dysgwyr ar draws ysgolion a'r awdurdodau lleol. Mae tystiolaeth amlwg, felly, bod y gwasanaeth gwella ysgolion yn defnyddio data, gweithdrefnau targedu a thracio yn fwy effeithiol a chyson i herio a chefnogi ysgolion. • Mae perfformiad GwE yn y prif ddangosyddion yng Nghyfnod Allweddol 2 a Chyfnod Allweddol 3 yn parhau i wella'n gyflym, gyda'r rhanbarth yn perfformio uchaf o blith y pedwar consortiwm, ar hyn o bryd. • Mae'r cynnydd o fewn y rhanbarth yn y Cyfnod Sylfaen dros y flwyddyn ddiwethaf hefyd yn uwch na'r cynnydd cenedlaethol ac, yng Nghyfnod Allweddol 4, mae'r bwlch rhwng perfformiad GwE a'r ddau gonsortium oedd yn perfformio'n uwch yn y prif ddangosydd (L2+), wedi cau. • Yn y mwyafrif o achosion, mae effaith yr her a'r gefnogaeth i'w gweld ar ffurf gwelliannau mewn awdurdodau lleol ac ysgolion unigol. Gwelir hyn mewn astudiaethau achos sy'n mesur effaith a gwerth am arian (a enghreifftir o dan A1 isod). Ble nad yw cyfraniad GwE wedi cael effaith, rydym wedi gofalu bod yr Awdurdod Lleol perthnasol yn cael gwybod am bryderon, fel bod modd iddynt wneud penderfyniadau mwy gwybodus gan ddefnyddio eu hystod o bwerau. • Mae nifer yr ysgolion cynradd a roddwyd mewn categori Estyn (monitro Estyn, Gwelliant Sylweddol a Mesurau Arbennig), bron wedi haneru yn y ddwy flynedd ddiwethaf (o 46 yn 2013-15 i 26 yn 2015-17). • Gwelwyd bod gwella proffil arolygu'r sector uwchradd yn un o'n prif flaenoriaethau, ac mae targedau heriol wedi'u cynnwys yn ein cynllunio busnes. Drwy newid y model gweithredu, sicrhawyd bod pwyslais clir ar wella perfformiad mewn ysgolion uwchradd, yn enwedig yn Nghyfnod Allweddol 4. • Mae trefniadau trylwyr a chyfansawdd ar waith i adnabod a rheoli, yn fanwl gywir, risgiau ar lefel leol, rhanbarthol a chenedlaethol. • Drwy ailstrwythuro patrwm staffio'r sefydliad a datblygu model arweinyddiaeth ddosranedig, bu 	Gweler isod

cyfleoedd i staff ddatblygu ymhellach a miniogi sgiliau arwain personol. Mae hyn wedi cael dylanwad cadarnhaol ar ansawdd y gefnogaeth a'r cynnig dysgu proffesiynol i ysgolion.

- Mae cynlluniau busnes cadarn a manwl, sy'n gwbl seiliedig ar ganfyddiadau'r prosesau hunan arfarnu, yn cyfrannu'n sylweddol at reoli a datblygu unigolion a thimau yn effeithiol.
- Mae cynlluniau busnes lleol yn adnabod, yn fanwl gywir, y materion allweddol, ym mhob awdurdod lleol. Cafodd hyn ddylanwad cadarnhaol ar berfformiad mewn nifer o feysydd a dangosyddion perfformiad allweddol (fel yr enghreifftir o dan A1 uchod).
- Mae'r Mynegai Iechyd Sefydliadol (OHI) yn nodi bod GwE yn sefydliad yn y chwarterel uchaf, gyda chryfderau neilltuol o ran cyfeiriad, galluoedd, ac arweinyddiaeth.
- Mae model cynllunio a rheoli perfformiad gwell GwE yn nodi'n glir gweledigaeth, gwerthoedd, blaenoriaethau ac amcanion y gwasanaeth. Mae eglurder ei gyfeiriad strategol a'i fframwaith atebolrwydd cadarn, yn nodweddion allweddol wrth symud ymlaen.
- Rhoddir pwys mawr ar atebolrwydd ac adolygu parhaus, ac mae pwyslais cyson ar gyflawni cynnydd yn unol â'r blaenoriaethau. Arweinia hyn at welliant sylweddol ym mherfformiad ysgolion unigol, ac ar ddeilliannau rhanbarthol (fel yr enghreifftir o dan A1 uchod).
- Drwy ddefnyddio data yn gynyddol effeithiol i adnabod ein blaenoriaethau allweddol, cryfhawyd y cyswllt rhwng y broses cynllunio busnes a phenderfyniadau cynllunio ariannol. Mae adnoddau yn amlwg yn cyd-fynd â blaenoriaethau a defnyddir meini prawf penodol i fonitro ac arfarnu effaith y cyllid.
- Mae fframwaith ffurfiol wedi galluogi GwE i ddangos ac asesu gwerth am arian yn well.

A1: Sicrhau bod y gwasanaeth gwella ysgolion yn gwneud defnydd mwy effeithiol o weithdrefnau data, gosod targedau a thracio er mwyn herio a chefnogi ysgolion i wella perfformiad yr holl ddysgwyr ar draws ysgolion ac awdurdodau lleol, yn arbennig yng nghyfnod allweddol 4.

Tystiolaeth

Her a Chefnogaeth

Ers yr arolygiad craidd, cafwyd gwared â'r model 3 hwb a sefydlwyd tîm rhanbarthol i sicrhau mwy o gysondeb. Mae strategaeth cefnogaeth a her newydd bellach ar waith. Sail cryfder y model newydd hwn yw bod arbenigedd a phrofiadau Uwch Arweinwyr, Ymgynghorwyr Her GwE ac Uwch Arweinwyr Ysgolion yn cael eu defnyddio er mwyn darparu arweiniad a chefnogaeth o safon uchel i ysgolion. Bellach, mae dull gweithredu mwy cyson ar draws y rhanbarth. Mae ansawdd yr ymgynghorwyr her wedi gwella'n sylweddol, yn enwedig yn yr uwchradd ble mae gan bob aelod gryn brofiad o arwain ar lefel uwch a llwyddiant o wella ysgolion.

Penodwyd Uwch Arweinwyr i'r Cynradd/Arbennig, Uwchradd/UCD a Dyfodol Llwyddiannus i arwain y timau rhanbarthol. Penodwyd deuddeg Arweinydd Craidd Uwchradd hefyd, gyda phob un yn gyswllt cynradd neu uwchradd i un o'r chwe Awdurdod Lleol. Maent yn gyfrifol am reoli llinell a sicrhau ansawdd gwaith y tîm o Ymgynghorwyr Her. Gyda hyn, mae cysondeb o ran y gweithredu a'r negeseuon a rennir ar draws y sectorau. Hefyd, mae ansawdd y cynlluniau ar gyfer pob ALI wedi gwella'n sylweddol. Mae'r arweinwyr craidd newydd hefyd yn cynnal deialog gyson a rheolaidd gyda'u hawdurdodau lleol cyswllt, sy'n sicrhau bod cyd-ddealltwriaeth o'r hyn mae GwE yn ei gynnig ar lefel Awdurdod Leol. Mae'r bartneriaeth wedi'i chryfhau ymhellach oherwydd y ddeialog broffesiynol hon.

Aeth yr Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant (YCG) ati i adnabod eu cryfderau a'u profiadau, fel bod modd i'r gwasanaeth fanteisio'n well ar eu sgiliau. O ganlyniad i'n model Arweinyddiaeth Ddosranedig, adnabuwyd *Arweinwyr Portffolio* i sicrhau bod arweiniad a gwybodaeth, sy'n gyson a safonol, yn cael eu darparu i bob ysgol yn y rhanbarth. Drwy symud tuag at fodel arweinyddiaeth ddosranedig, bu modd cael strategaeth her a chefnogaeth fwy ymestynnol gydag aelodau'r tîm yn perchnogi penderfyniadau allweddol yn well. Mae aelodau'r tîm bellach yn fwy creadigol ac yn cynnig datrysiadau i wahanol faterion. Gyda'r gwelliant yn ein Hymgyngorwyr Cefnogi Gwelliant uwchradd, mae sgiliau a phrofiadau staff ar lefel uwch i allu rhoi sylw i'r heriau hynny. O ganlyniad, caiff datrysiadau i broblemau eu mynegi, ac fe weithredir arnynt yn fwy effeithlon. Maent hefyd yn gyfrifol am arfarnu datblygiadau a chynnydd yn erbyn eu meysydd cyfrifoldeb, eto gan arwain at well perchnogaeth ar ddeilliannau.

Mae'r strategaeth her a chefnogaeth wedi llwyddo yn dda i sicrhau ystod o welliannau yn y sector cynradd. Roedd tuedd sylweddol o 82:16 yn y Model Cenedlaethol tuag at y sector cynradd, o ran yr adnoddau a'r gefnogaeth a gynigir gan GwE. Mae'r maes hwn yn cael sylw o fewn Cynlluniau Busnes cyfredol GwE, gyda 568 o ddyddiau cefnogaeth a her wedi'u hail ddosbarthu o'r sector cynradd i'r

Ffeiliau data perfformiad a dadansoddi
Adroddiad Blynyddol
Adroddiad Craffu Blynyddol Enghreifftiol
Adroddiad ar berfformiad y rhanbarth
Model a strategaeth uwchradd
Strategaeth gynradd
Strategaeth Dyfodol Llwyddiannus
Data categoreiddio
Data arolygu Estyn
Arweiniad ar osod targedau a thracio perfformiad
Targedau rhanbarthol
Astudiaethau achos

GwE Secondary
School Improvement

GwE Primary
School Improvement

GwE Successful
Futures Strategy 201

Ratio Support
Primary to Secondar

sector uwchradd. Mae hyn wedi lleihau'r bwlch rhwng adnoddau'r sectorau cynradd ac uwchradd, o fod ychydig dros 60% i fod ychydig o dan 30% (68:29 gyda gweddill y dyraniad i ysgolion arbennig ac UCD). Mae hyn yn cyd-fynd â blaenoriaeth GwE i wella perfformiad yn y sector uwchradd, ac yn enwedig yng Nghyfnod Allweddol 4. Ceir manylion sut y mae'r adnoddau ychwanegol hyn wedi'u dyrannu i'r sector uwchradd yn y dystiolaeth atodol.

O ganlyniad, gwnaed newidiadau sylweddol er mwyn gwella'r model darparu i'r uwchradd. Gwnaed asesiad ar gyfer pob ysgol uwchradd i adnabod anghenion rhanbarthol a lleol i'w cefnogi a'u datblygu. Mae gan bob ysgol bellach raglen gefnogaeth sy'n fwy addas i'r diben, ac sy'n cyd-fynd yn well gyda chynllun gwella'r ysgol. Mae'r cynllun cefnogaeth uwchradd, y mae'n rhaid i holl lywodraethwyr ysgolion ei gymeradwyo hefyd, yn diffinio sut mae GwE yn targedu ei adnoddau i sicrhau'r gwelliannau angenrheidiol mewn meysydd â blaenoriaeth allweddol.

Ers yr arolygiad craidd, ac mewn cydweithrediad llawn â'r ALI, rydym wedi cynnal ymweliadau adolygu a monitro mewn ysgolion risg uchel. Effaith cynnal rhaglen strwythuredig o ymweliadau adolygu a chefnogi, yw ein bod bellach yn adnabod meysydd i'w gwella a'u datblygu mewn ysgolion uwchradd targed, a hynny'n effeithiol a phendant. Rhoddodd GwE y flaenoriaeth uchaf i ysgolion uwchradd Wrecsam yn ystod tymor yr Haf, a chynhaliwyd rhaglen ymweliadau adolygu. O ganlyniad, adnabuwyd meysydd ac agweddau allweddol i'w gwella ym mhob ysgol risg, a chytunwyd ar gynlluniau gwella cadarn gyda phob ysgol. Yn y Gynhadledd Gwella yn ddiweddar, cafwyd cydnabyddiaeth gan Estyn o'r modd cadarn y rhoddir sylw i welliannau yn y sector uwchradd. Mae ansawdd a miniogrwydd y cynlluniau cefnogaeth, i roi sylw i'r gwelliannau angenrheidiol, yn dangos yn glir y camau effeithiol a gymerwyd i wella'r defnydd o ddata a gwybodaeth, a gwneud y defnydd gorau o'r adnoddau a dargedir.

Ar y cyd â phob ALI, mae gan bob ysgol uwchradd mewn categori statudol Estyn bellach Fwrdd Safonau i fonitro cynnydd tuag at y deilliannau disgwylidig. Mae'r aelodau yn cynnwys y Pennaeth, yr Ymgynghorydd Cefnogi Gwelliant cyswllt, y Swyddog Addysg a chynrychiolaeth o'r Corff Llywodraethu. Cyflwynir adroddiadau cynnydd i sylw'r Bwrdd Safonau Rhanbarthol .

Mae GwE hefyd wedi adnabod ysgolion partner uwchradd, yn rhan o'r rhaglen her a chefnogaeth uwchradd, i helpu ysgolion eraill ar eu teithiau gwella. Mae'r pennaeth partner hefyd yn cymryd rôl Ymgynghorydd Cefnogi Gwelliant i'r ysgolion dan sylw, a chaiff ei ddwyn i gyfrif am weithredu a chynnydd gan Arweinydd Craidd yr Awdurdod. Gydag effaith y gwaith hwn yn 2016-17, gwelwyd nifer o newidiadau ar droed. Ym Meirionnydd, arweiniodd hyn at ffurfio rhwydweithiau traws-sefydliadol mwy effeithiol, a rhannu arbenigedd. Ar y llaw arall, bu'r ymdrechion yn ysgolion Wrecsam yn canolbwyntio fwy ar newidiadau mwy sylweddol mewn strwythurau a phrosesau uwch arweinyddiaeth, rhannu rhaglenni dysgu, calendr asesu ac adrodd diwygiedig, trefn adborth ac ymateb ddiwygiedig, a phroses sicrhau ansawdd pob hanner tymor. Am 2017-18, canolbwyntir ar wreiddio'r arferion er mwyn sicrhau bod effaith gynnar ar safonau.

Cryfder neilltuol ein model newydd yw rôl a dylanwad cynyddol ein Hymgyngorwyr Pynciol Craidd.

Gweithiant yn agos gydag YCG cyswllt ac Arweinwyr Craidd yr awdurdodau perthnasol i herio a chefnogi adrannau ysgolion uwchradd sy'n tanberfformio. Drwy ddadansoddi data perfformiad a gwybodaeth, gan gynnwys targedau cychwynnol CA4 2017, mae adnoddau yn cael eu targedu'n fwy craff. Mae pob ysgol wedi cael 'asesiad risg' gyda'r gefnogaeth ddilynol ar gyfer TGAU ac/neu lythrennedd/rhifedd ar sail dull gweithredu 'ton', yn seiliedig ar anghenion. Ble mae'r pryderon mwyaf difrifol, targedir pecynnau cefnogaeth cynnar a dwys. Mabwysiadwyd y dull gweithredu 'ton' ar draws pob pwnc craidd, a chaiff effaith a chynnydd eu mesur a'u gwerthuso gan yr Ymgynghorwyr Pynciau Craidd a'r YCG cyswllt. Bydd yr Arweinwyr Craidd a'r YCG yn defnyddio data rhagamcanion rheolaidd i dracio cynnydd yn erbyn pecynnau cefnogaeth. Cryfhawyd y cyfathrebu rhwng yr Ymgynghorwyr Pynciau Craidd a'r YCG yn sylweddol, drwy newid y strwythur rheoli a chynnal cyfarfodydd cynnydd rheolaidd.

Hwyluswyd hefyd Rhwydweithiau Pynciau Craidd rhanbarthol a lleol i sicrhau DPP, gwybodaeth, ac arweiniad o ansawdd uchel i'r holl arweinwyr canol. Defnyddiwyd rhwydweithiau hefyd yn effeithiol i rannu'r arferion gorau ledled y rhanbarth; adnabod rhaglenni ymyrraeth effeithiol; trafod strategaethau i roi sylw i feysydd 'gwan' mewn unedau penodol neu bapurau arholiad, a chydweithio ar ddatblygu adnoddau. Mae eu gwaith wedi cael dylanwad cryf ar berfformiad ysgolion ac adrannau targed, gydag ysgolion unigol wedi elwa'n sylweddol. Ar ben y cyfarfodydd rhwydwaith, defnyddia'r YCG ddata perfformiad yn fwy effeithiol i gynllunio rhagor o gefnogaeth DPP i ysgolion. Caiff ysgolion eu grwpio a'u targedu ar sail eu hanghenion.

Ar gyfer 2017-18, mae cynlluniau busnes L3 yn weithredol i bob pwnc craidd, a dilynir trefn fonitro chwarterol.

Mae strwythur newydd y gwasanaeth a'r prosesau newydd a weithredwyd ers yr arolygiad craidd bellach yn darparu strwythur mwy effeithiol i fod yn herio a chefnogi ysgolion. Rydym eisoes yn gweld gwelliant mewn perfformiad ar draws ystod o ddangosyddion. Mae'r gwasanaeth gwella ysgolion yn defnyddio data, gweithdrefnau gosod targedau a thracio yn effeithiol, ac mae effaith y targedu adnoddau yn amlwg yn gwneud gwahaniaeth.

Sut mae GwE yn cefnogi pob ysgol i baratoi am y cwricwlwm newydd o fewn Dyfodol Llwyddiannus

Bu llawer o ddatblygiadau yn GwE dros y flwyddyn a hanner ddiwethaf, sydd wedi rhoi'r gwasanaeth mewn sefyllfa i ddatblygu a mireinio'r cynnig Dyfodol Llwyddiannus ar draws y rhanbarth. Drwy benodi Uwch Arweinydd Dyfodol Llwyddiannus llawn amser ym mis Ebrill 2016, llwyddwyd i greu mwy o gynhwysedd ac mae tîm craidd Dyfodol Llwyddiannus bellach yn cynnwys 3 o athrawon ar secondiad llawn amser, ac arweinydd digidol rhanbarthol 0.4. Mae gan bob un ohonynt ystod o brofiad ar draws y sectorau cynradd ac uwchradd.

Rhoddyd strategaeth Dyfodol Llwyddiannus at ei gilydd sy'n cynnwys manylion gwaith y 36 ysgol Arloesi yn GwE. Hefyd yn y strategaeth, nodir cyfeiriad clir ar sut fydd GwE yn mynd ati i gefnogi'r holl ysgolion i edrych ar eu parodwydd am y cwricwlwm newydd a chefnogi ysgolion gyda'u paratodau.

Dyma brif bwyntiau'r strategaeth:

- Penodi 53 Arweinydd Clwstwr Dyfodol Llwyddiannus ym mhob clwstwr uwchradd, a'u hysgolion cynradd dalgylch ar draws y rhanbarth, gyda dau gynrychiolydd o'r sector arbennig;
- Mynd i'r afael ag egwyddorion rheoli newid ar gyfer cefnogi GwE ei hun i ddatblygu fframwaith rheoli newid, fel bod modd cynnig ystod eang o adnoddau ymarferol i bob ysgol;
- Ar ben hynny, mae GwE wedi cydweithio i lunio hyfforddiant rheoli newid unigryw dros ddeuddydd sy'n canolbwyntio ar ddatblygu arweinwyr ysgolion i fod yn asiantau rheoli newid lleol. Yn rhan o hyn, bydd arweinwyr yn datblygu'r sgiliau angenrheidiol i greu'r amodau sydd eu hangen i weithredu newid: Mae dros 65 o aelodau o blith arweinwyr ysgolion a staff GwE wedi cwblhau'r hyfforddiant hwn yn llwyddiannus, gyda 100% yn pasio'r arholiad tystysgrif rhyngwladol. Ffurfiwyd rhwydweithiau o asiantau newid sy'n gallu ymwneud yn gryf gyda'r rhwydwaith presennol o Ysgolion Arloesi;
- Bydd datblygu'r dangosfwrdd yn allweddol wrth gefnogi ysgolion i edrych ar eu parodrwydd yn erbyn fframwaith o isafswm disgwyliaid, ar sail amserlen dymhorol;
- Gadael i Ymgynghorwyr Her fod yn greiddiol i ddatblygu Dyfodol Llwyddiannus drwy drefn arweinyddiaeth ddosranedig, a phenodi 3 arweinydd portffolio Dyfodol Llwyddiannus. Hefyd, mae gan GwE gynrychiolaeth mewn 4 o'r 6 Maes Dysgu a Phrofiad o fewn rolau arweinwyr consortia/is arweinwyr. Mae'r holl gynllunio ar draws y rhanbarth yn croesgyfeirio at y 4 Diben a nodir yn Dyfodol Llwyddiannus.

O fewn strategaeth Dyfodol Llwyddiannus, mae cysylltiadau clir â'r timau Cynradd ac Uwchradd presennol. Rhoddir diweddariadau cyson ar ddiwygiadau'r cwricwlwm i bob Ymgynghorydd Her, er mwyn iddynt eu rhannu ymhellach gydag ysgolion. Mae blaenoriaethau a chymau gweithredu er mwyn codi safonau yn cael eu nodi mewn cynlluniau Dyfodol Llwyddiannus ble'n briodol. Bydd aelodau'r tîm Cynradd, Uwchradd a Dyfodol Llwyddiannus yn cydweithio, ble'n briodol, i ddiwallu'r blaenoriaethau hyn.

Defnyddio Data

Yn dilyn yr arolygiad craidd, mae GwE wedi bod yn gweithredu prosesau cadarn ac effeithiol i sicrhau bod data perfformiad allweddol yn cael ei ddadansoddi mewn ffordd fwy fforensig a diagnostig ar lefel ranbarthol, lleol ac ysgol unigol. Rhoddwyd rhaglen hyfforddiant a chefnogaeth gyfansawdd ar waith i gefnogi ymgynghorwyr newydd gyda'r ffordd newydd o weithio. O ganlyniad, bydd arweinwyr ac ymgynghorwyr her unigol yn defnyddio data, fel rhan o'r drefn, i:

- ddadansoddi perfformiad ar draws y rhanbarth;
- adnabod, yn fanwl gywir, meysydd allweddol i'w gwella;
- arfarnu effaith rhaglenni ymyrraeth penodol ar lefel cyrhaeddiad disgyblion;
- monitro a thracio cynnydd ar lefel ranbarthol, ALI unigol, ac ysgol ar gyfer grwpiau o

Regional
Performance Septem

GwE Annual Report
16-17.docx

Adroddiad
Cynnydd Safonau G

ddisgyblion;

- herio a chefnogi arweinwyr ysgol gyda'u taith tuag at welliant

Drwy ddadansoddi data yn gadarn, mae hyn wedi arwain at dargedu adnoddau yn fwy effeithiol, megis y dull gweithredu 'ton' sydd wedi'i fabwysiadu ym mhob pwnc craidd yn CA4 ar gyfer 2017-18.

Mae Uwch Arweinwyr bellach yn defnyddio data yn effeithiol i sicrhau bod meysydd ar gyfer gwelliant, yn rhanbarthol a lleol, yn cael eu hadnabod yn gyflym, ac yn cael sylw cadarn drwy gyfrwng cynllunio busnes manwl. Craffir ar ddata a gwybodaeth hefyd yn fwy cadarn i fonitro cynnydd yn erbyn y camau gweithredu cytûn. Mae ansawdd y cynllunio, ar bob lefel, ar gyfer 2017-18 yn tanlinellu'r newid hwn. O ganlyniad, mae ansawdd yr wybodaeth a rennir gyda'r Bwrdd Rheoli wedi gwella'n sylweddol, fel bod modd i aelodau graffu a herio'r gwasanaeth yn sylweddol.

Mae GwE yn gweithio'n agos gyda Phrifysgol Bangor ar Brosiect "Sefydliad Cydweithredol er Ymchwil i Addysg, Tystiolaeth ac Effaith" (CIEREI) i sefydlu systemau arfarnu mwy effeithiol i arfarnu effaith y gwaith. Bydd data a dadansoddiad arfarnol yn rhoi'r sefydliad mewn gwell sefyllfa i farnu gwerth am arian a chynllunio i'r dyfodol. Ar hyn o bryd, mae'r Rhaglen Her a Chefnogaeth Uwchradd, a sampl o'r rhaglenni dysgu proffesiynol mewn arweinyddiaeth, wrthi'n cael eu harfarnu.

Gweithdrefnau Tracio

Mae gwaith ar y gweill i ddatblygu dangosfwrdd ysgol, i fod yn weithredol yn Nhymor yr Hydref er mwyn darparu data cyfredol a pharhaus. Mae hyn yn hwyluso cyfathrebu, cefnogi a herio ar lefel uwch rhwng y rhanddeiliaid allweddol, ac yn gadael i GwE fonitro, yn fwy effeithiol ac amserol, effaith y gwaith a chynnydd yr ysgolion yn erbyn blaenoriaethau cyffredin. Mae'n plethu systemau hefyd i gasglu a chyfnewid gwybodaeth a dysgu rhwng ysgolion. Mae GwE wrthi'n datblygu ysgol rithiol sy'n enghreifftio'r arferion gorau ym mhob agwedd ar fywyd ysgol. Drwy roi mwy o bwyslais ar ddefnyddio data 'byw' a'r adroddiadau cynnydd diweddaraf, mae modd i'r sefydliad ddyrannu adnoddau yn fwy effeithiol ar draws y rhanbarth i sicrhau bod gwelliant yn digwydd yn gyflymach. Mynegwyd diddordeb cychwynnol gan OECD o safbwynt ymestyn y system i gynulleidfa fwy.

Drwy fabwysiadu'r System Rheoli Gwybodaeth, gellir:

- rhannu arferion da/rhagorol, y mae eu hansawdd wedi'u sicrhau
- rhoi mynediad i ysgolion at arlwy o gyfleoedd unigryw a pherthnasol i ddatblygu'n broffesiynol
- cael data 'byw' i Benaethiaid allu rhoi ymyrraeth amserol a mwy effeithiol ar waith
- cael gwybodaeth mewn 'amser real' am ysgolion a'u cynnydd
- defnyddio offeryn awdit ar gyfer mapio a chefnogi parodrwydd pob ysgol am 'Dyfodol Llwyddiannus' (sy'n adnabod anghenion presennol a chefnogi cynllunio i'r dyfodol)
- cael cerrig milltir pendant i'r ysgol ddarparu Meysydd Dysgu a Phrofiad unigol o fewn y cwricwlwm newydd.

Gweler y dystiolaeth yn 'Ffeil Prosiect CIEREI'

- cael gafael ar ddogfennau a gwybodaeth allweddol, a hynny'n rhwydd
- rhoi pob math o ddata a gwybodaeth sy'n berthnasol i randdeiliaid allweddol, fel llywodraethwyr,
- cael ysgolion i arfarnu i ba raddau maent yn cydymffurfio â'r gofynion statudol
- sicrhau mwy o gysondeb yng ngwaith yr Ymgynghorwyr Her, a chael prosesau sicrhau ansawdd mwy effeithiol ar waith
- cael cyfle i ddatblygu system agored i hwyluso cydweithio a gweithio rhwng ysgolion
- cael siop-un-stop i ysgolion, ALI a GwE

Yn sgil yr arolygiad craidd, penodwyd Arweinydd Uned Ansawdd a Data rhanbarthol. Mae hon yn swydd uwch sy'n gyfrifol am sicrhau bod data yn cael ei ddefnyddio'n fwy effeithiol i wella perfformiad pob dysgwr ac ysgol ar draws y rhanbarth. Gyda phroses cipio data fwy cynhwysfawr drwy'r Uned Ddata, gall yr Ymgynghorwyr Her a Swyddogion yr ALI gael gafael ar ddata ar lefel ysgol, ALI a rhanbarth. Cynyddwyd capasiti yr Uned Ddata drwy benodi Rheolwr Data Cynorthwyol, sy'n golygu bod modd rheoli a dadansoddi data yn fwy effeithiol. Mae proses gadarnach ar gyfer gosod targedau a thracio ar lefel ranbarthol, er mwyn monitro data cynnydd gan bob ysgol drwy gydol y flwyddyn academaidd [gan gynnwys tracio grwpiau o ddysgwyr]. Cryfhawyd hyn ymhellach o fis Medi 2017.

Yn sgil ailstrwythuro GwE yn ddiweddar, penodwyd Arweinydd Llesiant a datblygwyd strategaeth ar gyfer gwella safonau llesiant. Mae hyn yn golygu defnyddio data i dracio cynnydd mewn agweddau eraill sy'n gysylltiedig â llesiant, tu hwnt i berfformiad a chyflawniad academaidd.

Gosod targedau

Cytunwyd ar dargedau heriol tair blynedd ar lefel ranbarthol, lleol, ysgol a disgybl. Caiff targedau a rhagamcanion eu herio'n gadarn, fel rhan o'r drefn. Mae holl dargedau'r Awdurdodau Lleol wedi'u seilio ar y canlynol:

- Casglu targedau gan ysgolion unigol
- Defnyddio safle PYD pob awdurdod i ragdybio perfformiad disgwylidig
- Defnyddio gwybodaeth a dealltwriaeth leol

Pennir targedau rhanbarthol drwy gyfrifo'r niferoedd disgyblion sydd eu hangen i gyrraedd targedau cytûn yr ALI, a'u cyfuno i gynhyrchu gwerth rhanbarthol. Cytunwyd ar dargedau ac fe'u rhannwyd gyda'r holl randdeiliaid perthnasol. Adolygir targedau Cyfnod Allweddol 4 ar ôl dadansoddi canlyniadau 2017 yn fuan, a chael gafael ar feincnodau cenedlaethol a deilliannau wedi'u modelu.

Mae Grŵp Gorchwyl a Gorffen gyda chynrychiolwyr o blith Penaethiaid ar draws y rhanbarth, wedi cyfrannu at ddatblygu Arweiniad Gosod Targedau a Thracio Perfformiad i ysgolion. Ar y cyfan, mae perthynas lawer gwell rhwng targedau a pherfformiad yn y Cyfnod Sylfaen drwedd i Gyfnod Allweddol 3, o gymharu â Chyfnod Allweddol 4.

Target Setting and Tracking Performanc

Targedau_Adolygia
d_fer7.xlsx

Supportive
Evidence - KS2.docx

Effaith ar bob dysgwr

Asesiadau Athro

Cydnabu ysgolion, awdurdodau lleol a GwE y bu elfen o ddryswch, yn y gorffennol, wrth benderfynu ar 'ffit orau' yn asesiadau athrawon. Cafodd ysgolion negeseuon cymysg wrth ddyfarnu lefel i ddysgwyr ar ddiwedd cyfnod allweddol, gan arwain at ddiffyg eglurder. Mae cynlluniau gwaith wedi gwella cysondeb a dibynadwyedd asesiadau athrawon, a rhannwyd dogfen ganllawiau gydag ysgolion i grisialu'r disgrifiadau a'r barnau 'ffit orau'. Eleni, cafodd ddylanwad cadarnhaol ar berfformiad disgyblion Cyfnod Allweddol 2.

Yn 2017, mae perfformiad GwE yn y Dangosydd Pynciau Craidd (DPC) yng Nghyfnod Allweddol 2 wedi codi o'r 3ydd safle, yn y flwyddyn flaenorol, i'r safle cyntaf ymhlith y pedwar consortiwm. Mae'r cynnydd o fewn y rhanbarth yng nghanran y disgyblion sy'n cyflawni ar y lefelau disgwyliedig ac uwch, yn y ddwy flynedd ddiwethaf, yn uwch na'r cynnydd a welwyd ar lefel genedlaethol. Yn 2017, gwelwyd cynnydd pellach hefyd yng nghanran y disgyblion sy'n cyflawni'r Dangosydd Pynciau Craidd [DPC] yng Nghyfnod Allweddol 3, gyda pherfformiad y rhanbarth yn dal i fod y gorau o blith y pedwar consortiwm.

Mae'r cynnydd o fewn y rhanbarth yng nghanran y disgyblion sy'n cyflawni'r Dangosydd Cyfnod Sylfaen [DCS] yn y ddwy flynedd ddiwethaf, yn uwch na'r cynnydd a welwyd ar lefel genedlaethol. Yn 2017, bu cynnydd sylweddol mewn dau awdurdod lleol. Ond, er gwaethaf cynnydd parhaus yng nghanran y dysgwyr sy'n cyflawni'r Dangosydd Cyfnod Sylfaen (DCS) ar draws y rhanbarth, erys perfformiad GwE yn is na'r disgwyl (3ydd ymhlith y 4 consortiwm). Mae cyflymder gwelliant yn y Cyfnod Sylfaen mewn 4 Awdurdod Lleol yn dal yn flaenoriaeth allweddol. Er hynny, mae angen gwneud gwaith yn y Cyfnod Sylfaen i wella ansawdd y ddarpariaeth a chywirdeb asesiadau athrawon. Mae'r maes hwn yn cael sylw o fewn Cynlluniau Busnes GwE.

Drwy dargedu aelodau allweddol o staff addysgu Blwyddyn 5 a 6 i ganolbwyntio ar wella llythrennedd a rhifedd, llwyddwyd i wella perfformiad y rhanbarth yn y DPC a'r lefelau uwch yn CA2. Drwy gymharu targedau cychwynnol ym mis Tachwedd 2016, a'r asesiadau terfynol ym mis Gorffennaf 2017, gwelwyd bod cynnydd cyfartalog o 3.7% yn y DPC i ysgolion a gafodd gefnogaeth ddwys, o gymharu â chynnydd bach o 0.86% i bob ysgol arall yn y rhanbarth. Ar y lefelau uwch, cafwyd cynnydd cyfartalog o 3.90% gan yr ysgolion oedd yn cael cefnogaeth, sy'n 1.15% yn uwch na'r ffigwr o 2.75% yn ôl ysgolion eraill.

Mae gwelliannau sylweddol mewn ysgolion cynradd sydd wedi'u targedu i gael cefnogaeth ddwys, gan gynnwys y rheiny mewn categori monitro Estyn. Mae gweithredu wedi arwain at welliannau pendant mewn safonau, ac yn ansawdd yr arweinyddiaeth, y dysgu a'r addysgu. Yn yr enghraifft gyntaf, mae cefnogaeth ddwys i sefydlu gweithdrefnau hunan arfarnu mwy cadarn a gwella gweithdrefnau tracio disgyblion a gosod targedau, wedi arwain at welliant sylweddol mewn deilliannau diwedd cyfnod allweddol ar y lefelau disgwyliedig ac uwch.

Target Setting and Tracking Performanc

Targedau_Adolygia d_fer7.xlsx

Supportive Evidence - KS2.docx

Yn yr enghraifft atodol, ceir astudiaeth achos o bresenoldeb wedi gwella'n sylweddol, felly hefyd safonau ysgrifennu a mathemateg yng nghyfnod allweddol 2. Gwelwyd cynnydd sylweddol hefyd yn nifer y bechgyn yn cyflawni ar y lefelau uwch mewn mathemateg. Ar ben hynny, mae ansawdd yr arweinyddiaeth wedi gwella, gyda'r farn ar allu'r ysgol i wella yn symud i B yn y categoreddio cenedlaethol.

Yn y drydedd enghraifft, mae cefnogaeth GwE wedi arwain at wyth ysgol â chanddynt anghenion tebyg o ran gwella safonau a darpariaeth yn y Cyfnod Sylfaen, yn cydweithio'n effeithiol. Cafodd hyn effaith gadarnhaol iawn ar wella safonau a darpariaeth yn yr ysgolion hyn.

Yn yr enghraifft olaf, mae ymchwil gweithredol mewn asesu ffurfiannol gyda dwy ysgol wedi arwain at welliannau pendant yn ansawdd yr addysg a safonau cyflawniad dros 600 o ddisgyblion.

Effaith ar Gyfnod Allweddol 4

Yn 2017, mae data Trothwy L2 Gynhwysol ar gyfer CA4 wedi amlygu llithriad sylweddol yn genedlaethol. Er hynny, mae'r bwlch rhwng perfformiad GwE a'r 2 gonsortiw m sy'n perfformio'n uwch, wedi cau o ryw 1%. Mae cyflymder y gwelliant yng Nghyfnod Allweddol 4 yn dal yn flaenoriaeth allweddol.

Bu targedu ysgolion ac adrannau unigol yn llwyddiannus o ran sicrhau gwelliannau pendant yn CA4. Mae'r enghraifft atodol yn dangos sut mae cefnogaeth a her effeithiol wedi gwella prosesau hunan arfarnu, cynllunio ar gyfer gwelliant, sgiliau arweinyddiaeth ganol, ac wedi cael effaith bositif ar ansawdd y dysgu a'r addysgu. O ganlyniad, bu effaith bositif ar berfformiad CA4 hefyd. Fel yr enghreifftir mewn ysgol yn Sir y Fflint, darparwyd her a chefnogaeth effeithiol i'r Adran Saesneg i wella: cynllunio cwricwlwm;

Asesu ar gyfer Dysgu; tracio ac ymyrraeth a phrosesau hunan arfarnu. Yn 2017, bu cynnydd sylweddol o 18.4% yng ngraddau A*-C yr ysgol mewn Saesneg Iaith.

Mewn enghraifft arall, cyfrannodd y gefnogaeth Wyddoniaeth a ddarparwyd yn sylweddol at welliant mewn canlyniadau L2 Gwyddoniaeth (+18.3%) a gwelliant da mewn sgiliau arweinyddiaeth a gweithdrefnau atebolrwydd yr adran.

Effaith ar grwpiau o ddysgwyr

Cyfnod Sylfaen

Yn 2017, mae cynnydd rhanbarthol o bron i 2% yng nghanran y dysgwyr PYD sy'n cyflawni'r DCS. Mae cynnydd mewn 4 o'r 6 awdurdod lleol gyda'r cynnydd mwyaf yn Sir y Fflint a Chonwy. Mae cynnydd ar sail ranbarthol yng nghanran y dysgwyr PYD sy'n cyflawni ar y lefel ddisgwyliedig:

Target Setting and Tracking Performanc

Targedau_Adolygiad_fer7.xlsx

Supportive Evidence - KS2.docx

Cymraeg Iaith (2.7%); Saesneg Iaith (1.5%); Datblygiad Mathemategol (1.5%) a Datblygiad Personol (3.3%). Gwelir hyn hefyd ar y deilliannau uwch (deiliant disgwylidig +1): Cymraeg Iaith (3.8%); Saesneg Iaith (0.6%); Datblygiad Mathemategol (1.5%) a Datblygiad Personol (3.1%).

Yn 2017, mae'r gwahaniaeth rhanbarthol rhwng y rhywiau yn y DCS (-7.2%) yn debyg i'r hyn a welir ar lefel genedlaethol, gyda'r bwlch mwyaf i'w weld yng Nghonwy a Gwynedd. Mae'r bwlch yn y 4 Awdurdod Lleol arall yn llai na'r cyfartaledd cenedlaethol. Yn gyffredinol, mae'r gwahaniaeth rhwng y rhywiau ar sail ranbarthol yn llai na'r cyfartaledd cenedlaethol ar y deilliannau disgwylidig ac uwch (ac eithrio Cymraeg Iaith a Datblygiad Personol ar y deiliant disgwylidig).

Mae canran y dysgwyr sydd â'r Saesneg yn Iaith Ychwanegol iddynt (379 i gyd ar draws y rhanbarth) sy'n cyflawni'r DCS yn parhau i gynyddu (83.4% yn 2017). Mae canran y dysgwyr o gefndir ethnig heb fod yn Wyn-Brydeinig (588 i gyd ar draws y rhanbarth) sy'n cyflawni'r DCS yn parhau i gynyddu (84.2% yn 2017). Yn 2017, gwelwyd cynnydd i 42.1% yng nghanran y dysgwyr ag ADY (Datganiad a GY+ - 846 i gyd ar draws y rhanbarth) sy'n cyflawni'r DCS. (+3.4%). Ar y deilliannau uwch (deiliant disgwylidig +1), mae cynnydd yn uwch neu'n debyg i'r cynnydd cenedlaethol.

Cyfnod Allweddol 2

Yn 2017, mae cynnydd rhanbarthol o fwy na 2% yng nghanran y dysgwyr PYD sy'n cyflawni'r DPC. Mae cynnydd mewn 5 o'r 6 awdurdod lleol gyda'r cynnydd mwyaf yn Ynys Môn (8.7%) a Wrecsam (7.1%). Mae cynnydd ar sail ranbarthol yng nghanran y dysgwyr PYD sy'n cyflawni ar y lefel ddisgwylidig: Cymraeg Iaith (3.5%); Saesneg Iaith (1.8%); Mathemateg (2.7%) a Gwyddoniaeth (1.5%). Gwelwyd hyn hefyd ar y lefel uwch (lefel ddisgwylidig +1): Cymraeg Iaith (0.2%); Saesneg Iaith (3.3%); Mathemateg (4.2%) a Gwyddoniaeth (4.2%).

Yn 2017, mae'r gwahaniaeth rhanbarthol rhwng y rhywiau yn y DPC (-5.9%) yn uwch na'r cyfartaledd cenedlaethol (-4.5%), gyda'r bwlch mwyaf i'w weld yn Sir Ddinbych (-8.4%) ac Ynys Môn (-7.6%). Yng Ngwynedd yn unig mae'r bwlch yn llai na'r cyfartaledd cenedlaethol (-2.9%). Yn gyffredinol, mae'r gwahaniaeth rhwng y rhywiau ar sail ranbarthol yn uwch na'r cyfartaledd cenedlaethol ar y lefelau disgwylidig ac uwch (ac eithrio Iaith Gymraeg a Gwyddoniaeth ar y lefel uwch).

Mae tuedd tuag at welliant dros gyfnod treigl pum mlynedd, o ran perfformiad plant yn y rhanbarth sy'n derbyn gofal (cyfanswm o 82) sy'n cyflawni'r DPC. Yn 2017, mae canran y dysgwyr SIY (162 i gyd ar draws y rhanbarth) sy'n cyflawni'r DPC yn parhau i gynyddu i 85.2%(+4.7%). Am yr ail flwyddyn, bu gostyngiad i 45.8% yng nghanran y dysgwyr Sipsi/Teithwyr (24 i gyd ar draws y rhanbarth) sy'n cyflawni'r DPC. Mae canran y dysgwyr o gefndir ethnig heb fod yn Wyn-Brydeinig (458 i gyd ar draws y rhanbarth) sy'n cyflawni'r DPC yn parhau i gynyddu (89.5% yn 2017). Yn 2017, gwelwyd cynnydd i 52.2% yng nghanran y dysgwyr ag Anghenion Addysgol Arbennig (Datganiad a Gweithredu Ysgol a Mwy - 978 i gyd ar draws y rhanbarth) sy'n cyflawni'r DPC. (+5.2%). Yn 2017 ar y lefel uwch (lefel ddisgwylidig +1), mae cynnydd yn gyffredinol yn sylweddol uwch na'r cynnydd cyfartalog cenedlaethol.

Cyfnod Allweddol 3

Cynnydd bychan a welir yng nghanran y disgyblion PYD sy'n cyflawni'r DPC. Mae cynnydd mewn 4 o'r 6 awdurdod lleol gyda'r cynnydd mwyaf yn Wrecsam (3.2%), Gwynedd (2.8%) a Chonwy (2.1%). Fodd bynnag, mae gostyngiad yng nghanran y dysgwyr PYD sy'n cyflawni'r DPC yn Sir y Fflint (-4.5%) a Sir Ddinbych (-0.7%). Mae cynnydd ar sail ranbarthol yng nghanran y dysgwyr PYD sy'n cyflawni ar y lefel ddisgwyliedig: Cymraeg Iaith (1.7%); Saesneg Iaith (1.5%); Mathemateg (1.3%) a Gwyddoniaeth (0.9%). Gwelwyd cynnydd sylweddol yng nghanran y dysgwyr PYD sy'n cyflawni ar y lefel uwch mewn Cymraeg Iaith Gyntaf (8.8%). Fodd bynnag, roedd y cynnydd lawer yn llai mewn Mathemateg (0.8%) a Gwyddoniaeth (0.5%) gyda gostyngiad bychan mewn Iaith Saesneg (-0.8%).

Yn 2017, mae'r gwahaniaeth rhanbarthol rhwng y rhywiau yn y DPC (-6.5%) yn is na'r cyfartaledd cenedlaethol (-7.4%), gyda'r bwlch mwyaf i'w weld yng Nghonwy (-7.5%), Sir Ddinbych (-8.1%) a Wrecsam (-9.7%). Yn 2017, mae'r bwlch rhwng y rhywiau ar sail ranbarthol yn is na'r cyfartaledd cenedlaethol ar y lefelau disgwyliedig ac uwch ym mhob pwnc craidd.

Yn 2017, bu cynnydd yng nghanran PMG y rhanbarth (79 i gyd) sy'n cyflawni'r DPC (+6.4%) i 86.1%. Cyflawnodd bob dysgwr SIY (88 i gyd ar draws y rhanbarth) y DPC (+6.2%). Bu cynnydd i 96.1% yng nghanran y dysgwyr o gefndir ethnig heb fod yn Wyn-Brydeinig (337 i gyd ar draws y rhanbarth) sy'n cyflawni'r DPC (+2.1%). Yn 2017, roedd canran y dysgwyr ag Anghenion Addysgol Arbennig (Datganiad a Gweithredu Ysgol a Mwy - 831 i gyd ar draws y rhanbarth) sy'n cyflawni'r DPC yn parhau i gynyddu i 72.3% (+0.5%). Ar y lefel uwch (lefel ddisgwyliedig +1), mae cynnydd yn y pynciau craidd yn amrywio o'i gymharu â'r cynnydd cyfartalog cenedlaethol: Cymraeg Iaith (5.8% o'i gymharu â 5.7% yn genedlaethol); Saesneg Iaith (1.7% o'i gymharu â 2.5% yn genedlaethol); Mathemateg (2.4% o'i gymharu â 2.7% yn genedlaethol) a Gwyddoniaeth (3.8% o'i gymharu â 2.6% yn genedlaethol).

Cyfnod Allweddol 4

Gwneir dadansoddiad trylwyr o berfformiad grwpiau o ddysgwyr pan fydd y data ar gael ym mis Hydref. Yn gyffredinol, mae cyflymder y gwelliant ym mherfformiad dysgwyr PYD yn y prif ddangosyddion yn CA4, yn dal yn her. Mae gwella perfformiad dysgwyr PYD yn dal yn flaenoriaeth allweddol i'r rhanbarth. Rhoddir sylw i faterion yn ymwneud â chau'r bwlch rhwng perfformiad gwahanol grwpiau o ddysgwyr, a gwella cyflawniad disgyblion MAT, a hynny drwy gyfrwng y Cynlluniau Busnes Lefel 3 a Chynlluniau Busnes yr ALI unigol.

Mae cydweithio ysgol i ysgol wedi arwain at welliannau sylweddol yn ansawdd y ddarpariaeth mewn grwpiau o ysgolion sy'n cydweithio ac yn rhannu arferion da. Yn yr enghraifft a roddir, mae'r cydweithio rhwng ysgolion wedi arwain at gyfoethogi'r ddarpariaeth yn y Cyfnod Sylfaen a chodi lefel yr her i bob disgybl, yn enwedig y disgyblion mwy abl a thalentog. Mae'r astudiaeth achos yn amlygu cynnydd graddol mewn un ysgol ar y deilliannau uwch, ar ddiwedd y Cyfnod Sylfaen.

Mae cydweithio ysgol i ysgol hefyd wedi arwain at welliannau sylweddol mewn safonau grwpiau o ddisgyblion. Yn yr enghraifft a roddir, gwelwyd cynnydd sylweddol ym mherfformiad merched ar y lefelau uwch mewn mathemateg yng nghyfnod allweddol 2. Hefyd, gwelwyd agwedd fwy cadarnhaol

Tystiolaeth
gefnogol Ysgolion C

Tystiolaeth
gefnogol - Mathem:

Supportive
Evidence - LAC.docx

at y pwnc.

Defnyddiwyd y Grant Amddifadedd Disgyblion yn effeithiol i gefnogi plant sy'n derbyn gofal, neu a arferai dderbyn gofal.

Effaith ar Awdurdodau Lleol unigol

	2015				2016				2017			
	DCS	DPC CA2	DPC CA3	L2+	DCS	DPC CA2	DPC CA3	L2+	DCS	DPC CA2	DPC CA3	*L2+
Ynys Môn (7)	15	3	9	12	20	9	7	13	17	4	9	14
Gwynedd (4)	10	6	1	5	14	7	2	4	15	3	1	5
Conwy (9)	21	19	6	18	21	20	9	17	21	19	8	12
Sir Ddinbych (14)	13	12	12	14	10	14	12	14	20	17	18	17
Sir y Fflint (6)	9	11	7	8	13	5	6	10	5	6	5	8
Wrecsam (10)	19	14	19	20	15	18	16	18	11	7	16	19
GwE (1)	4	2	1	3	3	3	1	3	3	1	1	3

Yn y Cyfnod Sylfaen, bu cynnydd cadarn yn Sir y Fflint a Wrecsam gyda'r ddau awdurdod yn perfformio yn ôl y disgwyl mewn perthynas â'u safle prydau ysgol am ddim. Mae cynyddu cyflymder y gwelliant yn y Cyfnod Sylfaen yn Awdurdodau Lleol Ynys Môn, Gwynedd, Conwy a Sir Ddinbych yn dal yn flaenoriaeth. Yng Nghyfnod Allweddol 2, mae perfformiad GwE yn y Dangosydd Pynciau Craidd (DPC) wedi codi, o'r 3ydd safle yn y flwyddyn flaenorol, i'r safle 1af ymhlith y pedwar consortiwm. Mae pedwar o'r chwe awdurdod yn perfformio'n dda, gyda dim ond Conwy yn perfformio'n sylweddol is na'i safle PYD. Yng nghyfnod allweddol 3, mae pedwar o'r chwe Awdurdod Lleol yn perfformio'n gryf. Serch hynny, mae gwella perfformiad Awdurdod Lleol Wrecsam yn dal yn flaenoriaeth. Yng Nghyfnod Allweddol 4, yr Awdurdod Lleol sy'n perfformio orau yn y L2+ yw Gwynedd, a Wrecsam yw'r isaf. Er hynny, mae'r bwlch wedi cau yn sylweddol o 1.9%. Mae perfformiad cymharol yr AauLI wedi gwella yng Nghonwy a Sir y Fflint tra bo Ynys Môn a Wrecsam yn parhau ychydig yn is na'u safle PYD.

Drwy dargedu cynhaliaeth estynedig i Awdurdod Lleol Wrecsam, cafwyd cynnydd sylweddol mewn canlyniadau TGAU Saesneg Iaith (+5.7% A*-C). Darparwyd y gynhaliaeth drwy gyfarfodydd Penaethiaid Saesneg rheolaidd, ble roedd holl ysgolion uwchradd Wrecsam yn bresennol, a hefyd i ysgolion unigol drwy dargedu cynhaliaeth. Darparwyd hyfforddiant DPP i wella sgiliau ysgrifennu hefyd i holl ysgolion uwchradd Wrecsam. Mae tystiolaeth bendant fod y gwaith wedi cael effaith ar berfformiad ac wedi arwain at wella tracio ac ymyrraeth, gyda data yn cael ei ddefnyddio'n fwy pwrpasol i dargedu'r camau nesaf yn y dysgu. Gwelwyd asesu ac adborth yn gwella hefyd, felly hefyd ansawdd ysgrifennu estynedig.

Yn ôl tystiolaeth wrth ymweld ag ysgolion yn Sir y Fflint a Wrecsam, roedd diffyg cysondeb yn lefel yr her i ddisgyblion mewn tasgau ffocws a'r ddarpariaeth yn nosbarthiadau Blwyddyn 1 a 2. Mae hyn wedi gwella'n sylweddol yn sgil gweithredu ar lefel sirol, clwstwr ac ysgolion unigol. Yn 2017, mae awdurdodau bellach yn perfformio yn unol â'u safle PYD yn y Dangosydd Cyfnod Sylfaen. Gwelwyd

Tud. 25

Supportive Evidence - English W

Tystiolaeth Gefnogol - Cyfnod 5

Tystiolaeth gefnogol - Gweithc

cynnydd da iawn hefyd ar Ddeiliant 6+, a oedd yn sylweddol uwch, ar gyfartaledd, na hwnnw a welwyd yn genedlaethol. Yn 2017, bu cynnydd o 4.2% yng nghanran y dysgwyr PYD sy'n cyflawni'r DCS yn Sir y Fflint, gyda Wrecsam yn dal ei thir.

Bu gwaith ar weithgareddau 'gwaelodlin' a 'datblygiad pellach' mewn cynllunio strategol a hunan arfarnu yn llwyddiannus iawn yng Ngwynedd a Môn. Drwy fynnu presenoldeb llawn penaethiaid o'r ddau awdurdod ym mhob gweithgaredd, sicrhawyd bod negeseuon allweddol wedi cael eu rhannu gyda phob ysgol. Bu defnyddio enghreifftiau o ysgolion arfer dda yn ffordd o dynnu sylw at y gwelliannau angenrheidiol i ysgolion llai effeithiol. Prif effaith hyn fu lleihau nifer yr ysgolion mewn categori 'monitro Estyn', a chynnydd sylweddol yn nifer yr ysgolion yn cael dyfarniad A neu B yn eu gallu i wella mewn categoreiddio cenedlaethol.

Effaith ar ysgolion sy'n peri pryder ac mewn categori statudol Estyn

Mae tystiolaeth glir sy'n dangos bod cefnogaeth GwE i fwyafrif yr ysgolion sy'n peri pryder, neu a roddwyd mewn categori statudol, wedi bod yn allweddol wrth gyflymu eu taith tuag at welliant.

Uwchradd

Cytunwyd ar gynllun cefnogaeth pwrpasol i'r holl ysgolion mewn categori statudol, a chafodd cynnydd ei fonitro pob tymor. Arweiniodd hyn at welliannau sylweddol, gyda llawer yn cael eu tynnu o'r categori o fewn yr amserlen ddisgwyliedig. Yn achos Dyffryn Nantlle, cyflymwyd y gwelliannau yn sylweddol oherwydd y cydweithio effeithiol rhwng yr ysgol, yr awdurdod a GwE. O'r 8 ysgol sydd mewn categori statudol ar hyn o bryd [dim ond yn ddiweddar iawn y gosodwyd 3 ohonynt yno], rydym wedi gweld gwelliannau mewn tair ysgol. Erys diffygion cryf am y diffyg cynnydd mewn dwy ysgol, ac mae'r rhain wedi cael eu cyfleu'n gyson i uwch swyddogion yr awdurdod. Yn ddiweddar iawn, symudwyd dwy ysgol o'r categori Monitro Estyn i Welliant Sylweddol, gyda phryderon am berfformiad CA4 mewn lleiafrif o bynciau craidd yn trechu penderfyniad Estyn. Wrth i Estyn ailymweld â'r ddwy ysgol, gwelwyd gwelliannau pendant yn erbyn argymhellion yr arolygiad craidd a chyfeiriwyd yn benodol yn un o'r arolygiadau at ansawdd ac effaith gwaith yr Ymgynghorydd Cefnogi Gwelliant cyswllt. Rhoddwyd un ysgol arall mewn categori Gwelliant Sylweddol yn ddiweddar, gydag Estyn unwaith eto yn nodi ansawdd ac effaith cychwynnol Ymgynghorydd Cefnogi Gwelliant newydd yr ysgol.

I fwyafrif yr ysgolion a roddwyd mewn categori Monitro Estyn, cyflawnwyd eu gwelliannau o fewn yr amserlen ddiwygiedig. Yn achos Ysgol Syr Hugh Owen, cyflawnwyd hyn mewn cyfnod byr o amser - eto oherwydd y cydweithio rhagorol gyda'r YCG cyswllt. O'r 7 ysgol ranbarthol sydd mewn categori Monitro Estyn ar hyn o bryd, gwelsom gynnydd cryf ym mron pob sefydliad, a byddem yn disgwyl iddynt gael eu tynnu o'r categori dilyniant o fewn yr amserlen ddisgwyliedig.

Fodd bynnag, er bod tystiolaeth o arferion da iawn mewn ysgolion unigol, nid yw ansawdd y gefnogaeth a'r her wedi bod yn gyson ar draws pob ardal yn y rhanbarth. O ganlyniad, nid yw ychydig

o ysgolion mewn categori wedi gallu dangos y gwelliannau angenrheidiol. Mae anghysondebau gweithredu bellach wedi cael sylw o fewn prosesau sicrhau ansawdd a monitro y model uwchradd.

Gwelwyd bod gwella proffil arolygu'r rhanbarth yn un o'n prif flaenoriaethau, ac mae targedau heriol wedi'u cynnwys yn ein cynllunio busnes ni. Gorffennwyd adnabod yr ysgolion 'risg' nad ydynt mewn categori dilyniant, a datblygwyd cynllun cefnogaeth cyfansawdd a'i rannu gyda rhanddeiliaid allweddol. Mae'r gweithredu yn 2016-17 wedi arwain at welliannau mewn 5 o'r ysgolion hynny. Er hynny, ers pryderon cryf am 4 ysgol ac mae trafodaethau efo swyddogion yr ALI wedi'u huwchraddio.

Wrth ddadansoddi proffiliau arolygu cynradd y rhanbarth am 2016-17 [55 ysgol ranbarthol] a 2017-18,[54 ysgol ranbarthol], gwelir darlun sy'n gwella'n raddol:

2016-17

- 4 ysgol mewn Mesurau Arbennig [7.3%]
- 6 ysgol angen Gwelliant Sylweddol [10.9%]
- 10 ysgol mewn categori statudol MA/GS [18.2%]
- 9 ysgol mewn categori Monitro Estyn [16.3%]

2017-18

- 3 ysgol mewn Mesurau Arbennig [5.5%]
- 5 ysgol angen Gwelliant Sylweddol [9.2%]
- 8 ysgol mewn categori statudol MA/GS [14.8%]
- 7 ysgol mewn categori Monitro Estyn [12.9%]

Gwelwyd gwelliannau sylweddol mewn cyfnod cymharol fyr o amser mewn ysgol uwchradd ble targedwyd cefnogaeth ddwys. Tynnwyd yr ysgol o 'Fesurau Arbennig' mewn cyfnod o 4 tymor. Gwelwyd gwelliannau sylweddol yn y prif ddangosyddion yng nghyfnod allweddol 4 ac yn ansawdd yr arweinyddiaeth, y dysgu a'r addysgu. Mae'r gwelliannau wedi sicrhau dycnwch a chynaliadwyedd.

Yn yr ail enghraifft, bu GwE yn gweithio'n agos gyda'r Awdurdod Lleol a'r ysgol i sicrhau bod cynhwysedd a strwythur yr arweinyddiaeth yn briodol. Mae GwE wedi darparu cefnogaeth effeithiol i wella meysydd allweddol gan gynnwys Saesneg a Mathemateg. Mae ansawdd yr arweinyddiaeth, y dysgu a'r addysgu wedi gwella'n fawr. Mae'r canlyniadau dros dro yn dangos bod y dangosydd L2+ wedi gwella'n sylweddol (o 12% cyn ail farcio). Gan ystyried y llithriad yn genedlaethol yn y prif ddangosydd yn CA4, mae tystiolaeth gref i awgrymu y bydd yr ysgol wedi perfformio'n dda, o gymharu ag ysgolion eraill.

Cynradd

Mae tystiolaeth glir sy'n dangos bod cefnogaeth GwE wedi bod yn ffactor arwyddocaol wrth gyflymu taith tuag at welliant pob ysgol gynradd a roddwyd mewn categori statudol dros y ddwy flynedd ddiwethaf, fel y gwelir yn Clawdd Offa.

Tystiolaeth
gefnogol - YDN.doc

Supportive
Evidence - St David's

Supportive
Evidence - Clawdd C

Ar gyfer pob ysgol gynradd a roddwyd mewn categori statudol, cytunwyd ar gynllun cefnogaeth pwrpasol, a chafodd cynnydd ei fonitro pob hanner tymor. Aethpwyd ati i fonitro drwy gyfrwng panel gwella yn cynnwys UDA a llywodraethwyr yr ysgol, swyddogion yr ALI ac ymgynghorwyr GwE. Arweiniodd hyn at y gwelliannau dymunol, gyda bron pob ysgol gynradd yn cael ei thynnu o'r categori o fewn yr amserlen ddisgwyliedig.

Yn ystod 2016 a 2017, tynnwyd pum ysgol o'r categori statudol. Gwnaeth pob un gynnydd da yn erbyn yr argymhellion. Gwnaeth ESTYN y sylw bod un ysgol wedi'i thynnu mewn cyfnod byr o amser na welwyd mo'i debyg, a'i bod yn enghraifft ragorol o ysgol, gyda'r ALI a GwE yn gweithio ar y cyd i sicrhau gwelliant.

Mae un ysgol yn dal mewn Mesurau Arbennig ers mis Hydref 2015, ond disgwylir iddi gael ei thynnu'n fuan. Nododd Estyn fod GwE wedi darparu cefnogaeth sylweddol i'r ysgol, a bod materion arweinyddiaeth mewnol wedi llesteirio cynnydd ar y dechrau.

Mae pedair ysgol arall mewn categori statudol ar hyn o bryd; dwy mewn Mesurau Arbennig a dwy mewn Gwelliant Sylweddol. Roedd tair o'r ysgolion hyn i gyd yn ysgolion yr oedd GwE wedi amlygu bod pryderon sylweddol yn eu cylch. Rhoddwyd gwybod i'r ALI ac roedd cynlluniau cefnogaeth cyfansawdd eisoes ar waith. Mae'r cynnydd ar y dechrau wedi bod yn gadarnhaol yn y pedair ysgol.

Tynnwyd pob ysgol a roddwyd mewn categori Monitro Estyn yn 2015/16, o'r categori hwnnw yn ystod y flwyddyn academaidd ddiwethaf, o fewn yr amserlen ddisgwyliedig. Mae pob ysgol sy'n dal mewn categori monitro Estyn yn gwneud y cynnydd disgwyliedig. Mae'r prosesau a'r strategaethau a ddefnyddia Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant i gefnogi ysgolion ddod allan o gategari, yn gryfder yn y rhanbarth.

Yn nwy flynedd gyntaf GwE, roedd nifer yr ysgolion a roddwyd mewn categori monitro Estyn yn 38 (19 yn 2013/14 a 2014/15). Ers hynny, bu lleihad sylweddol gyda 19 wedi'u rhoi mewn categori monitro Estyn dros y ddwy flynedd ddiwethaf (10 yn 2015/16 a 9 yn 2016/17).

At ei gilydd, os ydym yn cynnwys pob categori Estyn (monitro Estyn, Gwelliant Sylweddol a Mesurau Arbennig), mae nifer yr ysgolion a roddir mewn categori wedi haneru bron yn y ddwy flynedd ddiwethaf (o 46 yn 2013-15 i 26 yn 2015-17).

Wrth ddadansoddi proffiliau arolygu y rhanbarth am 2016-17 [367 o ysgolion rhanbarthol], gwelir hefyd darlun sy'n gwella'n raddol dros y flwyddyn ddiwethaf:

2016-17

- 3 ysgol mewn Mesurau Arbennig [0.8%]
- 3 ysgol angen Gwelliant Sylweddol [0.8%]
- 6 ysgol mewn categori statudol MA/GS [1.6%]

- 10 ysgol mewn categori Monitro Estyn [2.7%]

2017-18

- 3 ysgol mewn Mesurau Arbennig [0.8%]
- 2 ysgol angen Gwelliant Sylweddol [0.5%]
- 5 ysgol mewn categori statudol MA/GS [1.3%]
- 9 ysgol mewn categori Monitro Estyn [2.4%]

Adroddiadau cyn-arolygiad

Adroddiadau cyn-arolygiad		
	Pryderon sylweddol neu fawr (2014-hyd yma)	Pryderon sylweddol neu fawr (2014-hyd yma)
CSC	22.4%	14.3%
EAS	17.0%	4.3%
ERW	23.8%	18.5%
GwE	16.1%	6.7%

Ers 2014, dengys adborth Estyn fod llai o bryderon am adroddiadau cyn-arolygiad ALI o ranbarth GwE, nag o gonsortia eraill. Mae canran yr adroddiadau sy'n achosi pryder hefyd wedi lleihau'n sylweddol rhwng y flwyddyn a'r flwyddyn a hanner ddiwethaf.

Casgliad

Mae tystiolaeth bendant bod y gwasanaeth gwella ysgolion yn defnyddio data, gweithdrefnau targedu a thracio yn fwy effeithiol i herio a chefnogi ysgolion er mwyn gwella perfformiad pob dysgwr ar draws ysgolion ac awdurdodau lleol. Yn fyr, mae perfformiad GwE yn y prif ddangosyddion yng Nghyfnod Allweddol 2 a Chyfnod Allweddol 3 yn parhau i wella, gyda'r rhanbarth yn perfformio uchaf o blith y pedwar consortiwm, ar hyn o bryd. Mae'r cynnydd o fewn y rhanbarth yn y Cyfnod Sylfaen dros y flwyddyn ddiwethaf hefyd yn uwch na'r cynnydd cenedlaethol ac, yng Nghyfnod Allweddol 4, mae'r bwch rhwng perfformiad GwE a'r ddau gonsortiw oedd yn perfformio'n uwch yn y prif ddangosydd (L2+), wedi cau.

Ar ben hynny, mae astudiaethau achos sy'n mesur effaith a gwerth am arian (fel yr enghreifftir uchod) yn dangos a thystiolaethu, yn glir, effaith yr her a'r gefnogaeth gan GwE i wella perfformiad pob dysgwr ar draws ysgolion ac awdurdodau lleol.

Cynnydd: Cryf. Rhoddwyd sylw i'r argymhelliad yn y rhan fwyaf o ystyron, a dim ond mân agweddau sydd angen sylw pellach. Caiff hyn effaith gadarnhaol ar wella safonau a darpariaeth.

A2: Gwella ansawdd arfarnu wrth ddarparu gwasanaethau gwella ysgolion.	Tystiolaeth
<p>Mae hunan arfarnu a phrosesau cynllunio gwelliant, ar bob lefel, bellach wedi'u gwreiddio mewn darparu gwasanaethau gwella ysgolion. Ymhlith y prosesau hyn mae:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fframwaith atebolrwydd cryf • arfarniad data manwl; • cynllunio busnes manwl, ar bob lefel, sy'n bwydo i'r cynllun lefel un; • rheoli risg; • cynllun busnes awdurdod lleol manwl sy'n adlewyrchu materion lleol yn fanwl gywir; a'r • adroddiad blynyddol. <p>Yn dilyn yr arolygiad craidd, ceir fframwaith atebolrwydd cadarn sy'n gofalu bod gan bob maes gwasanaeth swyddog arweiniol dynodedig sydd wedi'i enwebu. Mae pob swyddog arweiniol enwebedig yn gyfrifol am ddatblygu cynllun busnes manwl i'w faes gwasanaeth, sy'n cynnwys dyddiadau cwblhau pendant, goblygiadau o ran hyfforddiant a meini prawf llwyddiant sy'n fesuradwy. Mae'r blaenoriaethau cytûn yn y cynlluniau busnes yn seiliedig ar ganfyddiadau'r prosesau hunan arfarnu. Caiff y cynlluniau hyn eu hadolygu pob chwarter, ac adroddir ar y canfyddiadau i'r uwch arweinwyr a'r bwrdd rheoli. Caiff cynnydd ei raddio'n briodol, a bydd uwch arweinwyr yn herio unrhyw lithriad mewn cynnydd disgwylidig. Drwy adolygu'r cynlluniau busnes yn rheolaidd ar bob lefel, gall uwch arweinwyr arfarnu'n fanwl gywir y cynnydd tuag at gyflawni'r blaenoriaethau a nodir yn y cynlluniau busnes lefel uchel. Drwy hyn, sicrhair bod y cynlluniau busnes yn aros yn hyblyg i gynnwys blaenoriaethau newydd yn ystod y cyfnod monitro, os oes angen. Mae gan bob Awdurdod Lleol gynllun busnes manwl sydd wedi'i gytuno rhwng y pennaeth gwasanaeth a'r YCG uwchradd craidd arweiniol. Ym mhob cynllun, ceir materion allweddol o fewn yr awdurdod lleol, ynghyd â chynllun gwella unigryw i roi sylw i'r heriau penodol. Caiff cynnydd tuag at gyflawni'r deilliannau cytûn, ar lefel awdurdod lleol, ei adolygu'n gyson mewn cyfarfodydd rhwng yr YCG craidd arweiniol a'r pennaeth gwasanaeth. Caiff materion parhaus eu cyfeirio at uwch arweinwyr GwE yn amserol.</p> <p>Mae'r prosesau arfarnu sydd bellach ar waith yn gylchol a pharhaus. O ganlyniad, mae arweinwyr GwE yn adnabod, yn fanwl gywir, meysydd ble mae perfformiad yn dda, a meysydd sydd angen eu datblygu neu ble mae elfen o risg o ran gwella'r profiadau a'r deilliannau addysgol i ddysgwyr. Mae'r fframwaith atebolrwydd a'r prosesau monitro manwl yn ffurfio rhan sylfaenol o ymroddiad GwE i gynnal gwelliant. Mae'r drefn yn cyfrannu'n sylweddol at reoli a datblygu unigolion a thimau yn effeithiol, er mwyn iddyn nhw, a'r sefydliad, allu perfformio ar lefel uchel. .</p> <p>Mae'r Adroddiad Blynyddol yn ddogfen glir a chyfansawdd sy'n rhoi arfarniad trylwyr a manwl gywir o sut mae'r gwasanaeth yn perfformio, ar hyn o bryd, ar draws y rhanbarth. Mae arweinwyr yn gwneud gwell defnydd o ystod cyfansawdd o ddata perfformiad, y maent yn ei ddadansoddi'n gadarn, i gymharu perfformiad y chwe awdurdod lleol gydag awdurdodau lleol tebyg, ar sail hawl PYD, perfformiad y rhanbarth o gymharu ag eraill ar draws Cymru, a chyflymder y gwelliant o ran cyflawni'r targedau cytûn. Mae cyswllt clir rhwng canfyddiadau'r Adroddiad Blynyddol a'r blaenoriaethau yng nghynlluniau busnes y gwasanaeth, sydd wedi'u hadnabod yn ôl risg ac effaith.</p>	<p>Adroddiad Blynyddol Fframwaith Atebolrwydd (gweler y Cynllun Busnes) Cynllun L1 CB Cynradd CB Uwchradd CB DLI CB ALI Cynlluniau L3 Adroddiadau Monitro chwarterol Cyfarfodydd ALI Dadansoddi Data Holiaduron i ysgolion</p>

Mae GwE yn gweithio'n agos gyda Phrifysgol Bangor ar Brosiect "Sefydliad Cydweithredol er Ymchwil i Addysg, Tystiolaeth ac Effaith" (CIEREI) i sefydlu systemau mwy effeithiol i arfarnu effaith ei waith dros gyfnod amser hwy. Bydd data a dadansoddiad arfarnol yn helpu GwE ymhellach i allu barnu gwerth am arian a chynllunio i'r dyfodol.

Defnyddiodd Ysgol Chwaraeon, Iechyd a Gwyddorau Ymarfer Corff Prifysgol Bangor ddull ymchwil rhyngwladol, ac yn seiliedig ar dystiolaeth, er mwyn arfarnu Rhaglen Datblygu Arweinyddiaeth Ganol (RhDAG) GwE. Mae'r canlyniadau yn dangos bod y RhDAG yn rhaglen datblygu arweinyddiaeth hynod effeithiol, sydd yn cael effaith gadarnhaol ar yr athrawon a'u hysgolion hwythau. Mae'r canlyniadau yn awgrymu bod y RhDAG yn cael effaith arwyddocaol yn ôl yn yr ysgolion. Dywed 64% o'r athrawon fod y rhaglen yn heriol iawn, o leiaf, ac felly bod y rhaglen yn "ymestyn" yr athrawon. Mae angen gosod hyn ochr yn ochr efo'r canlyniadau ansoddol, sy'n nodi ymateb llethol gadarnhaol i'r rhaglen, yn canoli ar yr awydd i ddysgu rhagor. Mae GwE hefyd wedi cynnal adolygiad effaith a dylanwad manwl ymysg yr ymgeiswyr. Mae'r rhaglen her a chefnogaeth uwchradd wrthi'n cael ei harfarnu gan ddefnyddio dull tebyg.

Mae'r broses arfarnu hon yn bwydo i'n cynlluniau ar gyfer y dyfodol, ac yn rhoi GwE mewn sefyllfa i ddatblygu a gwella'r modd y darperir rhaglenni dysgu proffesiynol ar draws y rhanbarth yn y dyfodol. Yn rhan o'r cydweithio hwn gyda'r Brifysgol, mae GwE wedi llwyddo i sicrhau myfyriwr Ysgoloriaeth Sgiliau'r Economi Wybodaeth (KESS) i arwain ar yr elfen hon a datblygu ar y gwersi a ddysgwyd. Bydd y dull arfarnu hwn, sy'n seiliedig ar dystiolaeth, hefyd yn cael ei ddefnyddio ym mhob trefn arfarnu gan GwE yn y dyfodol.

Drwy'r gwaith a wnaed yn ddiweddar i ddatblygu dangosfwrdd ysgol, rhydd hyn ddata cyfredol a pharhaus i GwE. Mae hyn yn hwyluso cyfathrebu, cefnogi a herio ar lefel uwch rhwng y rhanddeiliaid allweddol, ac yn gadael i GwE fonitro, yn fwy effeithiol ac amserol, effaith y gwaith a chynnydd ysgolion yn erbyn blaenoriaethau cyffredin. Drwy gyfrwng y dangosfwrdd, mae modd defnyddio data yn fwy effeithiol i arfarnu ansawdd y ddarpariaeth a'i heffaith ar berfformiad pob dysgwr ac ysgol ar draws y rhanbarth. Mae hefyd yn rhoi modd i'r gwasanaeth gwella ysgolion dargedu ei adnoddau yn fwy effeithiol i gyflawni ei flaenoriaethau, ac addasu ac ail gyfeirio adnoddau yn gyflym pan nad yw pethau yn llwyddo.

Cynnydd: Da iawn. Rhoddwyd sylw i'r argymhelliad hwn ym mhob ystyr ac nid oes angen rhoi sylw pellach i'r un agwedd. Mae'r effaith ar ansawdd y ddarpariaeth yn dda iawn.

Gweler y dystiolaeth yn 'Ffeil Prosiect CIEREI'

CIEREI CASE
STUDY-DRAFT.pdf

Impact Evaluation
of 2016_17_final ML

MLDP Impact &
Influence v2.pdf

A3: Gwella trylwyredd trefniadau ar gyfer adnabod a rheoli risg.	Tystiolaeth
<p>Yn dilyn yr arolygiad craidd, aeth GwE ati i gynnal adolygiad trylwyr o'i weithdrefnau a'i drefniadau rheoli risg. Cyflwynwyd trefniadau trylwyr a chyfansawdd i adnabod a rheoli, yn fanwl gywir, risgiau ar lefel leol, rhanbarthol a chenedlaethol. Mae'r gofrestr risg yn ddogfen fyw, a chaiff ei diweddarau'n gyson i adnabod risgiau sy'n cynyddu, neu risgiau na fernir sy'n lefel uchel mwyach. Caiff y Gofrestr Risg ei hadolygu'n fisol yng nghyfarfod yr uwch dîm arweinyddiaeth, ac yn chwarterol gan y pwyllgor rheoli a'r Cyd-bwyllgor.</p> <p>Mae'r trefniadau monitro a chynllunio busnes newydd yn sicrhau y caiff cynnydd ei adolygu a'i raddio'n briodol. Mae'r trefniadau monitro trosfwaol gan ymgynghorwyr her arweiniol ac uwch arweinwyr yn gofalu bod risgiau, ar bob lefel, yn cael eu rheoli'n briodol ac y cytunir ar ymyraethau mewn ffordd amserol a phriodol. Mae'r Bwrdd Rheoli a'r Cyd-bwyllgor yn monitro'r trefniadau hyn yn agos. Drwy reoli risg y rhanbarth yn effeithiol, gall GwE gefnogi amcanion y sefydliad, defnyddio adnoddau yn effeithiol, a chyflawni'r deilliannau fel y bwriadwyd.</p> <p>Mae GwE hefyd yn darparu adroddiadau cynnydd misol ar ddatblygiadau o fewn bwrdd Rhaglen Cwricwlwm Cymru, ac yn adolygu risg o fewn fframwaith cenedlaethol Llywodraeth Cymru, sy'n sicrhau bod pob risg yn cael ei mesur a'i lliniaru wrth symud ymlaen. Mae gwaith ar y gweill i ddatblygu dangosfwrdd ysgol, a fydd yn weithredol yn Nhymor yr Hydref. Bydd hyn yn darparu fframwaith a strwythur i ysgolion gael gweld eu cynnydd yn erbyn cerrig milltir a dangosyddion penodol o fewn diwygiadau cwricwlwm Dyfodol Llwyddiannus. Gallant, fel y cyfryw, ofalu bod unrhyw risg i ysgolion ar draws y rhanbarth, hefyd yn cael eu hadnabod yn fuan, a'u lliniaru. Mae Dyfodol Llwyddiannus hefyd yn ymddangos o fewn Cofrestr Risg GwE.</p>	<p>Cofrestr Risg Cynlluniau Busnes Cofnodion i ddangos newidiadau yn y gofrestr</p>
<p>Cynnydd: Da iawn. Rhoddwyd sylw i'r argymhelliad hwn ym mhob ystyr ac nid oes angen rhoi sylw pellach i'r un agwedd. Mae'r effaith ar ansawdd y ddarpariaeth yn dda iawn.</p>	

A4: Sicrhau bod cynlluniau busnes a chynlluniau gweithredol yn cynnwys meini prawf llwyddiant clir ac y caiff cynnydd yn erbyn y rhain ei fonitro'n effeithiol.

Mae model cynllunio a rheoli perfformiad GwE yn nodi'n glir gweledigaeth, gwerthoedd, blaenoriaethau ac amcanion y gwasanaeth. Mae'r cynllun strategaeth lefel uchel yn perthyn i gynlluniau manylach gan y tîm, gyda thargedau gwella mesuradwy a meini prawf llwyddiant eglur, er mwyn mesur cynnydd yn y rhanbarth yn fanwl gywir. Mae GwE wedi gosod amcanion heriol a mesuradwy erbyn 2020 i wella safonau, cwricwlwm, ac asesu, arweinyddiaeth, lles ac addysgu, sy'n ffurfio rhan o'r cynlluniau busnes ar bob lefel. Yn y cynlluniau sydd wedi'u costio'n llawn, ceir meini prawf llwyddiant clir a cherrig milltir ar gyfer cyflawni'r amcanion hynny. Mae holl gynlluniau tîm GwE yn dilyn yr un patrwm, a chaiff eu perfformiad ei fonitro'n effeithiol ac yn fanwl. Mae llinellau atebolrwydd clir ar bob lefel o gynllunio ar draws GwE.

Mae'r fframwaith atebolrwydd clir a chadarn yn gryfder pwysig yn GwE. Mae cynlluniau manwl ar amryw o lefelau yn delio gyda phob agwedd ar waith GwE. Mae'r swyddogion dynodedig sydd yn gyfrifol am bob cynllun, yn amlwg yn cyfrannu at y cynllun busnes. Ceir trefniadau hunan arfarnu manwl sydd wedi'u seilio ar y fframwaith hwn. Bydd Ymgynghorwyr Her yn adolygu eu cynlluniau pob chwarter, ac yn arfarnu cynnydd ac effaith. Yr adolygiadau hyn sy'n llywio gwaith arfarnu'r cynllun busnes, sy'n bwydo i arfarniad chwarterol y gwasanaeth fel bod hoel clir o arfarnu tîm yn yr adolygiad corfforaethol. Yna, caiff blaenoriaethau newydd o'r adolygiad gwasanaeth eu cynnwys mewn cynlluniau tîm yn gyflym.

Mae staff, ar bob lefel, yn llawn ddeall eu cyfrifoldeb dros welliant parhaus ac atebolrwydd. Drwy rannu cynlluniau ac arfarniadau yn agored, mae hyn yn glynu timau at ei gilydd ac yn gyrru'r cydweithio cryf sydd wedi arwain at ddarparu gwasanaethau gwell, a gwella safonau ac arweinyddiaeth mewn ysgolion.

Mae hunan arfarnu yn nodwedd gref yn GwE. Rhoddir pwys mawr ar atebolrwydd ac adolygu parhaus, ac mae pwyslais cyson ar gyflawni cynnydd yn unol â'r blaenoriaethau. Mae'r pwyslais hwn ar arfarnu ac adolygu yn arwain at welliant sylweddol.

Arferion llwyddiannus o fewn GwE sydd wedi arwain at y meddylfryd hwn. Rhaid i Ymgynghorwyr Her gyfiawnhau tanberfformiad ac adnabod risgiau posibl, gan gynnwys gorwario. Mae llinellau atebolrwydd clir wedi'u diffinio.

Cynlluniau busnes
Adroddiadau monitro
Adroddiadau Monitro chwarterol yr ALI
Adroddiad monitro rhanbarthol chwarterol

Cynnydd: Da lawn. Rhoddwyd sylw i'r argymhelliad hwn ym mhob ystyr ac nid oes angen rhoi sylw pellach i'r un agwedd. Mae'r effaith ar ansawdd y ddarpariaeth yn dda iawn.

A5: Egluro rôl strategol y rhwydweithiau rhanbarthol a'u hatebolrwydd i'r Cyd-bwyllgor.	
<p>Yn dilyn yr adolygiad craidd, comisiynodd y pwyllgor rheoli adolygiad manwl o'r gwasanaeth gwella ysgolion, oedd yn cynnwys rôl y rhwydweithiau rhanbarthol. Derbyniodd y Bwrdd Rheoli a'r Cyd-Bwyllgor ganfyddiadau'r adolygiad.</p> <p>O ganlyniad, cafwyd naill ai gwared ar y rhwydweithiau rhanbarthol hanesyddol, neu eu cynnwys o dan reolaeth strategol GwE. Mae eu hatebolrwydd i'r Cyd-bwyllgor yn glir.</p> <p>Mae swyddog arweiniol enwebedig, cynllun busnes manwl a meini prawf llwyddiant mesuradwy ar gyfer pob maes. Y person arweiniol sy'n gyfrifol am fonitro cynnydd ac adrodd pob chwarter i uwch reolwyr. Caiff materion sydd angen sylw eu cyfeirio at y Bwrdd Ansawdd Rhanbarthol i'w hystyried ymhellach.</p>	<p>Strwythur Atebolrwydd (Gweler Cynlluniau Busnes) Adroddiadau monitro</p>
<p>Cynnydd: Cryf. Rhoddwyd sylw i'r argymhelliad yn y rhan fwyaf o ystyron, a dim ond mân agweddau sydd angen sylw pellach. Gwelir effaith gadarnhaol safonau a darpariaeth ar y cychwyn.</p>	

A6: Datblygu fframwaith priodol er mwyn asesu gwerth am arian; sicrhau bod cynllun cyllidol tymor canolig yn cyd-fynd â'r cynllun busnes, a bod ffrydiau gwaith wedi eu prasio'n llawn.	Tystiolaeth
<p>Mae gan y consortiwm brosesau rheolaeth ariannol effeithiol ar waith. Mae cyfathrebu ac ymgynghori ynghylch trefniadau ariannol yn effeithiol, gyda staff GwE, yr awdurdod lleol lleolyol, a'r Cyd-bwyllgor yn adolygu'r cyllid craidd a'r gwariant grant yn rheolaidd.</p>	<p>Amcanion 2020 (gweler Cynlluniau Busnes) Dadansoddi perfformiad (gweler A1 uchod) Astudiaethau achos GaA (gweler A1 uchod) Cynlluniau busnes ar lefel 3 Monitro cynlluniau busnes Monitro gwariant yr ALI Agenda a chofnodion y Bwrdd Atebolrwydd Busnes Agenda a chofnodion yr is-grŵp Cyllid</p>
<p>Mae dadansoddiad ariannol cadarn yn ein cefnogi wrth gyflawni'r cynllun busnes diwygiedig dros dair blynedd. Mae cynllun ariannol tymor canolig a chynllun gweithlu yn cyd-fynd â'r cynllun busnes. Drwy ddefnyddio data yn gynyddol effeithiol i adnabod ein blaenoriaethau allweddol, cryfheir y cyswllt rhwng y broses cynllunio busnes a phenderfyniadau cynllunio ariannol gan fod y ffrydiau gwaith sy'n sail i'r cynllun busnes yn nodi'n glir yr adnoddau i'w defnyddio.</p>	<p>Cynllun gweithlu Adroddiad Iechyd Sefydliadol MTFP</p>
<p>Gwnaed gwaith manwl i gysoni dyraniadau grant gyda'n blaenoriaethau. Mae ymgynghorwyr her bellach yn herio ysgolion ar eu defnydd o arian grant, gyda set pendant o feini prawf i bwysu a mesur sut maent yn defnyddio'r arian hwn. Gwelwyd hyn yn lleihau'r anghysondebau rhwng ysgolion o ran gweld beth yw effaith defnyddio'r arian grant ar ddeilliannau disgyblion.</p>	<p>Polisi GaA Fframwaith GaA</p>
<p>Lluniwyd fframwaith ffurfiol i asesu'r gwerth am arian ehangach a ddarperir gan GwE. Mae'r farn bellach yn gyson ar draws yr holl randdeiliaid ar sut gellir mesur gwerth am arian gweithgareddau GwE o fewn strwythur ac amcanion y cynllun busnes.</p>	<p>Cofnodion yr is-grŵp busnes a chyllid Adroddiadau Archwilio mewnol ac allanol Cyfrifon diwedd blwyddyn</p>
<p>Rydym bellach yn arfarnu ac yn adolygu ein gwasanaethau a'n mentrau tra byddant wrthi'n cael eu gweithredu, a hynny er mwyn adnabod meysydd ar gyfer gwelliant a gwerth am arian.</p>	<p>Adroddiad OHI</p>
<p>Mae'r Mynegai Iechyd Sefydliadol (OHI) yn rhoi canfyddiadau manwl o ran sut mae GwE yn perfformio yn erbyn y naw elfen iechyd, sy'n gysylltiedig â pherfformiad o gymharu ag 1,300 o gwmnïau rhyngwladol eraill. Yn ein hadroddiad, nodir bod GwE yn sefydliad yn y chwarter uchaf, gyda chryfderau neilltuol o ran cyfeiriad, galluoedd, ac arweinyddiaeth</p>	<p>Cynllun Busnes YSD</p>
<p>Drwy hyn, ceir darlun trylwyr o ba mor iach yw'r sefydliad. Gellir cymharu'r canlyniadau yn erbyn eraill. Mae hefyd yn rhoi GwE mewn sefyllfa i weld cryfderau presennol y sefydliad, a'i hanghenion o ran datblygu, a'n helpu ni i ddeall ble mae angen gweithredu er mwyn cynnal y lefelau presennol, neu wella arnynt dros amser.</p>	
<p>Mae GwE yn gweithio gyda'r OECD i gynnal peilot i ddatblygu'r Consortia fel sefydliad sy'n dysgu. Rhennir unrhyw beth a ddysgir o'r gwaith hwn gyda rhanbarthau eraill, ac yn rhyngwladol, gan ein bod yn ymdrechu i ddatblygu ymhellach sefydliad bywiog ac iach.</p>	
<p>Mae'r strwythur cynllunio busnes presennol yn rhoi sylfaen dda i fonitro perfformiad o fewn y timau cynradd, uwchradd a Dyfodol Llwyddiannus. Mae'r mewnbynnau a'r allbynnau wedi'u meintioli yn</p>	

fanylach er mwyn rhoi fframwaith ystyrion ar gyfer asesu gwerth am arian. Rydym wedi canolbwyntio ar y meysydd datblygu hyn:

- ymestyn yr wybodaeth yn y cynlluniau busnes. Mae hyn yn gofyn am adnabod yr adnoddau a ddefnyddir i ddarparu'n erbyn pob cam gweithredu a hefyd, ble'n bosibl, meintiol i'r camau gweithredu a'r meini prawf yn fwy byth. Mae hyn wedi hwyluso ein gwaith fonitro'r modd y cyflawnir y cynllun busnes ac wedi rhoi gwybodaeth allweddol am werth am arian;
- sefydlu set ychwanegol o ddangosyddion perfformiad sy'n mesur perfformiad a iechyd sefydliadol yn gyffredinol;
- arfarnu'n gadarn effaith ein gwaith, gan gynnwys gweithio mewn partneriaeth gyda Phrifysgol Bangor (CIEREI) i arfarnu, adolygu a gwneud gwelliannau.

Cynnydd: Cryf. Rhoddwyd sylw i'r argymhelliad yn y rhan fwyaf o ystyron, a dim ond mân agweddau sydd angen sylw pellach. Gwelir effaith gadarnhaol ar safonau a darpariaeth ar y cychwyn.

ADRODDIAD I'R CYD-BWYLLGOR

4 HYDREF 2017

Adroddiad gan: Rheolwr Gyfarwyddwr GwE

Pwnc: Cynllun Busnes Lefel 1

1.0 Pwrpas yr adroddiad

1.1 Cyflwyno Cynllun Busnes Lefel 1 i'r Cyd-bwyllgor.

2.0 Cefndir

2.1 Mae Cynllun Busnes Rhanbarthol 2017-2020 (a'r cynllun ôl-arolygiad) yn nodi gweledigaeth 3 blynedd, blaenoriaethau, gweithredoedd, allgynnyrch a meini prawf llwyddiant ar draws y rhanbarth.

3.0 Materion i'w hystyried

3.1 Mae'r cynllun busnes diwygiedig wedi'i diweddarau.

3.2 Mae'r cynllun gweithredu ôl-arolygiad wedi'i ymgorffori yn y cynllun busnes er mwyn sicrhau y cydlynir y ddau gynllun yn effeithiol.

3.3 Mae Fframwaith Cynllunio Busnes ac Atebolrwydd GwE (tudalen 14) wedi'u datblygu i sicrhau eglurder mewn perthynas â rolau a chyfrifoldebau o fewn y consortiwm, yn ogystal â sicrhau bod y cynlluniau'n cynnwys meini prawf llwyddiant clir sy'n arwain at fonitro effeithiol a systematig.

3.4 Mae Cynllun Busnes Rhanbarthol 2017-2020 (a'r cynllun ôl-arolygiad) yn nodi'r weledigaeth 3 blynedd, blaenoriaethau, gweithredoedd, allgynnyrch a meini prawf llwyddiant ar draws y rhanbarth. Y cynllun hwn yw cynllun Lefel 1 o fewn y Fframwaith Cynllunio Busnes newydd, a'r

Rheolwr Gyfarwyddwr a Chadeirydd y Bwrdd Rheoli sydd â chyfrifoldeb am gyflawni'r cynllun fel swyddogion atebol. Y Cyd-bwyllgor sydd yn atebol yn y pen draw am gyflwyno'r cynllun.

3.5 Mae cynlluniau blynyddol lefel 2 a 3 yn dod o dan gynllun Lefel 1 ac yn cynnig manylion pellach mewn perthynas â'r camau gweithredu i'w cymryd, a'r allgynnyrch a'r meini prawf llwyddiant i'w cyflawni. Mae'r fframwaith cynllunio busnes tair lefel a ddatblygwyd yn sicrhau atebolrwydd am gyflwyno ac yn cynnig strwythur ar gyfer monitro cynnydd yn effeithiol.

3.6 Adroddir ar gynnydd yn erbyn y Cynllun Busnes mewn cyfarfodydd Cyd-bwyllgor chwarterol.

4.0 Argymhellion

4.1 Gofynnir i'r Cyd-bwyllgor gymeradwyo'r Cynllun Busnes ar gyfer 2017-2020.

5.0 Goblygiadau Ariannol

5.1 Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol yn codi o'r adroddiad hwn.

6.0 Effaith o ran cydraddoldeb

6.1 Nid oes unrhyw oblygiadau newydd o ran cydraddoldeb yn codi o'r adroddiad hwn.

7.0 Goblygiadau Personél

7.1 Nid oes unrhyw oblygiadau newydd o ran personél yn codi o'r adroddiad hwn.

8.0 Ymgynghori a Wnaed

8.1 Ymgynghorwyd â Bwrdd Rheoli a Bwrdd Ymgynghorol GwE yn ystod datblygu'r ddogfen hon.

9.0 Atodiadau

9.1 Cynllun Busnes 2017-2020

BARN Y SWYDDOGION STATUDOL

Swyddog Monitro:

Cyflwynir sylwadau, fel bo angen, ar lafar yng nghyfarfod y Cydbwyllgor.

Swyddog Cyllid Statudol:

Cyflwynir sylwadau, fel bo angen, ar lafar yng nghyfarfod y Cydbwyllgor.

***ADRODDIAD CYMRAEG I DDILYN**

Business Plan 2017-20

Version Control

This is a live document and may be amended as required to meet our priorities.

1.0	17/02/2017	GwE Management Board
1.1	13/03/2017 05/05/2017	GwE Senior Leadership Team GwE Management Board
1.2	23/08/2017	GwE Senior Leadership Team
1.3	September 2017	GwE Senior Leadership Team

VISION

Our vision states that in GwE we will have:

Outstanding schools naturally collaborating and jointly identifying direction for improvement which will deliver excellent standards and wellbeing for their pupils.

PURPOSE

GwE, the fully bilingual regional Educational Improvement Service for North Wales, works in partnership with the Local Authorities of Conwy, Denbighshire, Flintshire, Gwynedd, Wrexham and Anglesey to develop excellent schools across the region.

OUR PRIORITIES

1. **Standards** – to ensure the highest standards at all key stages and that all learners make appropriate progress in literacy and numeracy from one key stage to another. That all learners achieve qualifications relevant to their ability and potential and are working towards being bilingual by the age of sixteen.
2. **Curriculum and assessment** – to ensure that all schools deliver an engaging curriculum which responds to the statutory requirements of the national curriculum. Ensure that all learners are supported to achieve qualifications which enable them to be ambitious capable learners that reach their potential. Ensure all schools have robust assessment processes in place with strong targeting, tracking and intervention procedures.
3. **Leadership** – to ensure that all leaders have a clear educational vision and can plan strategically to achieve this. Ensure that all learning organisations have the leadership capacity at all levels to inspire, coach, support, share practice and collaborate at all levels to ensure all learners' achieve their potential. Ensure that the principles of distributive leaderships are embedded in all learning organisations across the region.
4. **Wellbeing** – create the conditions to ensure that learners develop as healthy, resilient and globally responsible individuals and provide an inclusive, aspirational education system, committed to tackling inequality so that young people achieve their full potential.
5. **Teaching** – to ensure that all teachers and support staff are equipped to have a clear understanding of what constitutes effective teaching, based on reliable evidence. In addition, the ability to deliver a range of approaches, effectively matching the needs of the learners with the context, to ensure positive impact on learning and achievement is paramount.
6. **Business** – to ensure that GwE has strong governance and effective business and operational support that provides value for money.
7. **Estyn recommendations** – to ensure that necessary progress is made against all recommendations within the expected timeframe:
 - E1: Ensure that the school improvement service uses data, target setting and tracking procedures more effectively to challenge and support schools in order to improve performance of all learners across schools and local authorities, particularly at key stage 4.
 - E2: Improve the quality of evaluation in the delivery of school improvement services.
 - E3: Improve the rigour of the arrangements for identifying and managing risk.
 - E4: Ensure that business and operational plans contain clear success criteria and that

progress against these is monitored effectively.

E5: Clarify the strategic role of the regional networks and their accountability to the Joint Committee.

E6: Develop an appropriate framework to assess value for money; ensure that the business plan is accompanied by a medium-term financial plan and that work-streams are fully costed.

TO MEET OUR PRIORITIES WE HAVE SET OURSELVES THE FOLLOWING OBJECTIVES BY 2020

1. STANDARDS

- 1.1 The percentage of learners achieving the L2+ will grow at 1.5, the rate for the rest of Wales.
- 1.2 The percentage of schools performing in line with the modelled outcome for the L2+ will increase to 55% (from 38.2% in 2016).
- 1.3 The percentage of schools performing above the median in the FSM benchmarking, for L2+, will increase to 55% (from 40.0% in 2016).
- 1.4 The gap between the highest and lowest performing Local Authority in the L2+ will reduce to 5% (from 9.2% in 2017 – provisional data).
- 1.5 The percentage of learners achieving 5A*-A GCSE's, or equivalent, will grow at 1.5, the rate for the rest of Wales.
- 1.6 The percentage of learners achieving the FPI will grow at 1.5, the rate for the rest of Wales.
- 1.7 The percentage of learners achieving the higher outcomes at the end of the FP will grow at 1.5, the rate for the rest of Wales.
- 1.8 Standards in literacy will improve so that at least 18% of all pupils achieve standardized scores >115 in national tests, in all key stages.
- 1.9 Standards in numeracy will improve so that at least 18% of all pupils achieve standardized scores >115 in national tests, in all key stages.
- 1.10 The gap between our eFSM pupils and non-FSM learners will also be reduced, by at least 5%, in the L2+ and FPI.
- 1.11 Schools in the region will perform consistently above the national performance in the main post-16 performance indicators (this objective to be confirmed following the publication of the new performance measures).

2. CURRICULUM AND ASSESSMENT

- 2.1 Ensure that all schools are well prepared to deliver the new curriculum.
- 2.2 Ensure that no school receives unsatisfactory in Inspection Areas 3 and 4 during an ESTYN inspection.
- 2.3 Ensure that at least 85% schools receive good or excellent in Inspection Areas 3 and 4 during an ESTYN inspection.
- 2.4 Ensure that all schools use tracking data purposefully to target the next steps in all pupils' learning.
- 2.5 Ensure that 90% of secondary schools are within 5% of their targets for L2+, and that 60% are within 2% of their targets.
- 2.6 Reduce secondary school variability so that there is no more than 5% between the highest and lowest performing core subject departments in the majority of schools.
- 2.7 Ensure that all clusters have robust moderation processes so that there is regional consistency and confidence in teacher assessment at all key stages.
- 2.8 Ensure that 10% of schools showcase best practice case studies in curriculum and assessment, as part of 'Ysgol GwE'.

3. LEADERSHIP

- 3.1 We will have reduced the number of schools in an Estyn statutory category by 50% (from 17 (32.7%) in August 2017 – provisional data).
- 3.2 No school will be in Special Measures.
- 3.3 We will have increased participation amongst our target audience in our leadership programmes by 50%, and overall satisfaction with the programme will increase from 85% – 90% to 95%.
- 3.4 50% of teachers completing the Middle Leadership Development Programme will have been promoted within 3 years.
- 3.5 75% of NPQH candidates will have been appointed to Headship within 3 years.
- 3.6 Leadership in the secondary sector judged by Estyn to be at least good, will increase 5% (from 55% to 60% over 3 years), and will be at least 2 percentage points higher than the All-Wales figure.
- 3.7 Leadership in the primary sector judged by Estyn to be at least good, will increase 5% (from 75% to 80% over 3 years), and will be at least 2 percentage points higher than the All-Wales figure.
- 3.8 Leadership in the special sector judged by Estyn to be at least good, will increase 5% (from 80% to 85% over 3 years), and will be at least 2 percentage points higher than the All-Wales figure.
- 3.9 Leadership in the PRU sector judged by Estyn to be at least good, will increase 5% (from 47% to 52% over 3 years), and will be at least 2 percentage points higher than the All-Wales figure.
- 3.10 No unsatisfactory leadership in the primary, secondary, special and PRU sectors.
- 3.11 No secondary school will be awarded Grade 'D' in stage 2 of the Categorisation process (5 secondary schools i.e. 9% in 2016-17).
- 3.12 No primary school will be awarded Grade 'D' in stage 2 of the Categorisation process (5 primary schools i.e. 1.4% in 2016-17).
- 3.13 No special school will be awarded Grade 'D' in stage 2 of the Categorisation process (1 special school i.e. 11% in 2016-17).
- 3.14 The number of schools being awarded Grade 'A' in stage 2 of the Categorisation process in the secondary sector will increase by 100% from 12 (22%) to 24 (44%).
- 3.15 The number of schools being awarded Grade 'A' in stage 2 of the Categorisation process in the primary sector will increase by 50% from 102 (28%) to 153 (42%).
- 3.16 The number of schools being awarded Grade 'A' in stage 2 of the Categorisation process in the special sector will increase by 50% from 3 (33%) to 6 (66%).
- 3.17 All schools will have good or better self-evaluation processes and improvement plans.

4. WELLBEING

- 4.1 At least 85% of schools receive good or excellent in Inspection areas 2 & 4.
- 4.2 All schools comply with the current legislative duty and statutory safeguarding policies and procedures.
- 4.3 All schools have fully embedded wellbeing in current and future planning of the curriculum to ensure that the provision for all learners meet the wellbeing agenda in Successful Futures.
- 4.4 60% of schools is placed in the upper two quartiles in attendance data recorded within the all Wales core data sets. Specific attention given to targeted priority groups of learners, as defined by WG.
- 4.5 No PRUs will be in an Estyn statutory category.
- 4.6 No children who are looked after (LAC) to have permanent exclusion within the region.
- 4.7 All schools across the region to use tracking data purposefully (attendance and behaviour) to target pupils learning and wellbeing and monitor outcomes to improve the overall educational attainment of disadvantaged learners.
- 4.8 All schools to implement the secondary Health and Wellbeing Schools Network research survey. The data will support GwE to develop a regional baseline to measure wellbeing indicators across six key areas and identify LAs/Schools who require targeted support and interventions.
- 4.9 All schools have access to appropriate screening toolkits that enable the evaluation of the individual wellbeing of learners with ALN.
- 4.10 All schools have access to a range of wellbeing evaluation and impact measurement tools to measure the progress that learners make in learning and wellbeing from their individual starting points.
- 4.11 All schools to have appropriate methods of ensuring learner voice, participation and developing family engagement to improve the achievement and wellbeing of learners.
- 4.12 Most learners have a robust transition pathway plan to ensure post 16 progression and reducing the number of NEET aged 16 to 6% across the region.

5. TEACHING

- 5.1 90% of schools will receive good or better in inspection area 3.
- 5.2 80% of Red and Amber category schools will see an improvement in teaching and a reduction in the variance of teaching standards.
- 5.3 All teachers to have access to GwE and All-Wales action-based research with proven impact on improving the quality of teaching and learning. 40% of schools making a contribution to the directory of evidence, and at least 90% of schools accessing the information to inform their practice.
- 5.4 An annual increase of 25% in the number of excellent quality assured case studies linked to Teaching in the GwE directory.
- 5.5 All schools (of the 200+ schools who will have benefited from the input of an action-based research project) are awarded good or better grades for the quality of teaching and learning following an Estyn inspection (this will be at least 5% better than Estyn findings in schools not benefiting from the input of the project over the same period).
- 5.6 All schools, teachers and support staff are engaging in the new Professional Teaching Standards effectively to improve pedagogy through professional learning, leadership, collaboration and innovation. (80% of schools are on track to deliver professional learning which has an impact on pupil outcomes).
- 5.7 At least 50% of teachers participating in Tier 1 and 2 of the action-based research project note improved confidence and attitudes towards action research.
- 5.8 At least 80% of teachers participating in Tier 1 and 2 of the action-based research project make good or better use of all formative assessment elements.
- 5.9 At least 40% of pupils who have participated in the action-based research project note improved confidence and attitudes towards learning.

6. BUSINESS

- 6.1 A value for money framework consistently implemented by all.
- 6.2 All internal and external financial audits support sound financial control.
- 6.3 Early identification of risks are robust and managed effectively.
- 6.4 Service performance management system effectively identifies priorities, with clear success criteria.
- 6.5 A very effective performance management system which clearly sets out our future direction.
- 6.6 A very effective information management system in place which will feed the value for money and performance management system.
- 6.7 Top quartile performance in organisational health index.
- 6.8 Show year on year progress against the 7 dimensions of Learning Organisation model.

TO ACHIEVE THE VISION AND OBJECTIVES WE HAVE SET OURSELVES MINIMUM EXPECTATIONS

These expectations are:

- Good leadership and management;
- Good teaching;
- Eradicate in school variation;
- None of GwE schools to feature in Estyn statutory categories;
- Pupils' learning and wellbeing at least good; and
- Successful Futures in place

TO ACHIEVE THE VISION AND OBJECTIVES, WE HAVE SET OURSELVES SERVICE AND PERSONAL VALUES

These include:

- Trust;
- Show no bias;
- Fairness;
- Respect diversity;
- Supportive and collaborative;
- Bilingual;
- Objectivity;
- Demand high standard;
- Integrity.

TO ACHIEVE THE VISION AND OBJECTIVES, WE ARE FULLY COMMITTED TO WELSH GOVERNMENT PRIORITIES

4 purposes for the curriculum to help all children and young people to become:

- ambitious, capable learners, ready to learn throughout their lives
- enterprising, creative contributors, ready to play a full part in life and work
- ethical, informed citizens of Wales and the world , ready to be citizens of Wales and the world
- healthy, confident individuals, ready to lead fulfilling lives as valued members of society.

THE STRUCTURE OF OUR PROFESSIONAL AND BUSINESS TEAMS

Managing Director
Arwyn Thomas

Assistant Director	Assistant Director
Rhys H. Hughes	Alwyn Jones

Senior Secondary Lead
Elfyn V Jones

Senior Primary Lead
Marc B. Hughes

Senior Successful Futures Lead
Ruth Thackery

	Core Lead Ynys Mon	Core Lead Gwynedd	Core Lead Conwy	Core Lead Denbighshire	Core Lead Flintshire	Core Lead Wrexham	Quality Assurance Lead	Quality and Data Lead	Professional Learning Lead
P	Meinir Hughes	Ioan Gruffydd	Sioned H Thomas	David Edwards	Jacqueline Chan	Jane Borthwick	Stella Gruffydd	Llyr G. Jones	Euros Davies
S	Sharon Vaughan	Ellen Williams	Phil McTague	Paul M Jones	Martynt Froggett	Huw Robertson			

Tud. 51

	Successful Futures	Curriculum	Assessment	Developing Senior Leadership	Developing Middle Leadership	Supporting Governors	Digital Competency	Teaching and Learning	Small Rural Schools
P	Catrin Roberts Jane Borthwick	Meinir Hughes	Jacqueline Chan	David Edwards	Ian Kelly	Euros Davies		Stella Gruffydd	Geraint Evans
S	Bethan James	Paul M Jones	Phil McTague	Pam McClean	Huw Robertson Ellen Williams Sharon Vaughan	Paul Coakley	Simon Billington	Bethan James	

	Welsh	English	Mathematics	Science	Literacy	Numeracy	Methodology	Ysgol GwE	PRUs
P					Vicky Lees	Manon Davies			
S	Sian Hydref	Gaynor Murphy	Delyth Ellis	Nicola Jones	Gaynor Murphy	Delyth Ellis	Dafydd Gwyn	Team	

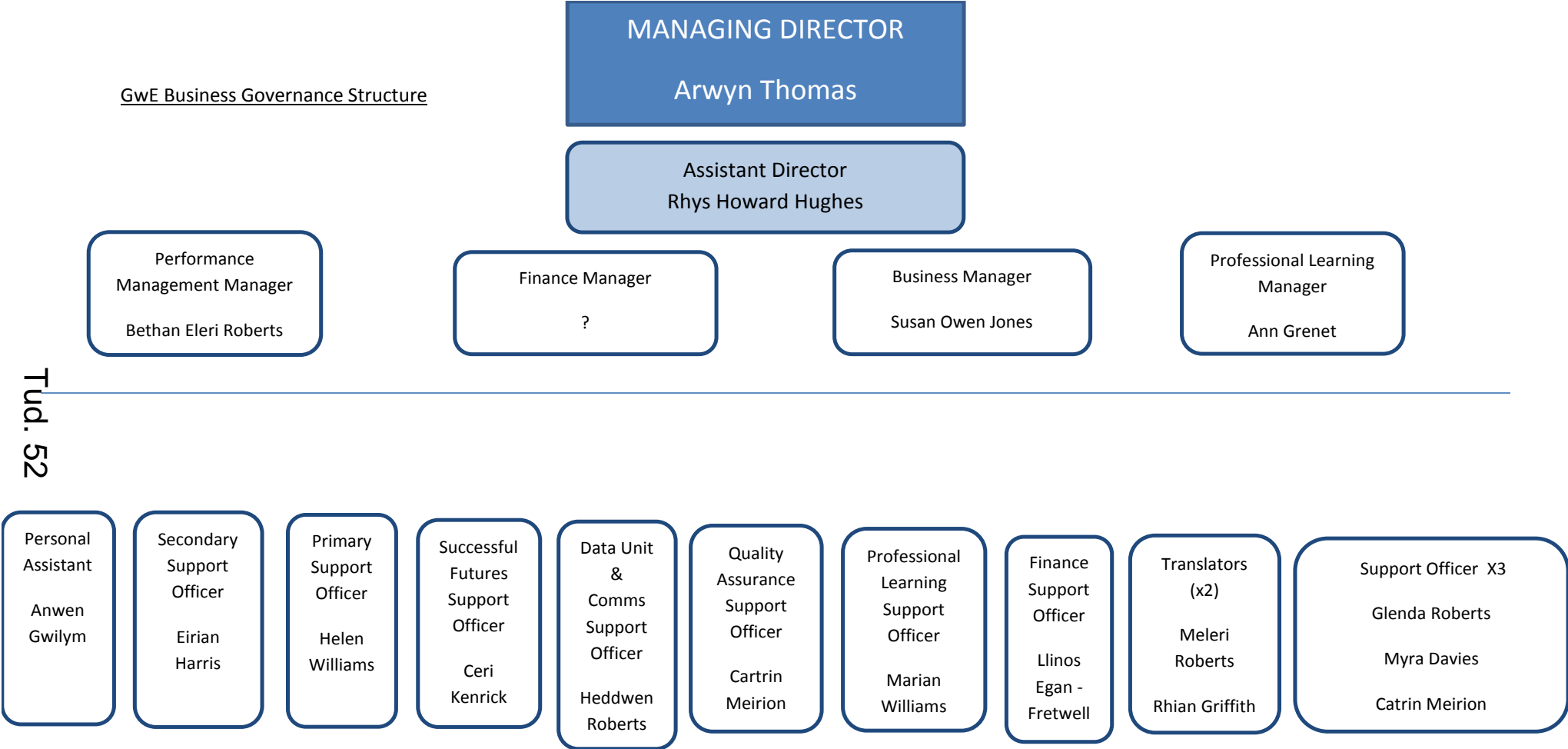
	Welfare + FSM/PDG	ALN + Inclusion	ITE	Evaluation and Research	Health and Fitness	BAC	Foundation Phase	HR/Governance	SLO
P	Sharon Williams	Richard Cubie	Eithne Hughes	Richard Watkins	leuan Jones		Sioned H Thomas		Stephanie Cartmel Ioan Gruffydd
S					Gwenno Jarvis			Phil McTague	

	GCSE Project	A Level/Post 16	Compliance	Support Assistants	Dashboard Champion	Staff Digital Competency	New Headteachers	NQT
P			Ioan Gruffydd	Stephanie Cartmel	Osian Hughes	Sian Thomas	Gareth Davies	leuan Jones
S	Martyn Davies	Martyn Froggett						

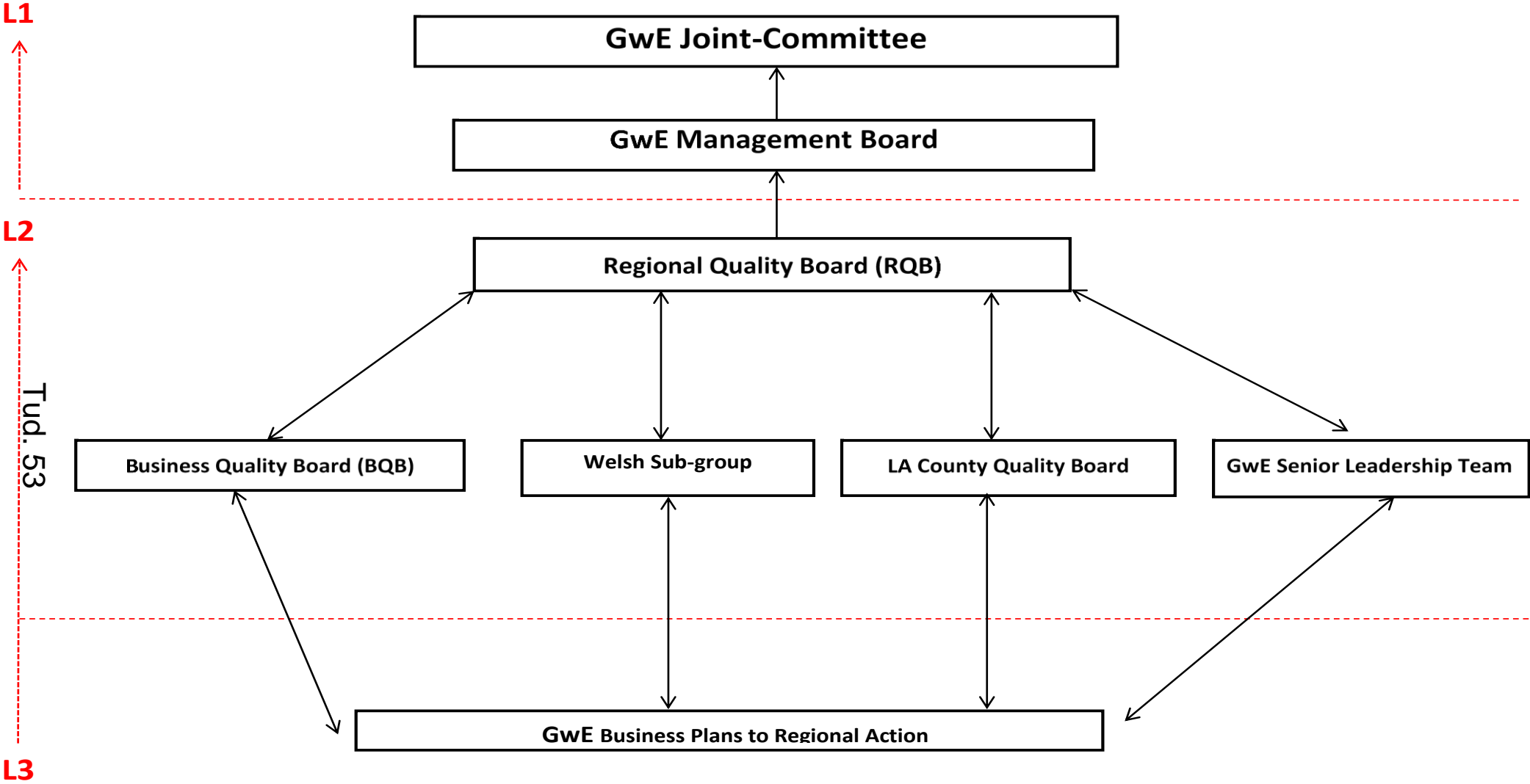
GwE CORPORATE GOVERNANCE STRUCTURE :

Tud. 52

GwE Business Governance Structure

PERFORMANCE MANAGEMENT BUSINESS PLANNING FRAMEWORK ACCOUNTABILITY

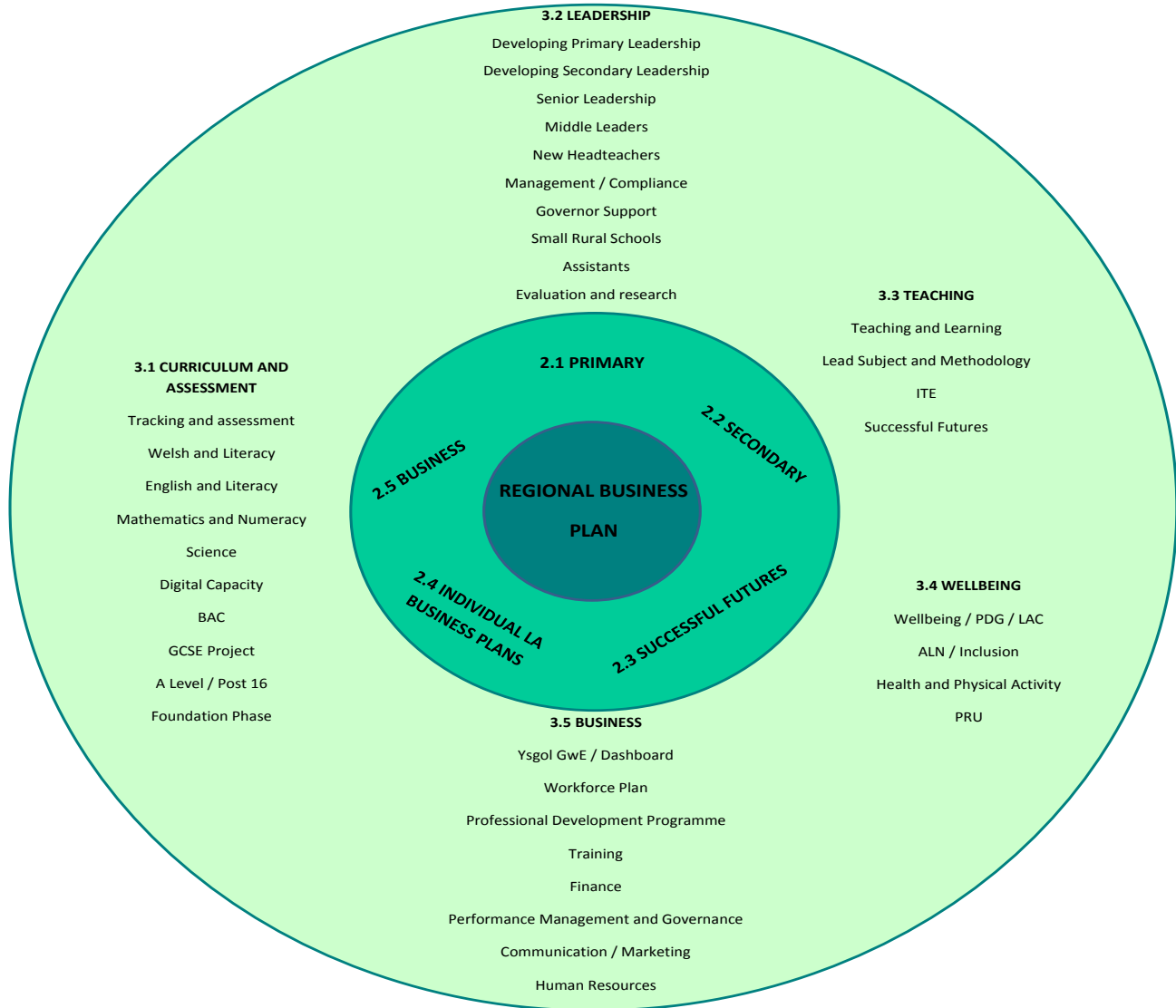

PERFORMANCE MANAGEMENT PLANS

S
U
C
C
E
S
S
F
U
L

F
U
T
U
R
E
S

W
E
L
S
H

Tud. 54

CROSS REFERENCING	
	Ref.
Level 1 Business Plan Priorities	1/2/3/4/5/6
2020 Objectives	1.1 – 1.11 2.1 – 2.8 3.1 – 3.17 4.1 – 4.12 5.1 – 5.9 6.1 – 6.8
Estyn Recommendations E1: Ensure that the school improvement service uses data, target setting and tracking procedures more effectively to challenge and support schools in order to improve performance of all learners across schools and local authorities, particularly at key stage 4. E2: Improve the quality of evaluation in the delivery of school improvement services. E3: Improve the rigour of the arrangements for identifying and managing risk. E4: Ensure that business and operational plans contain clear success criteria and that progress against these is monitored effectively. E5: Clarify the strategic role of the regional networks and their accountability to the Joint Committee. E6: Develop an appropriate framework to assess value for money; ensure that the business plan is accompanied by a medium-term financial plan and that work-streams are fully costed.	E1 E2 E3 E4 E5 E6
Primary	C
Secondary	U
Successful Futures <ul style="list-style-type: none"> • Ambitious, capable learners • Enterprising, creative contributors • Ethical, informed citizens • Healthy, confident individuals 	DLI 1 DLI 2 DLI 3 DLI 4

Themes: <ul style="list-style-type: none"> • Curriculum and Assessment • Leadership • Teaching • Wellbeing • Business 	<p style="text-align: center;"> CaA A D LI B </p>
GwE corporate risk register	<p style="text-align: center;">R1 – R22</p>
Level 2 LA Plan	<p style="text-align: center;"> ALIYM ALLG ALIC ALID ALIFf ALIW </p>

	IMPROVEMENT MEASURES	TARGETS		
		2017-18 (Summer 2018)	2018-19 (Summer 2019)	2019-20 (Summer 2020)
	Level 2+ Threshold	67.43	69.85	72.28
	Level 2+ Threshold FSM	43.44	47.36	51.27
	Level 1 Threshold	98.76	99.40	100
	Level 1 Threshold FSM	96.85	98.98	100
	5A*-A	16.21	15.50	14.78
	5A*-A FSM	4.02	3.77	3.52
	Capped 9			
	Capped 9 FSM			
	Mathematics Numeracy A*-C	68.91%		
	Mathematics A*-C	73.55%		
	English	71.29%		
	Key Stage 3 – CSI FSM	81.43	85.50	89.46
	Key Stage 2 – CSI FSM	82.30	84.90	87.50
	Foundation Phase – FPI	89.84	90.73	91.62
	Foundation Phase – FPI FSM	79.05	80.73	82.40
	FP – LCE 06+	40.68	42.67	44.67
	FP – LCE FSM 06+	23.84	25.59	27.35
	FP – LCW 06+	43.16	45.03	46.90
	FP – LCW FSM 06+	19.03	20.13	21.23
	FP – MD 06+	42.65	45.73	48.80
	FP – MD FSM 06+	24.25	26.59	28.73
	Reduction in the number of schools in Statutory Estyn Categories.	25% reduction	33% reduction	50% reduction
	No school to be unexpectedly placed in Estyn Statutory Category.	0	0	0
	Reduction in the number of schools going into Estyn Review	20% reduction	30% reduction	40% reduction
	Reduction in the number of secondary and primary schools in amber and red support categories.	20% reduction	30% reduction	40% reduction
	Increase in the number of secondary and primary schools in yellow and specifically in the green support category.	20% increase	30% increase	40% increase
<p>KS4 targets will be reviewed following collation in October 2017.</p>				

GwE Business Plan 2017-20

Level 1

1. STANDARDS						
Ref	Priorities	Actions	Outputs and success criteria 2017-2018	Responsible	Target Date	Finance source
1 1.6 1.7 E1 P Aug. 15	Standards – to ensure the highest standards at all key stages and that all learners make appropriate progress in literacy and numeracy from one key stage to another. That all learners achieve qualifications relevant to their ability and potential and are working towards being bilingual by the age of sixteen.	Foundation Phase – improve the performance in foundation phase: <ul style="list-style-type: none"> • Increase the pace of improvement in the Foundation Phase in Ynys Môn, Gwynedd, Conwy and Denbighshire Local Authorities • Raise standards of Welsh First Language in Foundation Phase • Maintain good standards in Wrexham and Flint. 	Improvements in standards at the end of the FP across the region with 89.84% achieving the FPI. Improvement in the % achieving the FPI in: <ul style="list-style-type: none"> • Ynys Môn – 89.29% • Gwynedd - 91.49% • Conwy - 87.89% • Denbighshire – 87.89% Raise standards of Welsh First Language in Foundation Phase to 93.5% Increase in the percentage of learners achieving higher outcomes in all indicators across the region: <ul style="list-style-type: none"> • LLCE 40.6% • LLCW 43.1% • MD 42.6% • PSD 69.3% 	Marc B Hughes	June 2018	£50,000 (EIG11) 100 days £100,000 (M5) 300 days
1 1.8 1.9 E1 P			Key Stage 2 - improve the performance in KS2: <ul style="list-style-type: none"> • Improve the performance of Conwy Local Authority at KS2 • Maintain good standards in other local Authorities 	Improve the performance of Conwy Local Authority at KS2 to 90.1%. Maintain good standards in other local Authorities.	Marc B Hughes	June 2018

1. STANDARDS

Ref	Priorities	Actions	Outputs and success criteria 2017-2018	Responsible	Target Date	Finance source
ALI x 6 R6 R7						
1 1.8 1.9 E1 P Tu x 6 59 R6 R7		Improve the performance of Wrexham Local Authority at KS3	Improve the performance of Wrexham Local Authority at KS3 to 92.21%.	Elfyn V Jones	June 2018	£4,000 (M12) 8 days £1,000 (C3) 2 days £8,000 (M12) 16 days £1500 (M12) 3 days £1,000 (C1) 2 days £3000 (C1) 6 days

1. STANDARDS

Ref	Priorities	Actions	Outputs and success criteria 2017-2018	Responsible	Target Date	Finance source
<p>1</p> <p>1.1 - 1.5</p> <p>E1</p> <p>U</p> <p>ALI x 6</p> <p>R4</p> <p>R5</p> <p>R6</p> <p>R7</p> <p>R8</p> <p>R9</p> <p>R10</p> <p>R11</p> <p>R12</p> <p>R13</p> <p>R14</p> <p>R15</p> <p>R16</p> <p>R17</p>		<p>Improve standards at KS4:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Improve standards in core subjects at KS4. • Improve performance in non-core subjects. 	<p>Improvement in the performance of the L2+ indicator by 1.5 the rate of the national increase.</p> <p>The percentage of schools performing above the median in the FSM benchmarking, for L2+, will increase by 5%.</p> <p>55% of schools performing in line with or above modelled outcome for L2+.</p> <p>Increase in the proportion of pupils achieving 5A*-A grades at GCSE or equivalent by 1.5 the rate of the national increase.</p> <p>All schools have good support plans with a focus on raising standards at KS4.</p>	<p>Elfyn V Jones</p>	<p>August 2018</p>	<p>Core</p> <p>£60,000 (C2) 120 days</p> <p>£23,000 (C3) 46 days</p> <p>£25,000 50 days</p> <p>£125,000 (M12) 250 days</p> <p>£811000 (EIG5) 22 days</p>
<p>1</p> <p>1.1 – 1.10</p> <p>E1</p> <p>C</p> <p>U</p> <p>ALI x 6</p> <p>R11</p>		<p>Improve the performance of FSM learners, especially in English Language</p>	<p>The gap between our eFSM pupils and non-FSM learners reduced, by at least 5%, in the L2+ and FPI</p>	<p>Elfyn V Jones / Marc B Hughes</p>	<p>August 2018</p>	<p>£10,000 20 days</p> <p>Core</p>

1. STANDARDS

<i>Ref</i>	<i>Priorities</i>	<i>Actions</i>	<i>Outputs and success criteria 2017-2018</i>	<i>Responsible</i>	<i>Target Date</i>	<i>Finance source</i>
1 1.1 – 1.5 1.8 1.9 E1 U R4 R5 R7 R4 R4 ALLx 6		Improve performance in English language.	An improvement in English language KS4 results by 1.5 the rate of the national increase.	Gaynor Murphy	August 2018	£15,000 (C3) 30 days
1 1.1 – 1.5 1.8 1.9 E1 U R4 R5 R7		Improve performance in maths and numeracy	An improvement in Numeracy and maths KS4 by 1.5 the rate of the national increase.	Dafydd Gwyn / Delyth Ellis	August 2018	£25,000 50 days

1. STANDARDS

Ref	Priorities	Actions	Outputs and success criteria 2017-2018	Responsible	Target Date	Finance source
R14						
ALL x 6						
1 1.1 – 1.10 E1 Tud. 2 R5 R7 R14 R16		Improve performance of groups of learners: <ul style="list-style-type: none"> • FSM • Boys • MAT 	Improve the performance of groups of learners (FSM, Boys, MAT) by 1.5 the rate of the national increase - FP and KS4	Elfyn V Jones / Marc B Hughes	August 2018	£10,000 20 days Core

2. CURRICULUM AND ASSESSMENT

Ref	Priorities	Actions	Outputs and success criteria 2017-2018	Responsible	Target Date	Finance source
2 2.1 – 2.4 2.7 C CaA ALI x 6 R15 U	Curriculum and assessment – to ensure that all schools deliver an engaging curriculum which responds to the statutory requirements of the national curriculum. Ensure that all learners are supported to achieve qualifications which enable them to be ambitious capable learners that reach their potential. Ensure all schools have robust assessment processes in place with strong targeting, tracking and intervention	Improve the provision, curriculum planning and assessment in the Foundation Phase.	All primary schools have appropriate curriculum and assessment procedures in place in the Foundation Phase.	Marc B Hughes	Summer Term 2018	£45,000 (C1) 90 days
2.1 – 2.3 – 2.8 U CaA ALI x 6 R5	schools have robust assessment processes in place with strong targeting, tracking and intervention	Improve curriculum design in secondary schools to ensure enhanced outcomes for all learners.	All secondary schools have an appropriate curriculum in place at KS4 to improve performance in KPIs.	Paul Mathews-Jones	Summer Term 2018	£13,000 (M17) 26 days £11,000 (EIG5) 22 days

2. CURRICULUM AND ASSESSMENT

Ref	Priorities	Actions	Outputs and success criteria 2017-2018	Responsible	Target Date	Finance source
2 2.1 – 2.8 U CaA ALI x 6 R5 Tud. 64 CaA ALI x 6 R18		Improve the quality of assessment, tracking and intervention programmes across the secondary schools.	Leaders at all levels make effective and timely use of tracking systems to plan effective intervention so that 90% of schools are within 5% of their targets for L2+ and that 60% are within 2%. No school to receive an unsatisfactory in Inspection Areas 3 and 4 during Estyn inspection.	Paul Mathews-Jones	September 2017 onwards	Core £15,000 (C1) 30 days £74,000 (EIG10) 148 days £11,000 (EIG5) 22 days £60,000 (C3) 120 days
		Improve provision at A Level	An improvement in A and AS results in line with targets set and to be above national averages on key indicators.	Martyn Froggett	September 2017 onwards	£5,000 (M17) 10 days
2 2.1 – 2.8 C U DLI1 DLI2		Deliver on Successful Futures - Raise awareness of the Four Purposes within Successful Futures and development of the Areas of Learning and Experience as part of curriculum reform	All schools are on track to deliver the new curriculum. Effective skills based curriculum in place in 85% of schools from the present baseline of 81%.	Ruth Thackery	April 2017 onwards	Pioneer Grant

2. CURRICULUM AND ASSESSMENT

Ref	Priorities	Actions	Outputs and success criteria 2017-2018	Responsible	Target Date	Finance source
DLI3 DLI4 CaA ALI x 6 R19						
2 CaA		Review the quality of provision and assessment in PRU centres.	Pupils in PRU have good provision in order to gain appropriate qualifications and contribute to LA KPI.	Richard Cubie	September 2017 onwards	£2,000 (C1) 4 days

3. LEADERSHIP

Ref	Priorities	Actions	Outputs and success criteria 2017-2018	Responsible	Target Date	Finance source
3 3.1 – 3.17 C U A ALI x 6 R6	Leadership – to ensure that all leaders have a clear educational vision and can plan strategically to achieve this. Ensure that all learning organisations have the leadership capacity at all levels to inspire, coach, support, share practice and collaborate at all levels to ensure all learners' achieve their potential.	Further, develop and improve the quality of senior leadership, in all sectors, across the region.	85% of Senior Leadership Teams have good or better Quality Assurance and accountability processes. 50% reduction in the number of schools placed in Statutory Estyn Categories. No school to be unexpectedly placed in Estyn Statutory Category. 50% reduction in the number of schools going into Estyn Review. 50% reduction in the number of schools	Pam McClean / David Edwards	April 2017 onwards	£10,000 (C1) £61,000 (M3) 122 days £72,000 (M17) 144 days £28,000 (C3) 56 days £12,000 (C1) 24 days

3. LEADERSHIP

Ref	Priorities	Actions	Outputs and success criteria 2017-2018	Responsible	Target Date	Finance source
	Ensure that the principles of distributive leaderships are embedded in all learning organisations across the region.		awarded grade D in stage 2 of the categorisation process. Increase by 25% the number of secondary and primary schools awarded grade A in stage 2 of the categorisation process.			£15,000 (EIG5) 30 days
3 3.1 – 3.17 C T DL1 DL2 DL3 DL4 A ALI x 6 R19		Support SLT to effectively deliver on Successful Futures.	All schools across the region are on track for delivery of Successful Futures	Ruth Thackery	April 2017 onwards	Pioneer grant
3 3.1 – 3.17 C U		Further develop and improve the quality of middle leadership across the region.	85% of Middle Leadership Teams have good or better Quality Assurance and accountability processes.	Ian Kelly	October 2017 onwards	Core £65,000 (M3) 130 days £58,000 (C3) 116 days

3. LEADERSHIP

Ref	Priorities	Actions	Outputs and success criteria 2017-2018	Responsible	Target Date	Finance source
A ALI x 6						£47,000 (C1) 94 days £20,000 (M17) 40 days £13,000 (EIG5) 26 days
3 3.1 – 3.4 3.6 3.10 - 4.1 3.14 - 3.17 U A R4 ALI x 6		Improve quality of departmental leadership in secondary core subjects. <ul style="list-style-type: none"> • English • Welsh • Mathematics • Science 	<p>85% of core subject departments have good or better Quality Assurance and accountability processes.</p> <p>Middle leaders make effective and timely use of tracking systems to plan effective intervention so that 90% of schools are within 5% of their targets and that 60% are within 2% in core subjects.</p>	Gaynor Murphy Rhian Mair Jones Dafydd Gwyn Nicola Jones	April 2017 onwards	£21,000 (C1) 52 days £15,000 30 days £15,000 (M12) 30 days

3. LEADERSHIP

<i>Ref</i>	<i>Priorities</i>	<i>Actions</i>	<i>Outputs and success criteria 2017-2018</i>	<i>Responsible</i>	<i>Target Date</i>	<i>Finance source</i>
3 3.1 – 3.17 C U A R6 ALI x 6		Develop Aspiring Headteachers / Senior Leaders	Aspiring Leaders programme in place. 50 individuals identified and completed the programme. 25% of individuals who have partaken have applied for or been promoted to SLT positions by the end of the year. Positive evaluation received from schools and outside evaluator on impact of programme on individuals.	Ian Kelly	October 2017 onwards	£20,000 (M3) 40 days

4. WELLBEING

<i>Ref</i>	<i>Priorities</i>	<i>Actions</i>	<i>Outputs and success criteria 2017-2018</i>	<i>Responsible</i>	<i>Target Date</i>	<i>Finance source</i>
4 4.1 - 4.12 C U LI R11 ALI x 6	Wellbeing – create the conditions to ensure that learners develop as healthy, resilient and globally responsible individuals and provide an inclusive, aspirational education system, committed to tackling inequality so that young people achieve their full potential.	Develop and Implement an overarching strategy for Wellbeing across the region.	Strategy implemented across the region. Effective collaborative approach to deliver an overarching national agenda with clear roles and responsibilities of all partnerships. Effective partnership working with all key agencies that support the wellbeing agenda to impact positively on all learners. Most schools make effective use of the pupil development grant.	Sharon Williams	November – December 2018.	Core

4. WELLBEING

Ref	Priorities	Actions	Outputs and success criteria 2017-2018	Responsible	Target Date	Finance source
4 4.1 - 4.12 C U LI R11 ALI x 6		Improve behavior and attendance.	All schools meet their agreed targets on school attendance. 60% of schools is placed in the upper two quartiles in attendance data recorded within the all Wales core data sets. Specific attention given to targeted priority groups of learners, as defined by WG.	Local Authorities	Summer 2018	£20,000 (C3) £5,000 (M17)

5. TEACHING

Ref	Priorities	Actions	Outputs and success criteria 2017-2018	Responsible	Target Date	Finance source
5 5.1 – 5.9 C U D R4 ALI x 6	Teaching – to ensure that all teachers and support staff are equipped to have a clear understanding of what constitutes effective teaching, based on reliable evidence. In addition, the ability to deliver a range of approaches, effectively matching the needs of the learners with the context, to ensure positive impact on	Improve and strengthen the role of leaders in leading the teaching and learning.	All SLT and ML in schools have the necessary skills and understanding of good and outstanding teaching in order to provide guidance and training within their respective schools. Effective teaching in place in 85% of schools from the present baseline of 81%. Estyn expectations of 85% or more of lessons to be good or better achieved by 85% of schools across the region. An overall increase of 5% in terms of good or better judgements for teaching and learning for all schools inspected by Estyn.	Stella Gruffydd / Bethan James	September 2017 onwards	£20,000 (C1) (40 days)

5. TEACHING

Ref	Priorities	Actions	Outputs and success criteria 2017-2018	Responsible	Target Date	Finance source
5 5.1 – 5.9 C U D R4 ALI x Jud. 70	learning and achievement is paramount	Improve the quality of teaching and the experiences for learners	High risk schools with key issues in terms of teaching and learning are given bespoke support and training (to be confirmed). Standards of teaching participating in the Formative Assessment and Pedagogy Project - led by Shirley Clarke Action research teams schools - consistently good or better, with participating individuals in tier 1 demonstrating excellent practice. Estyn reports on any participating schools confirming this. Positive impact on pupil standards at expected and higher level.	Stella Gruffydd / Bethan James	September 2017 onwards	£14,000 (C1) 28 days £30,000 (C2) 60 days £15,000 (C3) 30 days £10,000 (EIG10) 20 days £6,000 (EIG5) 12 days

6. BUSINESS

Ref	Priorities	Actions	Outputs and success criteria 2017-2018	Responsible	Target Date	Finance source
6 B	Business – to ensure that GwE has strong governance and effective business and operational support that provides value for money.	Appoint a full time / permanent Managing Director for the Service.	Managing Director appointed	Joint Committee	June 17	Core
6 B		Re-structure the workforce to create a distributive leadership model and reflect the current requirements on the service.	Restructure in place with clear responsibilities for a wide range of staff	Arwyn Thomas / Rhys H Hughes	September 2017	Core
6 B		Review the policy for the performance management of staff	Policy addresses culture, vision and values of GwE in supporting staff	Alwyn Jones	June 2017	Core

6. BUSINESS

<i>Ref</i>	<i>Priorities</i>	<i>Actions</i>	<i>Outputs and success criteria 2017-2018</i>	<i>Responsible</i>	<i>Target Date</i>	<i>Finance source</i>
6 B 6.7		Undertake an organisational health survey	Aim for top quartile performance in organisational health index.	Susan O Jones	September 2017	Core
6 B 6.8		Establish GwE as a Learning organisation working in partnership with WG and OECD	Show year on year progress against the 7 dimensions of Learning Organisation model	Rhys H Hughes	September 2017	Core

7. Estyn recommendations

<i>Ref</i>	<i>Priorities</i>	<i>Actions</i>	<i>Outputs and success criteria 2017-2018</i>	<i>Responsible</i>	<i>Target Date</i>	<i>Finance source</i>
7 E1 C U	Estyn recommendations – to ensure that necessary progress is made against all recommendations within the expected timeframe.	Ensure that the school improvement service uses data, target setting and tracking procedures more effectively to challenge and support schools in order to improve performance of all learners across schools and local authorities, particularly at key stage.	Robust data management system in place. All business plan holders use data effectively to plan and evaluate their work.	Alwyn Jones	On going	Core
E2 6.3 – 6.6 B		Improve the quality of evaluation in the delivery of school improvement services.	Monitoring of plans clearly identifies strengths and areas for improvement. Performance improved in all key stages in line with agreed performance measures.	Bethan Eleri Roberts	On going	Core
E3		Improve the rigour of the arrangements for identifying and	Risk Register in place regularly updated and reported upon.	Susan O Jones	completed	Core

7. Estyn recommendations

Ref	Priorities	Actions	Outputs and success criteria 2017-2018	Responsible	Target Date	Finance source
6.3 – 6.6 B		managing risk.	Early and aggressive risk identification at all levels within the consortium.			
E4 6.3 – 6.6 B		Ensure that business and operational plans contain clear success criteria and that progress against these is monitored effectively.	<p>A clear business planning structure and accountability framework in place operating effectively.</p> <p>Business plans contain clear success criteria and measurable targets.</p> <p>Clear and robust quarterly monitoring procedures implemented.</p>	Bethan Eleri Roberts	Completed	Core
E5 B		Clarify the strategic role of the regional networks and their accountability to the Joint Committee.	Regional networks disbanded and replaced by business plans where appropriate.	Arwyn Thomas	Completed	Core
E6 6.1 6.2 B R1 R2 R3 R8		Develop an appropriate framework to assess value for money; ensure that the business plan is accompanied by a medium-term financial plan and that work-streams are fully costed.	<p>Value for money policy and framework in place.</p> <p>Financial plan prepared as part of the 3 year Business Plan.</p> <p>Medium term financial plan in place</p> <p>Business plan work streams are fully costed.</p> <p>Internal and external audit support sound financial control.</p>	Arwyn Thomas	Completed	Core

RISK REGISTER

RISK NUMBER	REGIONAL or LOCAL	SUMMARY	GwE PRIORITY	RISK IDENTIFIED	LIKELIHOOD OF RISK	IMPACT OF RISK	CURRENT ACTIVITIES / MITIGATION	RESIDUAL RISK / OVERALL RISK	RISK OWNER	FUTURE ACTIONS
Tud. 73	1	Financial	ALL	Cuts in funding to the GwE Core Budget affects strategic long term planning.	H	H	Assumptions made regarding future funding situation. A number of appointments made on secondment basis to ensure flexibility within the service to respond quickly to any changes. Medium Term Financial Plan & VFM Policy & Framework in place.	H	MD / BM	Medium Term Financial Plan & Value for Money Policy & Framework to be reviewed periodically.
	2	Financial	ALL	Uncertainty regarding grant funding arrangements from WG hampers strategic long term planning.	M	H	Assumptions made regarding future funding situation. Working closely with WG to inform funding situation for next 3 years. A number of appointments made on secondment basis to ensure flexibility within the service to respond quickly	M	MD / BM	Medium Term Financial Plan to be reviewed periodically

							to any changes. Medium Term Financial Plan in place.				
Tud. 74	3	R	Financial	ALL	Inequitable distribution of grant funding between consortia leading to difficulties in comparison of performance	M	M	Discussions continue at Consortia MD level & with WG to agree a more equitable formula for grant distribution.	L	MD	Benchmarking work progressing well. Discussions to be held at MD level with regards to reporting and possibilities to inform outcomes and decisions.
	4	R	Standards	P1/P2	The difficulties in the recruitment of high quality trained teaching workforce within schools in the region which impacts on standards in all subjects such as English & Maths	H	H	Subject specific Challenge Advisers in post with corresponding Level 3 Business Plans for implementation. #DiscoverTeaching recruitment campaign underway. Current work under development	M	MD / AD	North Wales Partnership for Teacher Education (CaBan) to ensure an effective professional learning programme for ITE providers across the

							regarding improving the ITE provision across the region - North Wales Partnership for Teacher Education			region.	
Tud. 75	5	R	Standards	P1/P2	Curriculum and qualification changes creates uncertainty within schools	M	M	Senior Lead & team for Successful Futures now in post. Portfolio leads also in place. Significant engagement activity taken place & underway. Working closely with stakeholders. All clusters of schools across the region have appointed a cluster lead for Successful Futures. 2 day training has taken place during September on Successful Futures and change management. Feedback shows	M	SL - SF	Successful Futures Cluster Leads will be closely supported according to their cluster plan, to ensure all schools within their clusters have good knowledge and engagement. GwE continue to have 5 members of staff involved in development of AOLE lead work for regular input and feedback

Tud. 76

the training has helped and follow up on how clusters will engage with the SF lead is now taking place during October. Announcement from WG on the revised curriculum timescales has created some feeling of uncertainty within the system - developing messaging to support schools with this positively

Tud. 77	6	R	Standards	P3	Difficulties in the recruitment of Headteachers across the region / Recruitment of Quality of leadership at all levels	M / H	M / H	Delivery of the NPQH and Leadership Development Programmes to include programmes for aspiring leaders & headteachers. #DiscoverTeaching campaign underway. Aspiring Headteacher programme to be delivered from autumn term onwards. NPQH application process complete, endorsement process to be completed 09/10/17.	M	MD / AD	Collaboration with the Welsh Leadership Academy and consortia leadership subgroup regarding ensuring effective professional learning for leadership at all levels.
	7	R	Standards	ALL	Cuts in school budgets are affecting schools ability to continue to raise standards.	H	H	Finance Subgroup working with schools to reduce impact.	M/H	LAs	
	8	R	Business	ALL	Use of the Education Improvement Grant not fully embedded into regional approach - reduce speed &	M	M	Accountability structure & performance management processes reviewed. A review into the use of the EIG included as part	M	Management Board	Review to be undertaken & report to be presented to the GwE Management Board (January 2018)

				impact of the delivery of the Strategic Business Plan			of the Finance Level 3 Business Plan.				
Tud. 78	9	R	Governance / Standards	P6	Uncertainty regarding future direction of elements within the National Model.	M	M	Awaiting impending review from Welsh Government. Revised accountability & performance management structure in place. Restructured service with distributed leadership model in place - ensures service is more adaptable to change.	M	Management Board	Ensure full engagement & management of any change.
	10	R	Governance	P6	Changes in leadership of authorities can affect political or corporate buy in	M	M	Clear understanding of the responsibilities of all authorities & GwE over the strategic direction of the region. New members provided with briefing sessions & information sharing meetings held regularly (in addition to the	M	LD / MD	Continue to ensure that communication channels are clear & transparent.

							formal Committee meetings)	Joint			
Tud. 79	11	R	Standards	P1/P4	That the Pupil Deprivation Grant is not used effectively / Performance of FSM pupils.	M	M	Regional Wellbeing Adviser in post. Review of PDG completed & action plan in place.	M	RWA	Implement actions within the business plan & monitor progress via the new performance management structure.
	12	R	Business	P1/P3	Governors do not possess the necessary knowledge & skills to act in a critical friend capacity.	M	M / H	Accountability structure & roles of the regional networks reviewed. Level 3 Business Plan in place. GwE portfolio lead for Governors now in place. Governors online Self Evaluation tool in place & being rolled out.	M	Management Board	Implement actions within the business plan & monitor progress via the new performance management structure.

13	R	ALL	ALL	The strategic direction does not reflect the views of the Children & Young People in the region.	M	L	Providing opportunities for Pioneer & Partner schools to showcase identified Pupil Voice practice - 15% of Pioneer schools have showcased work where Pupil voice has been a feature.	L	MD	Implement actions within the SF Business Plan with regard to Pupil Voice.
14	R	Standards	P1	Variation in the performance of individual local authorities at KS4	H	M/H	Key roles have been restructured within GwE and Senior Secondary Lead appointed to lead a regional secondary team and implement new support and challenge model. Accountability structures reviewed and strengthened both at regional and local level.	M	Management Board	Implement and evaluate the new secondary model. Ensure robust accountability at both regional and local level.

Tud. 80

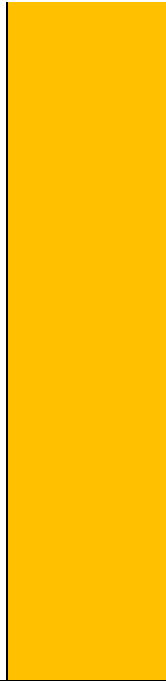
Tud. 81	15	R	Standards	P1	Pace of improvement in the Foundation Phase is slower than that seen on a national level.	H	M	Support package offered to every authority focusing on good FP leadership, provision and high expectations and standards. Identification of consistently low performing schools and those at risk. Targeted support for these schools and clusters of schools. Agreement by all LA's to increase capacity within GwE to support the Foundation Phase - 1 Challenge Adviser in post from September 2017.	M	SL - P	Recruitment of 2 additional Foundation Phase Challenge Advisers to be completed. Continue to monitor individual school performance and target accordingly.
	16	R	Standards	P1	The performance of MAT pupils in individual authorities across the region varies significantly.	M/H	M	Awaiting analysis and evaluation of 2017 performance. Business Plans will be updated accordingly.	M	MD/AD/Senior Leads	Regional Quality and Data Unit Lead has recently been appointed from September 2017 to ensure more effective use of data and analytics to improve the performance of all learners.

Tud. 82	17	R	Standards	P1	Schools placed in Estyn Statutory category.	H	H	Over 10% of all secondary schools are in Estyn Statutory Category. Current risk assessment for all of the region's schools based on performance profile suggest that a further 10-20% of secondary schools are at risk in any upcoming inspection. New secondary model established for supporting, challenging and securing accountability on all levels.	H	MD/AD/Senior Leads	Implement and evaluative new secondary model. Ensure that school improvement is implemented through an effective partnership between school, LA and GwE.
	18	R	Standards	ALL	Post-16 learning - New performance measures and the need for regional education consortia to increase their emphasis on sixth form performance (in their 'support and challenge' role for schools	M	H	Initial discussions underway at consortia / WG level.	M	Management Board / MD	The need to include LA's in discussions identified. Portfolio Lead within GwE identified and L3 Business Plan developed to address WG and regional priorities.

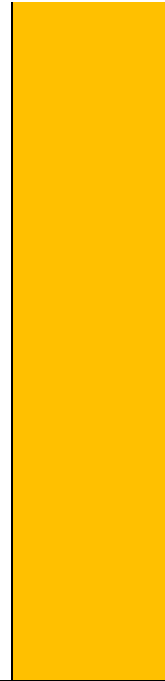
				and to take a cross-consortia approach to driving improvements to ensure consistency at a National level) may dilute the emphasis for regional consortia on standards at pre-16 education.							
Tud. 83	19	R	Standards	P2	Schools awareness of the four purposes within Successful Futures and development of the Areas of Learning and Experience as part of curriculum reform is limited & creates uncertainty in schools.	M	M / H	Team worked to develop suite of resources to support schools with audit of 4 Purposes. Regional workshops held Spring and Summer 2017 for sharing these resources with all schools. Mop up sessions planned for Autumn 2017 to ensure all schools have attended and have access to resources. Senior Lead gave presentation to 370 attendees at regional Primary	M	SL-SF	Further engagement with Successful Futures Cluster Lead with capacity funding possibilities within clusters to support work on 4 Purposes. Build in Successful Futures awareness resource as part of all leadership development programmes.

Tud. 84							Headteacher conference in Sept 2017 to share messaging and work. All planning within GwE has cross reference of the 4 purposes with Successful Futures				
	20	R	Standards	P1/P2	The Welsh Language Strategy - insufficient capacity and resources to implement the strategy	M	M	Resources identified & confirmed. Welsh Education Subgroup action plan in place. The need for additional capacity to deliver identified.	M	MD	Project Manager to be appointed.
	21	R	Business	P3/P6	Variation in the HR support provided to schools across the region.	M/H	M/H	HR level 3 business plan in place in order to coordinate activity at a regional level. Need to ensure high quality and consistent regional HR support for	M/H	Management Board	Monitor implementation of HR Level 3 Business Plan via the revised accountability & performance management structure.

							schools.				
Tud. 85	22	R	All	P1/P2/P3	That the significant scope of Education reform underway to include accountability, professional learning, digital, Welsh language, curriculum development, assessment, leadership and ALN, is not fully embraced & implemented successfully & creates uncertainty in schools.	M	H	Engaged fully with change management principles: 11 GwE staff passed Foundation level certification. Developed bespoke 2 day change management training for all 51 Successful Futures Cluster Lead and 12 Challenge Advisers, including core leads- 100% pass rate with international APMG certification as local change agent. Developed a clear Change Management Delivery Framework with bank of resources for schools to engage and enable the changes. Distributed leadership model	M/L	SL-SF	Continue to engage further with WG to look at role of change management nationally. Continue to develop change management plan to support schools to assess their readiness for the new curriculum as reform develops - with support of dashboard/Ysgol GwE for all schools to be able to plot their readiness against agreed milestones for 2017/2018

within GwE
implemented to
align Successful
Futures.

RISK MATRIX

DATA ANALYSIS REQUESTS

Tud. 87

PROFESSIONAL OFFER

GwE's professional offer is both comprehensive and wide-ranging providing effective professional learning opportunities for all school staff whether they are teaching assistants, teachers, middle leaders, senior leaders or Head teachers.

The service has evolved to be in a position to offer training based on the principles of schools as learning institutions. There is a focus on professional learning, based on providing support using various approaches including specific off-site and remote professional learning, mentoring, and effective school to school collaboration. All promote self-improvement and pedagogy with the aim of rolling out good practice.

GwE's professional offer has been planned with the development of individuals on the classroom floor in mind; whilst also accommodating whole school aspects; supporting clusters of schools, and responding to LA needs. The provision is based on the sound knowledge held by Supporting Improvement Advisers of their respective schools, of the needs of specific clusters, the LA's aspirations and national priorities.

The principles of Successful Futures are embedded in all training and the 4 curriculum purposes are always at the forefront of presenters' minds, as they set about planning relevant, up-to-date and engaging/challenging training.

The full details of GwE's professional offer are available in 'GwE's Professional Learning Offer 2017-18' handbook, which is available on our website and Dashboard.

Tue.
88

HOW DO WE QUALITY ASSURE OUR WORK

PROFESSIONAL LEARNING NEEDS OF THE TEAM

Following the training on 6th & 7th June, further training courses and topics were identified below:

- **Coaching**
- **Dealing with under performance**
- **Having difficult conversations**
- **Time management**
- **Emotional intelligence leadership**
- **Change management & motivation**
- **Team building**
- **Leadership skills**

Tud. 89

Eitem 8

GwE: Cyd-bwyllgor 04/10/17

ADRODDIAD I'R CYD-BWYLLGOR

4 HYDREF 2017

Adroddiad gan: Rheolwr Gyfarwyddwr GwE

Pwnc: Cofrestr Risg GwE

1.0 Pwrpas yr Adroddiad

1.1 Cyflwyno Cofrestr Risg ddiweddaraf GwE i'r Cyd-bwyllgor.

2.0 Cefndir

2.1 Pwrpas y gofrestr risg yw ffurfioli'r broses o adnabod risgiau a chymryd camau gweithredu dilynol i'w lliniaru.

2.2 Trwy reoli risgiau'r rhanbarth yn effeithiol bydd GwE yn gallu cefnogi amcanion y rhanbarth, gwneud defnydd effeithiol o adnoddau a chyflawni'r deilliannau yn ôl y bwriad.

3.0 Ystyriaethau

3.1 Mae Cofrestr Risg GwE yn ddogfen fyw sydd yn cael ei adolygu yn rheolaidd. Mae yn cael ei gyflwyno i'r Cyd-bwyllgor yn flynyddol yn ogystal a phan mae risgiau newydd yn cael eu hadnabod a bod angen i'r Cyd-bwyllgor fod yn ymwybodol

3.2 Mae'r holl risgiau wedi cael eu hadolygu a'u diwygio; gyda'r tebygolrwydd o risg, effaith y risg, a'r risg gweddilliol i gyfanswm o 5 o'r risgiau (Risg 1/3/5/8/15) wedi eu newid.

3.3 Awgrymir hefyd dileu y risgiau a ganlyn:

RHIF RISG	RHANBART HOL neu LEOL	CRYNODEB	BLAENORIAE TH GwE	RISG A NODWYD	TEBYGOL RWDYDD RISG	EFFAIT H RISG	GWEITHGAREDDAU PRESENNOL / LLINIARU	RISG WEDDILLIOL / RISG GYFFREDINOL	PERCHEN NOG RISG	CAMAU GWEITHREDU YN Y DYFODOL
13	Rh	Safonau	B1 / B4	Diffyg cefnogaeth arbenigol i UCD ar draws y rhanbarth, ac felly nid oes gan GwE drosolwg o safonau yn y sector pwysig hwn.	C	I	Cytunodd y Bwrdd Rheoli i ddatblygu cynhwysedd GwE i gefnogi UCD.	C	RhG	Adolygu UCD ar draws y rhanbarth i gael bod yn eglur am y disgwyliadau ar draws y rhanbarth.
18	Rh	Safonau	B1	Arolygiadau ALL - amrywiad ym mherfformiad yr awdurdodau unigol.	U	U	Yn aros am Arweiniad a Fframwaith Arolygu newydd Estyn. Cynhwysedd isel o fewn yr ALL i gefnogi GwE	C / U	Bwrdd Rheoli	Angen eglurhad ar rôl GwE yn y cyd-destun hwn.
24	Rh	Busnes	B6	Camddealltwriaeth o rôl GwE ar adegau yn creu tensiwn gyda'r Undebau Athrawon	U	C / U	Cyfleu yn glir rôl a chyfrifoldebau GwE wrth wella ysgolion gyda'r Undebau Athrawon	C	RhG	Parhau i ymgysylltu â'r undebau athrawon yn rheolaidd

27	Rh	I GYD	B5	Bod Awdurdod Lleol yn dymuno tynnu'n ôl o'r Cytundeb Rhyng-Awdurdod (yn ei gyfanrwydd neu o elfennau neilltuol).	I	U	Cynllunio busnes GwE a phrosesau atebolrwydd yn cynnwys mewnbwn lleol sylweddol. Cynlluniau lefel 2 a 3 yn cynnwys darparu yn lleol yn erbyn blaenoriaethau cenedlaethol Penodwyd Arweinydd Craidd i'r cynradd a'r uwchradd ym mhob ALL. Cytundeb Rhyng-Awdurdod i'w adolygu yn ddibynnol ar adolygiad y Model Cenedlaethol.	C/I	RhG	Fframwaith Gwerth am Arian wedi'i lunio i fwydo i benderfyniadau yn y dyfodol.
----	----	-------	----	--	---	---	--	-----	-----	--

Tud. 92

3.4 Dilynwyd y matrices risg canlynol wrth bennu statws y risg weddilliol.

Matrics Risg					
Tebygolrwydd	Bron yn sicr	Isel (4)	Canolig (8)	Uchel (12)	Uchel (16)
	Tebygol	Isel (3)	Canolig (6)	Canolig (9)	Uchel (12)
	Posib	Isel (2)	Isel (4)	Canolig (6)	Canolig (8)
	Annhebygol	Isel (1)	Isel (2)	Isel (3)	Isel (4)
		Isel	Canolig	Uchel	Hynod uchel
Effaith					

4.0 Argymhellion

4.1 Gofynnir i'r Cyd-bwyllgor adolygu cynnwys y gofrestr.

4.2 Gofynnir i'r Cydbwyllgor benderfynu a oes unrhyw risgiau yr hoffent eu dwyn i sylw eu Cabinet ayyb.

5.0 Goblygiadau ariannol

5.1 Mae rheoli risg a rheolaeth ariannol effeithiol yn helpu i fonitro costau ac yn galluogi gwerth am arian.

6.0 Effaith o ran cydraddoldeb

6.1 Nid oes unrhyw effaith newydd o ran cydraddoldeb yn codi o'r adroddiad hwn.

7.0 Goblygiadau o ran Personél

7.1 Nid oes unrhyw oblygiadau newydd o ran personél yn codi o'r adroddiad hwn.

8.0 Ymgynghori a wnaed

8.1 Mae'r Bwrdd Ymgynghorol a'r Bwrdd Rheoli wedi trafod cynnwys y gofrestr ac wedi diwygio'r risgiau fel bo'n briodol.

9.0 Atodiadau

9.1 Cofrestr Risg GwE

BARN Y SWYDDOGION STATUDOL

Y Swyddog Monitro:

Byddaf yn cyflwyno unrhwy sylwadau ar lafar yn y cyfarfod.

Y Swyddog Cyllid Statudol:

Credaf fod cofrestr risg drafft GwE ar ffurf safonol ac yn cynnwys gwybodaeth addas. Bydd Adran Gyllid Gwynedd yn darparu cefnogaeth i Reolwr Gyfarwyddwr GwE ynghylch risgiau cyllidol.

Cyflwynir sylwadau pellach ar risgiau penodol, fel bo angen, ar lafar yng nghyfarfod y Cydbwyllgor ar 4/10/2017.

RHF RISG	RHANBARTH OL NEU LEOL	CRYNODD	BLAENORIAE TH GWE	RISG A NODWYD	TBYGOLFW YDD RISG	FFAITH RISG	GWETHGAREDDAU PRESENOL/LUNARU	RISG WEDDILLIOL / RISG DYFFREDNOL	PERCHENNOG RISG	CAMAU GWETHREDU YN Y DYFODOL
1	Rh	Cyllidol	I GYD	Mae toriadau yng Nghyllideb Graidd GwE yn effeithio ar gynllunio strategol Tymor hir.	C	U	Gwneir rhagdybiaethau ynglŷn â'r sefyllfa gyflidol yn y dyfodol. Penodir nifer ar seconddiad i sicrhau hyblygrwydd o fewn y gwasanaeth i ymateb yn gyflym i unrhyw newidiadau. Mae cynllun Ariannu Tymor Canolog a Fframwaith a Polisi Gwerth am Ariannu mewn lle.	C	RHG/RHB	Cynllun Ariannol Tymor Canolog a Polisi a Fframwaith Gwerth Am Ariannu i'w adolygu yn rheolaidd
2	Rh	Cyllidol	I GYD	Mae ansicrwydd ynglŷn â threfnidau cyllid grant gan LIC yn rhwystru cynllunio strategol Tymor hir.	C	U	Gwneir rhagdybiaethau ynglŷn â'r sefyllfa gyflidol yn y dyfodol. Gweithir yn agos gyda LIC i fwydo i'r sefyllfa gyflidol am y tair blynedd nesaf. Penodir nifer ar seconddiad i sicrhau hyblygrwydd o fewn y gwasanaeth i ymateb yn gyflym i unrhyw newidiadau. Mae Cynllun cyllideb Tymor canolog mewn lle.	C	RHG/RHB	Cynllun Ariannol Tymor Canolog i'w adolygu yn rheolaidd
3	Rh	Cyllidol	I GYD	Mae cyllid grant yn cael ei ddsbarthu'n anghydradd rhwng y consortia gan arwain at anawsterau wrth gymharu perfformiad	C	C	Mae trafodaethau yn parhau ar lefel RHG y Consortia a LIC i gyntuno ar fformiwla mwy cydradd ar gyfer dosbarthu'r grant.	C	RHG	Gwaith meincnodi yn mynd rhagddo. Trafodaethau i'w cynnal ar lefel RHG ynglŷn ac addodod yn ôl a'r posibiladau pan deillianau a phenderfyniadau.
4	Rh	Safonau	B1/2	Anawsterau recriwtio gweithlu addysgu cymwys o ansawdd uchel o fewn ysgolion yn y rhanbarth, sy'n cael effaith ar safonau yn mhob pwnc megis Saesneg a mathemateg	C	U	Ymgynghorwyr Her pynciol mewn swydd gyda Chymllunio Busnes Lefel 3 cyfatebol ar gyfer gweithredu ymgyrch recriwtio #DarganfodAddysgu. Gwaith ar y gweill i wella'r ddarpariaeth AGA ar draws y rhanbarth - Partneriaeth Addysg Athrawon Gogledd Cymru.	C	RHG / CC	Partneriaeth Addysg Athrawon Gogledd Cymru (Callan) i sicrhau rhaglen ddwy broffesiynol effeithiol i ddarparu'r AGA ar draws y rhanbarth.
5	Rh	Safonau	B1/2	Newidiadau Cwricwlwm a chymwysterau yn creu ansicrwydd mewn ysgolion	C	C	Uwch Arweinydd Dyfodol Llywodraethu bellach mewn swydd. Arweinydd portffolio hefyd mewn swydd. Gweithgaredd ymgyssyllu sylweddol wedi chymol ac ar y gweill. Gweithio'n agos gyda rhanddeiliaid. Y dystyrau ysgolion ar draws y rhanbarth wedi penodi arweinyddiadau ar gyfer Dyfodol Llywodraethu. Hyfforddiant 2 ddiwrnod wedi cymeru lle yn ystod mis Medi ar Ddyfodol Llywodraethu a rheoli Newid. Adrodd yn dangos bod yr hyfforddiant o fudd ac mae dilyniant ar sut y bydd dystyrau yn cyssylltu gyda arweinydd Dyfodol Llywodraethu yn cymeryd lle yn ystod mis Hydref. Cyhoeddiad gan LIC ar amserlen y cwricwlwm diwygiedig wedi creu teimlad o ansicrwydd o fewn y system - yn datblygu neges bositif i gefnogi ysgolion gyda hyn.	C	UA - DU	Cefnogi arweinyddion clwstr Dyfodol Llywodraethu yn agos yn ôl eu cynllun clwstr i sicrhau bod holl ysgolion o fewn y clwstr gyda gwybodaeth a chyswllt gadarn. Mae GwE yn parhau gyda 5 aelod o staff yn ymwneud a datblygu gwaith arweinydd MDMPH i sicrhau mewnbyn ac adrodd rheolaidd
6	Rh	Safonau	B3	Anawsterau recriwtio Penaeithiad ar draws y rhanbarth / Recriwtio arweinyddiaeth o safon ar bob lefel	C/U	C/U	Cyflwyno CFCP, Rhaglenni Datblygu Arweinyddiaeth i gynwys rhaglenni ar gyfer darpar arweinyddiaeth a phenaethiaid. Ymgyrch #DarganfodAddysgu yn mynd rhagddo rhaglenni Darpar Penaeithiad i'w chyflwyno o dymor yr Hydref ymlaen. Proses cais CFCP wedi ei chwblhau, y broses arystio i'w chwblhau 09/2017.	C	RHG / CC	Cydwethio gydag Academi Arweinyddiaeth Genedlaethol a is-grŵp arweinyddiaeth consortia i sicrhau dysgu proffesiynol effeithiol i arweinyddiaeth ar bob lefel.
7	Rh	Safonau	I GYD	Mae toriadau i gyllidebau ysgolion yn effeithio ar allu ysgolion i barhau i godi safonau.	C	U	Is-grŵp Cyllid yn gweithio gydag ysgolion i leihau effaith.	C/U	A.U	
8	Rh	Busnes	I GYD	Nid yw defnyddio'r Grant Gwella Addysg wedi ymgofori yn llawn yn y dull rhanbarthol - arafu a lleihau effaith cyflwyno'r Cynllun Busnes Strategol	C	C	Adolygu strwythur atebolrwydd a rolau'r rhwyddwch rhanbarthol. Adolygiad i'r defnyddio'r GGA wedi ei gynnwys fel rhan o'r Cynllun Busnes Ariannol Lefel 3	C	Bwrdd Rheoli	Adolygiad i gynydd lle ac addroddiad i'w gyflwyno i Fwrdd Rheoli GwE (Ionawr 2018)
9	Rh	Llywodraethu/Safonau	B6	Ansicrwydd am gyfeiriad yr effennau o fewn y Model Cenedlaethol yn y dyfodol.	C	C	Aros am adolygiad gan Lywodraeth Cymru. Adolygiad o'r strwythur atebolrwydd a rheoli perfformiad mewn lle. Gwasanaeth wedi ei ail-strwythuro a model arweinyddiaeth drosranedig mewn lle - yn sicrhau bod y gwasanaeth yn fwy parod i addasu pan fydd newid.	C	Bwrdd Rheoli	
10	Rh	Llywodraethu	B6	Gall newidiadau i arweinyddiaeth yr awdurdodau effeithio ar y gefnogaeth weledyddol neu ffurfiol	C	C	Mae deallwriaeth glir o gyflwrdebau'r holl awdurdodau a GwE dros gyfeiriad strategol y rhanbarth. Darparu seicwau kiffio a chyfarfoddydd i rannu gwybodaeth yn gyson gyda aelodau newydd (yn ogystal â'r cyfarfodydd cyd-bwyllgor ffurfiol).	C	CA / RHG	Parhau i sicrhau bod sianelau cyfarhebu yn glir a thryloyw
11	Rh	Safonau	B1/B4	Nad yw'r Grant Datblygu Disgyblion yn cael ei ddefnyddio'n effeithiol/Perfformiad Disgyblion PTD.	C	C	Ymgynghorydd Lîs Rhanbarthol mewn swydd. Adolygiad o'r GOD wedi ei gwbhau a chynllun gweithredu mewn lle.	C	YLJRh	Gweithredu o fewn y Cynllun Busnes a monitro'r cynydd wrth ddefnyddio'r strwythur rheoli perfformiad newydd
12	Rh	Busnes	B1/B3	Nid oes gan lywodraethwyr y wybodaeth na'r sgiliau angenrheidiol i weithredu fel ffrindiau beirniadol	C	C/U	Adolygu strwythur atebolrwydd a rolau'r rhwyddwch rhanbarthol. Cynllun Busnes Lefel 3 ar waith. Arweinydd Portffolio GwE Lywodraethwyr bellach mewn swydd. Offeryn Hunan Arfarnu i Lywodraethwyr bellach ar y we, ac yn cael ei gyflwyno.	C	Bwrdd Rheoli	
13	Rh	I Gyd	I GYD	Nid yw'r cyfeiriad strategol yn adlewyrchu barn Plant a Phobl Ifanc y rhanbarth	C	C	Darparu cyfleoedd i Ysgolion Ariosei ac ysgolion Partneriaeth i arddangos, wedi arwain i adnabod ymarfer Llais Disgybl - 15% o Ysgolion Ariosei wedi arddangos gwaith lle mae Llais Disgybl wedi bod yn nodweddiadol.	C	RHG	Gweithredu o fewn Cynllun Busnes Dyfodol Llywodraethu ynglŷn a Llais Disgybl
14	Rh	Safonau	B1	Arwydd ym mherfformiad yr awdurdodau unigol yn CA4.	C	C/U	Ailstrwythurodd rolau allweddol yn GwE a phendwydd Uwch Arweinydd Uwchradd i arwain tîm uwchradd rhanbarthol a gweithredu model cefnogaeth a her newydd. Adolygiad strwythurodd atebolrwydd a'u cryfhau ar lefel rhanbarthol a leol.	C	Bwrdd Rheoli	Gweithredu ac arfarnu'r model uwchradd. Sicrhau atebolrwydd cadarn ar lefel rhanbarthol a leol.
15	Rh	Safonau	B1	Cyfradd gwelliant yn y Cynnod Sylfaen yn arafach na hwnnw ar lefel genedlaethol.	C	C	Cynnig pecyn cefnogaeth i bob awdurdod, yn canolbwyntio ar arweinyddiaeth a darpariaeth dda, a disgybliaid a safonau uchel yn y CS. Adnabod ysgolion yn y perfformio'n gyson iot o'r rheim mewn perygl. Targedu cynhaliad i'r ysgolion hyn a chlystrau o ysgolion. Cytundeb gan yr holl ALL i gynyddu'r capasiti o fewn GwE i gefnogi'r Cynnod Sylfaen - 1 Ymgynghorydd Her mewn swydd o Fedi 2017.	C	UA-C	Cwblhau recriwtio 2 Ymgynghorydd Her Cynnod Sylfaen ychwanegol. Parhau i fonitro perfformiad ysgolion unigol, a'u targedu yn ôl yr angen.
16	Rh	Safonau	B1	Mae perfformiad disgyblion MAT mewn awdurdodau unigol ar draws y rhanbarth yn arwyo'n sylweddol.	C/U	C	Aros i ddatblygu ac arfarnu perfformiad 2017. Calf Cynllunio Busnes eu diweddarau yn unol â hyn.	C	RHG/CC/Uwch Arweinydd	Penodwyd Arweinyddi Ansawdd a Data yn ddiweddar o fis Medi 2017 i sicrhau bod data yn cael ei ddefnyddio'n fwy effeithiol i wella perfformiad pob dysgwyr.
17	Rh	Safonau	B1	Rhoi ysgolion mewn categori Statudol Estyn.	C	U	Mae dros 10% o'r holl ysgolion uwchradd mewn Categori Statudol Estyn. Mae ansawdd risg ar gyfer pob un o ysgolion y rhanbarth ar sail profffil perfformiad yn awgrymu bod 10-20% arall o ysgolion uwchradd mewn perygl mewn unrhyw ardded a dda. Sefydlwyd model uwchradd newydd i gefnogi, herio a sicrhau atebolrwydd ar bob lefel.	C	RHG/CC/Uwch Arweinydd	Gweithredu ac arfarnu'r model uwchradd newydd. Gofnau bod gwelliant ysgol yn digwydd drwy bartneriaeth effeithiol rhwng yr ysgol, yr ALL a GwE.
18	Rh	Safonau	I GYD	Dysgu ôl-16 - Gall mesurau perfformiad newydd ar angen i gonsortia addysg rhanbarthol roi mwy o bwyslais ar berfformiad y chweched dosbarth (yn eu rôl herio a chefnogi) i ysgolion, a defnyddio dull 'traws awdurdodol' i'r ysgolion a sicrhau cyswllt consortia rhanbarthol ar safonau mewn addysg cyn-16.	C	U	Trafodaethau cychwynol yn mynd rhagddynt ar lefel consortia/LIC.	C	Bwrdd Rheoli/RHG	Angen cynnwys yr ALL mewn trafodaethau. Arweinydd portffolio o fewn GwE wedi ei adnabod a Cynllun Busnes Lefel 3 wedi ei ddatblygu i ymateb i flaenoriaethau rhanbarthol LLC.
19	Rh	Safonau	B2	Ymwybyddiaeth ysgolion o'r pedwar diben o fewn Dyfodol Llywodraethu a datblygu Meysydd Dysgu a Phrofiad fel rhan o ddiwygiadau'r cwricwlwm yn gyngedig ac yn creu ansicrwydd yn yr ysgolion.	C	C/U	Tîm wedi gweithio ar gyfer o adnoddau i gefnogi ysgolion wrth edrych ar y 4 diben. Cynhaliwyd gweithdai Gwamryn a Haf 2017 i rannu'r adnoddau hyn gyda phob ysgol.	C	UA - DU	Gweithio rhagor gydag Arweinydd Clwstr Dyfodol Llywodraethu. Cynnwys adnodd ymwybyddiaeth Dyfodol Llywodraethu fel rhan o bob rhaglen datblygu arweinyddiaeth.
20	Rh	Safonau	B1/B2	Strategaeth yr Iaith Gymraeg - cynhyssedd ac adnoddau i weithredu'r strategaeth yn annigonol	C	C	Adnoddau wedi eu hadnabod a chadarnhau. Cynllun gweithredu i s-grŵp Addysg Gymraeg mewn lle. Wedi adnabod yr angen am gapasiti ychwanegol i ddarparu.	C	RHG	Rheolwr Prosiect i'w benodi.
21	Rh	Busnes	B3/B6	Arwydd ym y gefnogaeth AD a ddarperir i ysgolion ar draws y rhanbarth	C/U	C/U	Cynllun busnes cyfatebol mewn lle er mwyn cydlynu gweithgaredd ar lefel rhanbarthol. Angen sicrhau cefnogaeth AD cyson ac o safon uchel i ysgolion	C/U	Bwrdd Rheoli	Monitro gweithredu Cynllun Busnes AD drwy ddefnyddio'r strwythur rheoli perfformiad ac atebolrwydd diwygiedig.
22	Rh	I GYD	B1/B2/B3	Bod y diwygiadau sylweddol mewn Addysg sy'n cynnwys atebolrwydd, dysgu proffesiynol, digidol, yr iaith Gymraeg, datblygiad cwricwlwm, ssesu, arweinyddiaeth ac ADY, ddim yn cael eu cynnwys a'u gweithredu yn llwyddiannus ac yn creu ansicrwydd yn yr ysgolion	C	U	Wedi llwyr ymrwngi i egwyddorion rheoli newid. Uwch sgilio tîm o 11 o bobl o'r consortia ysgolion Ariosei drwy ddarparu achrediad Rheoli Newid Sylfaenol. Datblygu Fframwaith Darparu ar gyfer Rheoli Newid penant gyda chronol adnoddau i ysgolion fynd i'r afael â'r newidiadau a'u rhoi ar waith. Ailstrwythuro yn fewnol i gysoni arweinyddiaeth drosranedig â Dyfodol Llywodraethu.	C/U	UA - DU	Gweithio rhagor gyda LIC i edrych ar rôl rheoli newid yn genedlaethol. Parhau i ddatblygu'r cynllun rheoli newid i gefnogi ysgolion wrth asecu eu parodwrydd am y cwricwlwm newydd wrth i'r diwygiadau fynd rhagdynt. Gyswllt cefnogaeth y dashfwrdd/Ysgol GwE fel bod pob ysgol yn medru cynllunio eu parodwrydd yn erbyn cerrig milltir a gytunwyd ar gyfer 2017/2018

ADRODDIAD I'R CYD-BWYLLGOR

4 HYDREF 2017

Adroddiad gan: Rheolwr Gyfarwyddwr GwE

Testun: Cynllun Ariannol Tymor Canolig 2017/18 – 2020/21

1.0 Pwrpas yr Adroddiad

1.1 Cyflwyno'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig i'r Cyd-Bwyllgor ei gymeradwyo.

2.0 Cefndir ac Ystyriaethau

2.1 Mae'r CATC yn ddogfen drosolwg sy'n adnabod y prif faterion ariannol gaiff effaith ar GwE yn y blynyddoedd sydd i ddod. Mae'n amlinellu dull strategol GwE o reoli ei gyllid ac yn amlinellu'r materion ariannol fydd yn wynebu GwE yn y pedair blynedd nesaf. Mae cyflawni'r strategaeth yn ddibynnol ar yr adnoddau fydd ar gael trwy gyfrwng setliadau Llywodraeth Cymru (LIC) ac ar lwyddiant GwE yn alinio adnoddau â blaenoriaethau ei wasanaeth.

2.2 Mae'r CATC yn amlinellu siâp cyffredinol cyllideb GwE ac yn amlinellu model o'r gofynion ariannol ar gyfer cyflawni lefelau gwasanaeth yn y tymor canolig. Mae hyn yn cynnig fframwaith fel y gall y Cyd-bwyllgor a swyddogion ddatblygu dyraniadau cyllideb blynyddol manwl.

2.3 Bydd y CATC yn adnodd allweddol ar gyfer rheoli cyllid yn rhagweithiol. Bydd yn cael ei ddefnyddio fel sail i osod cyllideb flynyddol ac i sicrhau bod anghenion adnoddau GwE am y flwyddyn sydd i ddod yn ddigonol ac wedi'u halinio â'r blaenoriaethau cywir. Mae hefyd

yn caniatáu adnabod gofynion cyllido rhagamcanol y dyfodol yn ddigon buan fel y gellir cynllunio gweithredu priodol i fynd i'r afael â'r lefelau cyllid disgwylidig.

4.0 Argymhelliad

4.1 Gofynnir i'r Cyd-Bwyllgor gymeradwyo'r adroddiad a'r gweithredu a nodwyd, fel yr amlinellir yn 5.8

5.0 Goblygiadau Ariannol / Risgiau

5.1 Mae'r CATC yn adnabod y prif faterion ariannol gaiff effaith ar GwE yn y blynyddoedd sydd i ddod. Mae'r cynllun yn ddibynnol ar ffactorau sydd y tu allan i reolaeth GwE ac yn gofyn am fonitro manwl ac ystyriaeth er mwyn cyfyngu ar yr effaith.

6.0 Effaith ar Gydraddoldeb

6.1 Nid oes unrhyw oblygiadau cydraddoldeb newydd yn codi o'r adroddiad hwn.

7.0 Goblygiadau Personél

7.1 Nid oes unrhyw oblygiadau personél newydd yn codi o'r adroddiad hwn.

8.0 Ymgynghori sydd wedi digwydd

8.1 Paratowyd yr adroddiad hwn drwy ymgynghori â Swyddog Cyllid Adran 151 yr awdurdod lletyol, sy'n cefnogi'r argymhelliad.

BARN Y SWYDDOGION STATUDOL

Swyddog Monitro:

Mae amcan yr adroddiad i'w groesawu a'r unig sylw sydd gennyf yw nodi fod darparu cyllid i'r gwasnaeth yn fater sydd wedi ei gadw yn ôl i'r cynghorau gytuno drwy'r bartneriaeth

Swyddog Cyllid Statudol:

Rwyf wedi cydweithio gyda Rheolwr Gyfarwyddwr GwE wrth baratoi'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig 2017/18 - 2020/21 sydd gerbron, ac rwy'n cefnogi'r cynnwys.

Tuag at Ragoriaeth
Towards Excellence

CYNLLUN ARIANNOL TYMOR CANOLIG

2017/18 – 2020/21

GwE

CYNLLUN ARIANNOL TYMOR CANOLIG: 2017/18 – 2020/21

1. CEFNDIR

- 1.1. Mae'r ddogfen drosolwg hon yn adnabod y prif faterion ariannol gaiff effaith ar GwE yn y blynyddoedd sydd i ddod. Mae swyddog adran 151 Gwynedd yn cefnogi ac yn arwain y ddogfen hon.
- 1.2. Mae'r ddogfen hon yn cynnig crynodeb o'r sefyllfa a bydd, yn benodol, yn galluogi Cyd-bwyllgor a staff GwE i gael dealltwriaeth bellach mewn perthynas â:
 - Modelu senarios
 - Egwyddorion a fabwysiadwyd wrth ddyrannu adnoddau
 - Adnabod hyd a lled heriau/cyfleoedd ariannol
 - Egwyddorion i fynd i'r afael â gwasgfa ariannol.

2. YR ANGEN AM GYNLLUN ARIANNOL TYMOR CANOLIG (CATC)

- 2.1. Mae'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig hwn (CATC) yn amlinellu dull strategol GwE o reoli ei gyllid ac yn amlinellu'r materion ariannol fydd yn wynebu GwE yn y pedair blynedd nesaf. Mae cyflwyno'r strategaeth yn dibynnu ar yr adnoddau fydd ar gael trwy gyfrwng setliadau Llywodraeth Cymru (LIC) ac ar lwyddiant GwE yn alinio adnoddau â blaenoriaethau'r gwasanaeth.
- 2.2. CATC yn amlinellu siâp cyffredinol cyllideb GwE ac yn amlinellu model o'r gofynion ariannol ar gyfer cyflwyno lefelau gwasanaeth yn y tymor canolig. Mae hyn yn cynnig fframwaith fel y gall y Cyd-bwyllgor a swyddogion ddatblygu dyraniadau cyllideb blynyddol manwl.
- 2.3. Bydd y CATC yn adnodd allweddol ar gyfer rheoli cyllid yn rhagweithiol. Bydd yn cael ei ddefnyddio fel sail i osod cyllideb flynyddol ac i sicrhau bod anghenion adnoddau GwE am y flwyddyn sydd i ddod yn ddigonol ac wedi'u halinio â'r blaenoriaethau cywir. Mae hefyd yn caniatáu adnabod gofynion cyllido rhagamcanol y dyfodol yn ddigon buan fel y gellir cynllunio gweithredu priodol i fynd i'r afael â'r lefelau cyllid disgwylidig.
- 2.4. Mae'n ofynnol paratoi cyllideb flynyddol bob blwyddyn. Bydd y CATC yn cael ei ddiweddarau bob blwyddyn fel rhan o gylch blynyddol cynllunio'r gyllideb. Bydd y Cyd-bwyllgor yn cael gwybod am ddatblygiadau i'r CATC yng nghyfarfod blynyddol GwE ym mis Gorffennaf a bydd gwasanaethau yn ystyried costau ac arbedion a/neu opsiynau sy'n cynhyrchu incwm fel rhan o gylch blynyddol cynllunio'r gyllideb.

3. BLAENORIAETHAU AC AMCANION TYMOR CANOLIG GwE:

- 3.1. Bydd y CATC yn cefnogi gweledigaeth a gwerthoedd GwE ac yn cyflwyno blaenoriaethau ac amcanion tymor canolig a hir dymor GwE.
- 3.2. Mae'r dogfennau a ganlyn yn allweddol o ran ynnwnefeiriad GwE yn ystod y cyfnod hwn:

- Ein Gweledigaeth;
- Cynlluniau Busnes a Chynlluniau Gwella;
- Blaenoriaethau Gwasanaeth;
- Cynlluniau gwella ysgol ALL (a elwir yn Atodiadau)
- Cofrestr Risg

3.3 Yn ogystal, mae blaenoriaethau addysg Ysgrifennydd y Cabinet ac agenda Cymwys am Oes Llywodraeth Cymru yn yrwyr polisi a fydd yn dylanwadu ar flaenoriaethau ac amcanion GwE. Bydd angen hefyd i GwE addasu ei flaenoriaethau a'i amcanion i adlewyrchu'r newid mewn deddfwriaeth ar lefel genedlaethol a blaenoriaethau Llywodraeth Cymru.

4. YR HER ARIANNOL

4.1 Mae GwE wedi bod yn weithredol er mis Ebrill 2013 ac, ar y cychwyn, fe wnaed arbedion effeithlonrwydd o £883,000 neu 20% ar draws chwe awdurdod lleol gogledd Cymru o'i gymharu â chostau cyflwyno'r Gwasanaeth cyfatebol blaenorol.

4.2 Er mis Ebrill 2013 mae'r busnes wedi llwyddo yn raddol i gynyddu Adnoddau staffio trwy ailalinio adnoddau cyllideb presennol a defnyddio cyllid grant penodol.

4.3 Gwnaeth GwE arbedion effeithlonrwydd pellach o £131,000 (mewn termau real) neu 3.48% yn 2016/17 trwy ymgorffori adnoddau sy'n bodoli eisoes a rheoli a gweinyddu mentrau gwella ysgol ychwanegol a niferus Llywodraeth Cymru, a ariennir gan grant penodol.

4.4 Cyllideb ddrafft Llywodraeth Cymru

Bydd cyllid ar gyfer GwE yn gymharol â'r setliad ar gyfer chwe awdurdod lleol gogledd Cymru. Ar adeg llunio'r ddogfen hon, nid yw Llywodraeth Cymru wedi darparu ffigyrau dangosol ar gyfer setliad llywodraeth leol y flwyddyn ganlynol. At ddibenion yr adroddiad hwn tybir na fydd newid.

4.5 Cyllideb sylfaenol GwE:

4.5.1 Yn dilyn, ceir crynodeb o safle cychwynol cyllideb GwE am y pum mlynedd ddiwethaf:

Blwyddyn	2017/18 £'000	2016/17 £'000	2015/16 £'000	2014/15 £'000	2013/14 £'000
Gwariant Refeniw Gros	9,317	10,554	11,394	6,519	3,520
Refeniw Incwm	5,232	6,457	7,238	2,363	0
Cyfanswm Cyllideb Net Wreiddiol	4,085	4,097	4,156	4,156	3,520
Cronfeydd wrth gefn a ddygir ymlaen	739	460	267	762	0

4.6 Pwysau Ariannol Blynyddol ar GwE:

Mae pwysau ariannol ar GwE bob blwyddyn. Mae'r pwysau hwn yn effaith cronol:

- chwyddiant
- ymrwymadau anochel
- ffrydiau Effeithlonrwydd/Incwm a gynlluniwyd
- cyfraniadau ALL i gyllidebau craidd;
- ailstrwythuro i gyflwyno Blaenoriaethau Cenedlaethol;
- grantiau Llywodraeth Cymru.

4.7 Chwyddiant

Fel arfer adroddir i GwE am y rhain. Dyma'r rhai sydd wedi'u hadnabod am y pedair blynedd sydd i ddod:

Blwyddyn	2017/18 £'000	2018/19 £'000	2019/20 £'000	2020/21 £'000
Chwyddiant Cyflog (@ 2% ar ôl 2017/18)	31	63	64	66
Chwyddiant Cyffredinol	10	10	10	10

Gosodwyd y chwyddiant cyflog ar gyfer 2017/18 fel rhan o gytundeb 2 flynedd; fodd bynnag, ar hyn o bryd, nid oes unrhyw awgrymiad parthed 2018/19. Gan fod y codiad cyflog chwyddiannol blynyddol wedi'i osod ar 1% yn y blynyddoedd diweddar, heb ystyried y cynnydd mewn costau byw, rhagwelir y bydd elfen o 'ddal i fyny' yn y dyfodol - o'r herwydd, tybir yma y bydd 2% o godiad cyflog chwyddiannol o 2018/19 ymlaen.

4.8 Pwysau anochel:

Mae'r rhain wedi'u hamcangyfrif fel pwysau anochel ar GwE:

- Ailstrwythuro staff 2017/18
- 2018/19 - dim
- 2019/20 - dim
- 2020/21 - dim

4.9 Cronfeydd wrth gefn:

Caiff GwE adroddiadau blynyddol i adolygu'r cronfeydd wrth gefn. Mae'r adolygiad ar gyfer eleni wedi'i gynnwys yng Nghyllideb Refeniw Sylfaenol 2017/18. Nid yw bob un o'r cronfeydd wrth gefn wedi'u hymrwymo yn llawn. A chyllid GwE yn symud tuag at fod yn fwy dibynnol ar grantiau LIC, mae hyn yn arbennig yn gwneud sefyllfa GwE yn fwy ansefydlog o ran cynllunio ariannol. Felly,

mae angen cronfeydd digonol wrth gefn i helpu GwE i ymdopi ag unrhyw grant diwygiedig, rhagdybiau chwyddiannol ac ansefydlogrwydd o ran cynhyrchu incwm. Mae GwE yn adolygu yn ffurfiol y cronfeydd wrth gefn bob mis Mawrth er sicrhau bod adnoddau priodol ar gael.

4.10 Setliadau Grant Dangosol:

Hyd yma, ni ddaeth unrhyw ffigyrau setliad dangosol i law ar gyfer 2018/19 nac ar ôl hynny.

4.11 Effeithiau Cronnol

Mae'r tabl a ganlyn yn adnabod effaith cronnol pwysau chwyddiannol ac ymrwymadau anochel yn erbyn gwahanol gyfnodau o ddiffyg ariannol

	2018/19			2019/20			2020/21		
	Senario Gorau	Achos Ganolog	Senario Gwaethaf	Senario Gorau	Achos Ganolog	Senario Gwaethaf	Senario Gorau	Achos Ganolog	Senario Gwaethaf
cyllideb tal blwyddyn blaenorol	£3,123,284	£3,123,284	£3,123,284	£3,154,517	£3,170,133	£3,185,750	£3,186,062	£3,217,685	£3,249,465
chwyddiant tâl (%)	1%	1.5%	2%	1%	1.5%	2%	1%	1.5%	2%
chwyddiant tâl (£)	£31,233	£46,849	£62,466	£31,545	£47,552	£63,715	£31,861	£48,265	£64,989
ariannu gan awdurdodau (%)	1%	-0.5%	-2%	1%	-0.5%	-2%	1%	-0.5%	-2%
ariannu gan awdurdodau (£)	£36,222	-£18,111	-£72,444	£36,584	-£18,383	-£73,893	£36,950	-£18,658	-£75,371
effaith ar GwE (£)	£4,989	-£64,960	-£134,910	£5,039	-£65,935	-£137,608	£5,090	-£66,924	-£140,360
effaith gynnyddol (£)	£4,989	-£64,960	-£134,910	£10,028	-£130,895	-£272,518	£15,118	-£197,819	-£412,878

5. GWELEDIGAETH, BLAENORIAETHAU, GWERTHOEDD AC AMCANION Y GWASANAETH:

5.1 Gweledigaeth y Gwasanaeth:

Yn ôl ein gweledigaeth, bydd gan GwE:

Ysgolion rhagorol sy'n cydweithio'n naturiol ac yn cyd-adnabod cyfeiriad ar gyfer gwelliant a fydd yn arwain at les a safonau rhagorol i'w disgyblion.

5.2 Blaenoriaethau'r Gwasanaeth:

Ein Blaenoriaethau:

5.2.1 Safonau - Sicrhau y cyrhaeddir y safonau uchaf ym mhob cyfnod allweddol a bod pob dysgwr yn gwneud cynnydd priodol mewn llythrennedd a rhifedd o un cyfnod allweddol i'r llall. Bod

pob dysgwr yn ennill cymwysterau sy'n berthnasol i'w gallu a'u potensial ac yn gweithio tuag at fod yn ddwyieithog erbyn eu bod yn un ar bymtheg oed.

- 5.2.2 Cwricwlwm ac asesu** - sicrhau bod pob ysgol yn cyflwyno cwricwlwm diddorol sy'n ymateb i ofynion statudol y cwricwlwm cenedlaethol. Sicrhau bod pob dysgwr yn cael eu cefnogi i gyflawni cymwysterau sy'n eu galluogi i fod yn ddysgwyr galluog, uchelgeisiol sy'n cyrraedd eu potensial. - Sicrhau bod gan bob ysgol brosesau asesu cadarn mewn lle gyda gweithdrefnau targedu, olrhain ac ymyrraeth cadarn.
- 5.2.3 Arweinyddiaeth** - sicrhau bod gan bob arweinydd weledigaeth addysgol glir ac yn medru cynllunio'n strategol er mwyn cyflawni hyn. Sicrhau bod gan bob sefydliad dysgu y gallu i arwain ar bob lefel i ysbrydoli, hyfforddi, cefnogi, rhannu arfer a chydweithio ar bob lefel i sicrhau bod pob dysgwr yn cyflawni eu potensial. Sicrhau bod egwyddorion arweinyddiaeth ddosbarthol yn cael eu gwreiddio ym mhob sefydliad dysgu ar draws y rhanbarth.
- 5.2.4 Lles** - creu'r amodau i sicrhau bod dysgwyr yn datblygu fel unigolion iach, gwydn a chyfrifol yn fyd-eang a darparu system addysgol gynhwysol, uchelgeisiol, sy'n ymroddedig i fynd i'r afael ag anghydraddoldeb fel bod pobl ifanc yn cyflawni eu llawn potensial.
- 5.2.5 Addysgu** - sicrhau bod pob athro a staff cymorth wedi'u harfogi â dealltwriaeth glir o beth yw addysgu effeithiol, yn seiliedig ar dystiolaeth ddibynadwy. - Yn ogystal, mae'r gallu i gyflwyno ystod o ddulliau, sy'n cyfateb anghenion dysgwyr â'r cyd-destun yn effeithiol, er mwyn sicrhau effaith gadarnhaol ar ddysgu a chyflawniad yn hollbwysig.
- 5.2.6 Busnes** - Sicrhau bod gan GwE drefn lywodraethu gref a chefnogaeth fusnes a gweithredol effeithiol sy'n rhoi gwerth am arian.
- 5.2.7 Argymhellion Estyn** - sicrhau y gwneir y cynnydd angenrheidiol yn erbyn pob argymhelliad yn erbyn yr amserlen a ddisgwyllir:

5.3 Argymhellion Estyn:

E1: Sicrhau bod y gwasanaeth gwella ysgolion yn gwneud defnydd mwy effeithiol o weithdrefnau data, gosod targedau a thracio er mwyn herio a chefnogi ysgolion i wella perfformiad holl ddysgwyr ar draws ysgolion ac awdurdodau lleol, yn arbennig yng nghyfnod allweddol 4.

E2: Gwella ansawdd arfarnu wrth ddarparu gwasanaethau gwella ysgolion.

E3: Gwella trylwyredd trefniadau ar gyfer adnabod a rheoli risg.

E4: Sicrhau bod cynlluniau busnes a chynlluniau gweithredol yn cynnwys meini prawf llwyddiant clir ac y caiff cynnydd yn erbyn y rhain ei fonitro'n effeithiol.

E5: Egluro rôl strategol y rhwydweithiau rhanbarthol a'u hatebolrwydd i'r Cyd-bwyllgor.

E6: Datblygu fframwaith priodol er mwyn asesu gwerth am arian; sicrhau bod cynllun cyllidol tymor canolig yn cyd-fynd â'r cynllun busnes, a bod ffrydiau gwaith wedi eu prasio'n llawn.

5.4 Gwerthoedd y Gwasanaeth

5.4.1 Er mwyn cyflawni'r weledigaeth a'r amcanion, rydym wedi gosod isafswm disgwyliadau i'n hunain.

Dyma'r disgwyliadau hyn:

- Arweinyddiaeth a rheolaeth dda;
- Addysgu da;

- Cael gwared ar amrywiad o fewn ysgol;
- Dim un o ysgolion GwE i fod mewn categorïau statudol Estyn;
- Dysgu a lles disgyblion yn dda, o leiaf; a
- Dyfodol Llwyddiannus ar waith

5.4.2 Er mwyn cyflawni'r weledigaeth a'r amcanion, rydym wedi gosod gwerthoedd gwasanaeth a phersonol i'n hunain

Dyma nhw:

- Ymddiriedaeth;
- Dim tuedd;
- Tegwch;
- Parch at amryfaliaeth;
- Cefnogi a chydweithio;
- Dwyieithrwydd;
- Gwrthrychedd;
- Mynnu safonau uchel;
- Gonestrwydd.

5.5 Amcanion y Gwasanaeth

Mae GwE wedi gosod cyfres o amcanion i gyflwyno ei flaenoriaethau strategol i alinio â'r CATC. Mae'r amcanion hyn yn troi cynlluniau busnes yn dargedau tymor canolig a thymor hir. Mae hyn hefyd yn caniatáu i'n cynllunio ariannol fynd i'r afael â'r amcanion hyn fel blaenoriaethau.

5.6 Risgiau Gwasanaeth

Mae gan GwE gofrestr risg gynhwysfawr iawn gaiff ei monitro yn drylwyr pob chwarter gan y:

- Cyd-Bwyllgor;
- Bwrdd Rheoli;
- Uwch Dim Rheoli GwE;

Mae pob tîm o fewn GwE yn dal y Gofrestr yn eu cynllun busnes eu hunain ac yn monitro pob chwarter i roi gwybod i'r Uwch Dîm Rheoli am unrhyw newidiadau angenrheidiol.

5.6 Strategaeth ariannol:

Bydd y Strategaeth Ariannol yn adnabod cynlluniau manwl i alluogi GwE i osod cyllideb gytbwys am y cyfnod a nodir.

I gryfhau'r broses gynllunio ariannol tymor canolig, mae angen cyllidebau dangosol y tu hwnt i un flwyddyn.

5.7 Gwerth am Arian

Yn gyffredinol, mae prosesau rheolaeth ariannol effeithiol ar waith gan y consortiwm. Mae cyfathrebu ac ymgynghori ynghylch trefniadau ariannol yn effeithiol, gyda staff GwE, yr awdurdod lleol lletyol, a'r cyd-bwyllgor yn adolygu'r cyllid craidd a'r gwariant grant yn rheolaidd.

Rydym wrthi'n gwella ein dadansoddi ariannol i'n cefnogi wrth gyflawni ein cynllun busnes diwygiedig dros dair blynedd. Datblygir cynllun ariannol tymor canolig a chynllun gweithlu i gyd-fynd â'r cynllun busnes. Drwy ddefnyddio data yn gynyddol effeithiol i adnabod ein blaenoriaethau allweddol, cryfheir y cyswllt rhwng y broses cynllunio busnes a phenderfyniadau cynllunio ariannol gan fod y ffrydiau gwaith sy'n sail i'r cynllun busnes yn nodi'n glir yr adnoddau i'w defnyddio.

Gwnaed gwaith manwl i gysoni dyraniadau grant gyda'n blaenoriaethau, er mai cyfyngedig fu'r cynnydd a wnaed hyd yma. Mae ymgynghorwyr her bellach yn herio ysgolion ar eu defnydd o arian grant, gyda set pendant o feini prawf i bwysu a mesur sut maent yn defnyddio'r arian hwn. Gwelwyd hyn yn lleihau'r anghysondebau rhwng ysgolion o ran gweld beth yw effaith defnyddio'r arian grant ar ddeilliannau disgyblion.

Rydym bellach yn casglu'r wybodaeth a gesglir ar ddefnydd ysgolion o arian grant, felly manteisir yn well ar gyfleoedd i rannu arferion effeithiol a dysgu ehangach.

Lluniwyd fframwaith ffurfiol i asesu'r gwerth am arian ehangach a ddarperir gan GwE. Mae'r farn bellach yn gyson ar draws yr holl randdeiliaid ar sut gellir mesur gwerth am arian gweithgareddau GwE o fewn strwythur ac amcanion y cynllun busnes.

Rydym bellach yn arfarnu ac yn adolygu ein gwasanaethau a'n mentrau tra byddant wrthi'n cael eu gweithredu, a hynny er mwyn adnabod meysydd ar gyfer gwelliant a gwerth am arian.

5.9 Economi, Effeithiolrwydd ac Effeithlonrwydd

Ers sefydlu GwE yn 2013, mae'r disgwyliadau o ran rôl y Consortia wedi codi'n sylweddol. Mae adolygiad pellach o'r Model Cenedlaethol ar fin cael ei gynnal ac mae'n glir bod Llywodraeth Cymru wedi ymrwmo i ehangu'r cyfrifoldebau ymhellach byth i feysydd Lles, Tegwch ac efallai Anghenion Dysgu Ychwanegol. Nid oes strategaeth glir yn lleol nac o du Lywodraeth Cymru i gynllunio a rheoli'r cyfrifoldebau cynyddol hyn.

Yn gyffredinol, mae'r sector cynradd yn cryfhau ac mae proffil arolygiadau Estyn wedi bod yn dda at ei gilydd. Mae hyn i'w briodoli i ddau brif ffactor:

- mae tuedd sylweddol o 80:20 yn y Model Cenedlaethol wrth ei weithredu yn GwE at y sector cynradd; ac

- mae mwy o lawer o brofiad a hanes o lwyddiant ar lefel yr uwch arweinwyr yn y sector cynradd ymysg aelodau'r tîm.

Fodd bynnag, mae'r darlun yn wahanol yn y sector uwchradd. Oherwydd y model hawliau 80:20 sy'n gweithredu ar hyn o bryd, a'r anhawster o ran recriwtio ymgynghorwyr amser llawn o safon dda, mae diffyg mynediad o hyd at Ymgynghorwyr Her amser llawn effeithiol ar gyfer y sector uwchradd. Mae hyn yn arbennig o ddifrifol mewn meysydd â blaenoriaeth fel arweinyddiaeth ar wahanol lefelau, Mathemateg a Saesneg. Mae'r diffyg capasiti hwn yn y sector uwchradd yn llesteirio gallu GwE i gael effaith yn syth.

Ar hyn o bryd, mae Ymgynghorwyr Her yn teimlo bod eu rôl yn cael ei chyfyngu ormod gan y model gweithredu presennol. Mae gormod o'u hamser yn cael ei dreulio ar fod yn ymgynghorydd her cyffredinol sy'n gweithio'n bennaf ar gategoreiddio ysgolion. O ganlyniad i hyn, nid yw Ymgynghorwyr Her yn rhoi arweiniad strategol ar faterion addysgol a fyddai'n helpu i gyflawni blaenoriaethau'r Consortia a'r Awdurdodau Lleol unigol. Felly, yn unigol ac ar y cyd, nid ydynt yn cael eu datblygu'n ddigonol ac nid yw eu harbenigedd yn cael ei ddefnyddio yn y ffordd fwyaf effeithiol i arwain ar faterion addysgol ar draws yr hybiau a'r rhanbarth.

Nid yw'r cysylltiadau rhwng GwE a gwasanaethau awdurdodau lleol, fel rhai ar gyfer Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiant, wedi cael eu datblygu'n ddigonol, yn enwedig mewn perthynas â chodi safonau dysgwyr bregus a sicrhau darpariaeth briodol. Bydd y ddeddfwriaeth newydd sy'n cael ei chyflwyno mewn nifer o feysydd gwahanol yn galw am gydweithio agosach a dull mwy rhanbarthol o weithredu yn y maes hwn.

Mae enghreifftiau o arfer dda ym mhob hwb, ond nid yw'r arfer hwn yn cael ei rannu'n effeithiol ar draws y rhanbarth. O ganlyniad, mae arlwy GwE i ysgolion yn amrywio'n ormodol yn ôl lleoliad daearyddol yr ysgolion a sylfaen sgiliau staff. Mae'r Bwrdd Sicrhau Ansawdd Rhanbarthol yn dechrau cysoni arferion yr hybiau unigol drwy nodi'r arferion gorau a'u rhannu ar draws y rhanbarth.

Mae cynlluniau ALL unigol, a oedd yn cael eu galw'n Atodiadau cynt, wedi gwella ac maent o safon dda at ei gilydd. Ceir mwy o lawer o fanylion ar gyfer gwella meysydd a nodwyd ar y cyd, hyd yn oed ar lefel ysgol unigol. Mae hyn wedi creu gwell ffocws mewn cyfarfodydd monitro ac atebolrwydd cryfach gan ymgynghorwyr her penodol am gyflawni. Er hynny, mae angen gwneud rhagor o waith ar y broses monitro gyffredinol i sicrhau dull cyson o weithredu ar draws y rhanbarth.

Mae'r swyddogaeth craffu wedi aeddfedu ar draws y rhanbarth. Mae gan aelodau craffu lleol well dealltwriaeth o bwrpas GwE a'i amcanion. Yn yr achosion gorau, mae aelodau pwyllgorau craffu wedi ymweld ag ysgolion i ofyn am farn penaethiaid ynghylch y ffordd y mae GwE yn herio ac yn cefnogi ysgolion. Maent wedi dod â'u canfyddiadau yn ôl i'r Pwyllgor ac wedi cynnal cyfarfod trionglu ag arweinydd hwb GwE a swyddogion yr ALL i nodi cryfderau a meysydd i'w datblygu. O ganlyniad, gwneir rhagor o waith wrth i aelodau gysgodi ymgynghorwyr her GwE mewn gwahanol agweddau ar eu gwaith i ddyfnhau eu dealltwriaeth yn fwy byth. Mae dealltwriaeth aelodau craffu o safonau mewn ysgolion, ac o ddarpariaeth GwE yn eu hysgolion, wedi'i datblygu drwy adroddiadau manwl gan yr Uwch Ymgynghorydd Her a Chefnogaeth. Mae eu presenoldeb yn y cyfarfodydd hyn wedi helpu i ddelio gyda chanfyddiadau a datrys unrhyw faterion y mae aelodau'n dymuno eu codi ac wedi helpu i reoli disgwyliadau lleol drwy egluro eu rôl yn fanwl.

Yn y gorffennol, nid oedd y cynllun busnes yn bodloni'r heriau mewn meysydd sydd â blaenoriaeth. Fodd bynnag, mae'r broses cynllunio busnes wedi'i gwella'n sylweddol yn ddiweddar ac mae'n fwy cadarn o lawer erbyn hyn. Mae gan uwch arweinwyr yn y consortiwm, ac yn yr Awdurdodau Lleol, fwy o gyfrifoldeb a pherchenogaeth ar y broses. Mae'r strwythur atebolrwydd yn gliriach a'r prosesau monitro'n fwy cadarn.

Mae'r strwythur atebolrwydd presennol ar lefel swyddog yn aneglur. Nid yw'n glir pa swyddog sydd â'r rôl arweiniol mewn perthynas ag atebolrwydd i'r Cyd-bwyllgor. Mae rolau gan y Prif Weithredwr Arweiniol, y Cyfarwyddwr Arweiniol a'r Rheolwr Gyfarwyddwr, ond nid yw'r rhain wedi'u gwahaniaethu'n ddigon clir mewn gweithrediadau o ddydd i ddydd. Mae hyn yn arwain at nifer o anawsterau gan gynnwys y pwynt cyswllt sengl â Llywodraeth Cymru a diffyg eglurder o ran y ffordd y mae cyd-Gyfarwyddwyr yn gallu cymryd rhan mewn datblygu cyfeiriad rhwng cyfarfodydd.

Nid yw'r cysylltiadau rhwng blaenoriaethau cenedlaethol a lleol yn glir. Mae llawer o waith i'w wneud i sicrhau bod datblygiadau Cenedlaethol yn y dyfodol yn ategu blaenoriaethau lleol. Hefyd, mae angen cael darlun cliriach o'r llwybr y bydd pob ysgol yn ei ddilyn er mwyn bod yn barod am heriau Cymwys am Oes.

Mae Llesiant a Thegwch yn cael eu cyflwyno yn Cymwys am Oes 2. Mae'n bosibl y bydd hyn yn arwain at adolygu'r Model Cenedlaethol presennol. Gallai hyn gynnwys elfennau ychwanegol o'r gwasanaethau presennol ar gyfer Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiant sydd o dan adain yr ALL ar hyn o bryd.

5.10 **Gweithredu a Nodwyd:**

- Datblygu Strategaeth Ariannol ar gyfer 2018/19 i 2020/21 gan gynnwys strategaeth ariannol ar gyfer y senario canolog, fel yr amlinellwyd yn adran 4.11. Pe byddai'r senario waethaf yn digwydd, fel yr amlinellir yn 4.11, byddai hyn yn golygu ailymweld ag egwyddorion sylfaenol.
- Cael mynediad i'r holl weithgarwch yn erbyn Blaenoriaethau Gwasanaeth ac Egwyddorion Gweithredu GwE.
- Asesu'r angen am gronfeydd wrth gefn i alluogi GwE i gyflawni yn erbyn ei flaenoriaethau gwasanaeth.
- Datblygu gweledigaeth ar gyfer darparu gwasanaethau yn 2020/21
- Adolygu'r CATC fel y daw gwybodaeth berthnasol ar gael i GwE.
- Gweithio gyda swyddogion Llywodraeth Cymru i ddatblygu ymrwymiad i ddangosydd y dyfodol
- Ail strwythuro'r sefydliad i roi sylw i'r diffygion presennol;
- Datblygu model arweinyddiaeth ddostranedig a fydd yn rhoi mwy o rolau arwain i staff, a rhoi cyfleoedd iddynt ddatblygu eu sgiliau eu hunain;
- Newid y model gweithredu presennol i sicrhau bod pwyslais clir ar wella perfformiad mewn ysgolion uwchradd, yn enwedig yng CA4;
- Gweithredu model rheoli perfformiad unigol a gwasanaeth a fydd yn gymorth i roi sylw i argymhellion Estyn;
- Datblygu eglurder rhwng blaenoriaethau Cenedlaethol a Lleol fel eu bod yn ategu ei gilydd, yn hytrach na chystadlu;
- Crisialu rolau staff, yn enwedig uwch staff, fel bod blaenoriaethau yn cael eu cyflawni; ac

- Adolygu model cefnogi busnes GwE.

ADRODDIAD I'R CYD-BWYLLGOR

4 HYDREF 2017

Adroddiad gan: Rheolwr Gyfarwyddwr GwE
Testun: Polisi Gwerth am Arian a Fframwaith GwE

1.0 Pwrpas yr Adroddiad

1.1 Cyflwyno Polisi Gwerth am Arian a Fframwaith GwE i'r Cyd-Bwyllgor ei gymeradwyo.

2.0 Cefndir ac Ystyriaethau

2.1 Mae GwE wedi ymrwmo i roi gwerth am arian fel rhan annatod o'i raglen weithredol a'i waith strategol. Mae ganddo gyfrifoldeb strategol i gyflawni Gwerth am Arian o'i ddefnydd o gyllid craidd a chyllid grant. Yn yr yn modd, mae anelu at Werth am Arian yn gyfrifoldeb yr holl staff, nid yn unig y rheini sydd â dyletswyddau ariannol.

2.2 Er mwyn bodloni ei ymrwymiad i gyflawni Gwerth am Arian, mae GwE wedi gosod yr amcanion a ganlyn:

- Gwreiddio egwyddorion Gwerth am Arian yn y prosesau rheoli, cynllunio ac adolygu presennol.
 - Mabwysiadu arfer dda gydnabyddedig lle bo hyn yn gwneud synnwyr.
 - Cynnal astudiaethau Gwerth am Arian mewn meysydd gweithgarwch y nodwyd yn deilwng o adolygiad.
-

- Meincnodi ein gweithgareddau yn erbyn gweithgareddau a sefydliadau cyffelyb eraill, lle'r ystyrir hyn yn ddefnyddiol.
- Ymateb i gyfleoedd i gyfoethogi economi, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd gweithgareddau.
- Hybu diwylliant o welliant parhaus.
- Sicrhau bod yr holl staff yn cydnabod eu rhwymedigaeth barhaus i geisio Gwerth am Arian fel rhan o'u gweithgareddau o ddydd i ddydd.

2.3 Adolygir y polisi hwn yn flynyddol i sicrhau ei fod yn unol ag amcanion GwE a'i fod yn cwmpasu ei holl weithgareddau.

3.0 Argymhellion

3.1 Gofynnir i'r Cyd-Bwyllgor gymeradwyo'r polisi a'r fframwaith.

4.0 Goblygiadau Ariannol

4.1 Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol yn codi o'r adroddiad hwn.

5.0 Effaith ar Gydraddoldeb

5.1 Nid oes unrhyw oblygiadau cydraddoldeb newydd yn codi o'r adroddiad hwn.

6.0 Goblygiadau Personél

6.1 Nid oes unrhyw oblygiadau personél newydd yn codi o'r adroddiad hwn.

7.0 Ymgynghori sydd wedi digwydd

7.1 Ni fu ymgynghori.

8.0 Atodiadau

8.1 Polisi Gwerth am Arian GwE

8.2 Fframwaith Gwerth am Arian GwE

BARN Y SWYDDOGION STATUDOL

Swyddog Monitro:

Dim sylwadau penodol o safbwynt priodoldeb.

Swyddog Cyllid Statudol:

Rwy'n croesawu'r cynnydd gyda Pholisi a Fframwaith Gwerth am Arian.

Cyflwynir sylwadau pellach, fel bo angen, ar lafar yng nghyfarfod y Cydbwyllgor.

POLISI GWERTH AM ARIAN GWE 2017

Polisi Gwerth am Arian GwE

1.0 Cefndir

Mae GwE wedi ymrwymo i roi gwerth am arian fel rhan annatod o'i raglen weithredol a'i waith strategol. Mae ganddo gyfrifoldeb penodol i gyflawni Gwerth am Arian o'i ddefnydd o gyllid craidd a chyllid grant. Yn yr yn modd, mae anelu at Werth am Arian yn gyfrifoldeb yr holl staff, nid yn unig y rheini sydd â dyletswyddau ariannol.

Er mwyn bodloni ei ymrwymiad i gyflawni Gwerth am Arian, mae GwE wedi gosod yr amcanion a ganlyn:

- Gwreiddio egwyddorion Gwerth am Arian yn y prosesau rheoli, cynllunio ac adolygu presennol.
- Mabwysiadu arfer dda gydnabyddedig lle bo hyn yn gwneud synnwyr.
- Cynnal astudiaethau Gwerth am Arian mewn meysydd gweithgarwch y nodwyd yn deilwng o adolygiad.
- Meincnodi ein gweithgareddau yn erbyn gweithgareddau a sefydliadau cyffelyb eraill, lle'r ystyrir hyn yn ddefnyddiol.
- Ymateb i gyfleoedd i gyfoethogi economi, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd gweithgareddau.
- Hybu diwylliant o welliant parhaus.
- Sicrhau bod yr holl staff yn cydnabod eu rhwymedigaeth barhaus i geisio Gwerth am Arian fel rhan o'u gweithgareddau o ddydd i ddydd.

2.0 Cyflwyniad

2.1 Mae GwE yn cydnabod ei ddyletswydd i gyflawni Gwerth am Arian o'i holl weithgareddau, waeth sut y'u hariennir. Fel y Consortia eraill, mae GwE wedi ymrwymo i geisio economi, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd fel rhan o'i raglen weithredol a'i waith strategol. Bydd GwE yn ceisio sicrhau arfer dda a gwreiddio egwyddorion Gwerth am Arian yn ei holl weithgareddau, a chynnal adolygiadau mor aml ag y bo'n briodol er sicrhau bod Gwerth am Arian yn amlwg.

2.2 Mae Gwerth am Arian yn derm a ddefnyddir i asesu p'un a yw sefydliad wedi cael y budd gorau neu beidio o'r gwasanaethau y mae'n eu sicrhau a'u darparu, a hynny o fewn yr adnoddau sydd ar gael. Gall rhai elfennau fod yn oddrychol, yn anodd eu mesur, yn haniaethol a chael eu camddehongli. Mae angen crebwyll felly wrth ystyried p'un a gyflawnwyd Gwerth am Arian yn foddhaol neu beidio. Nid yn unig y gwasanaethau sy'n rheoli costau a fesurir, ond ystyrir hefyd ansawdd, cost, defnyddio adnoddau, addasrwydd i bwrpas, amserlenni a bernir p'un a ydynt, gyda'i gilydd, yn cynnig gwerth am arian neu beidio. Mae cyflawni Gwerth am Arian yn cael ei ddisgrifio yn aml yn nhermau'r 'tair E' - economi, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd:

- (i) economi - lleihau cost yr adnoddau ar gyfer gweithgaredd ('gwneud pethau am bris is');
- (ii) effeithlonrwydd - perfformio tasgau gydag ymdrech rhesymol ('gwneud pethau y ffordd gywir'); ac
- (iii) effeithiolrwydd - i ba raddau y bodlonir amcanion ('gwneud y pethau iawn').

2.3. Adolygir y polisi hwn yn flynyddol i sicrhau ei fod yn unol ag amcanion GwE a'i fod yn cwmpasu ei holl weithgareddau.

4.0 Nodau:

Er mwyn cyflawni Gwerth am Arian da, mae GwE wedi gosod yr amcanion a ganlyn:

(i) Gwreiddio egwyddorion Gwerth am Arian yn y prosesau rheoli, cynllunio ac adolygu presennol, yn enwedig mewn perthynas â phrosiectau neu weithgareddau sydd â goblygiadau ariannol sylweddol.

(ii) mabwysiadu arfer dda gydnabyddedig lle bo hyn yn gwneud synnwyr ac o fudd i GwE.

(iii) cynnal, neu gomisiynu, astudiaethau Gwerth am Arian ar feysydd gweithgarwch y nodwyd i fod yn deilwng o adolygiad.

(iv) meincnodi gweithgareddau GwE yn erbyn gweithgareddau a sefydliadau cyffelyb eraill lle'r ystyrir hyn yn ddefnyddiol.

(v) ymateb i gyfleoedd i gyfoethogi economi, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd gweithgareddau;

(vi) hybu diwylliant o welliant parhaus;

(vii) Bod yn weithredol wrth ddangos i wylwyr mewnol ac allanol y ceisir Gwerth am Arian ym mhob gweithgaredd;

(viii) sicrhau bod yr holl staff yn cydnabod eu rhwymedigaeth barhaus i geisio Gwerth am Arian fel rhan o'u gweithgareddau o ddydd i ddydd; a

(ix) gwneud pob ymdrech i gael ein cydnabod gan eraill fel canolfan ragoriaeth wrth fodloni amcanion y Polisi hwn.

5.0 Gwreiddio egwyddorion Gwerth am Arian

Integreiddio

5.1 Mae rhaid i Werth am Arian fod yn ran naturiol o'r broses gwneud penderfyniadau ar bob lefel ar draws GwE. Mae hyn yn arbennig o bwysig wrth gynllunio neu adolygu gweithgareddau sydd â goblygiadau ariannol sylweddol.

5.2 Fel rhan o wreiddio Gwerth am Arian yn y broses gwneud penderfyniadau o ddydd i ddydd, gofynnir i ddeiliaid Cynllun Busnes gyflwyno adroddiad byr neu astudiaeth achos ar gymhwysio Gwerth am Arian bob blwyddyn yn eu cynlluniau busnes, gan fanylu ar fesurau i wella economi, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd, a meintioli unrhyw fudd ariannol.

5.3 Dylai adroddiadau/astudiaethau achos dynnu sylw at weithgareddau presennol sy'n dangos Gwerth am Arian parhaus yn ogystal â gweithgareddau newydd i wella Gwerth am Arian. Bydd rhaid bodloni'r Bwrdd Ansawdd Busnes yr eir i'r afael yn ddigonol â materion Gwerth am Arian a bod y prif feysydd gwariant, gan gynnwys costau staff, yn cael eu craffu yn briodol.

5.4 Mae deiliaid cynllun busnes mewn lle da i adnabod cyfleodd i gyflawni gwell Gwerth am Arian yn eu meysydd cyfrifoldeb. Byddant yn gwybod pa fesurau sy'n debygol o fod yn effeithiol, gyda golwg ar amgylchiadau ac anghenion penodol, a sut i sicrhau cefnogaeth a chydweithrediad staff.

5.5 Lle bo goblygiadau Gwerth am Arian, bydd y Bwrdd Ansawdd Busnes yn arwain ar hybu rhannu arfer dda ar draws y sefydliad. Mae mabwysiadu arfer dda yn un ffordd o ddangos bod Gwerth am Arian wedi'i geisio a'i gyflawni. Lle bo hyn wedi'i nodi, a'i fod efallai yn berthnasol i ddeiliaid cynllun eraill, cyfathrebir hyn yn briodol.

Manteision

5.6 Mae egwyddorion Gwerth am Arian yn caniatáu cyfleoedd i swyddogion gynnal asesiad cywir o amcanion gweithgaredd yn hytrach na gweithredu ar ragdybiaethau am yr hyn sy'n digwydd ac a gynhyrchir ar hyn o bryd. Bydd hyn yn datblygu i'r eithaf eu cyfle i gyflawni'r amcanion a ddymunir heb wariant ac ymdrech diangen. Dylai asesiad hefyd ddangos bod y gweithgaredd arfaethedig yn cyd-fynd ag amcanion a pholisiau GwE. Lle nad yw hyn yn digwydd, nid yw gweithgaredd yn cyflawni'r amcanion a osodwyd gan GwE.

5.7 Trwy gyfrwng cynllunio sydd wedi'i gofnodi yn briodol a monitro mabwysiadu prosesau agored sydd a wnelo â'r rhai dan sylw, gall staff ddangos, yn gyhoeddus, ymrwymiad i gyflawni priodoldeb yn ogystal â Gwerth am Arian. Mae hyn yn fwyfwy pwysig mewn byd o atebolrwydd a chyfrifoldeb cynyddol, ac yn hanfodol i GwE tra derbynnir cyllid craidd a grantiau. Mae gan GwE gyfrifoldeb i ddangos ei fod yn gweithredu yn onest, yn deg a heb unrhyw ragfarn.

5.8 Mae angen i GwE gydymffurfio â gofynion cyfreithiol a rhai cysylltiedig eraill. Trwy fabwysiadu arfer dda a gallu arddangos hyn, lleiheir yn sylweddol y risg o fethu ag adnabod gofynion o'r fath a chydymffurfio â hwy.

5.9 Mae risgiau ynghlwm wrth pob gweithgaredd. Gall ymgorffori egwyddorion rheoli risgiau, sef adnabod, arfarnu a rhoi lliniaru priodol ar waith, gyfrannu at Werth am Arian. Yn aml, nid oes rhaid cynnal asesiad risg llawn ar gyfer pob gweithgaredd, ond gall asesiad risg annigonol, yn enwedig ar gyfer gweithgareddau arwyddocaol, arwain at Werth am Arian gwael.

Dulliau

5.10 Gellir cyflawni asesiad Gwerth am Arian mewn nifer o ffyrdd, er enghraifft:

(i) meincnodi gweithgaredd yn erbyn gweithgareddau cyffelyb mewn mudiadau neu sefydliadau eraill;

(ii) defnyddio dangosyddion perfformiad;

(iii) cynnal astudiaethau Gwerth am Arian (ar y cyd â Chonsortia eraill o bosib);

(iv) ceisio arfer dda gydnabyddedig a'i mabwysiadu, lle y gellir addasu hyn i amgylchiadau GwE;

(v) cynnal archwiliadau mewnol; er mai prif bwrpas archwilio mewnol yw asesu'r system reoli fewnol, mae'r archwilwyr mewnol mewn lle da yn aml i asesu Gwerth am Arian a chynnig sylwadau yn y meysydd a adolygir;

(vi) cadw dogfennau sy'n dangos sut y cynlluniwyd gweithgaredd i feithrin Gwerth am Arian ynghyd â thystiolaeth o'r arferion da a fabwysiadwyd; ac

(vii) archwilio canlyniadau neu ddeilliannau gweithgaredd.

5.11 Mae'n glir nad yr unig ffordd o ddangos ymrwymiad i Werth am Arian yw cynnal astudiaethau Gwerth am Arian. Mae arferion rheoli presennol sy'n ceisio ymgorffori egwyddorion Gwerth am Arian a bod yn weithredol wrth hybu diwylliant o welliant parhaus yn ddau ddull arall. Nid yw cynnal astudiaeth Gwerth am Arian ynddo'i hun yn arddangos Gwerth am Arian; mae hyn yn dibynnu ar ganlyniad yr astudiaeth ac ar unrhyw weithredu a wneir fel ymateb i'r canfyddiadau.

Mae manylion am gynnal astudiaeth Gwerth am Arian unigol yn Atodiad A.

Tuag at Ragoriaeth
Towards Excellence

Fframwaith Gwerth Am Arian GwE 2017

Fframwaith Gwerth am Arian GwE

"Gwerth da am arian yw'r defnydd gorau o adnoddau i gyflawni'r deilliannau arfaethedig".

Amcan ein gwaith Gwerth am Arian yw dod i farn glir ar p'un a sicrhawyd gwerth am arian o fewn GwE. Bwriad y fframwaith hwn yw helpu deiliaid cynllun busnes, arweinwyr gweithgaredd a thimau i wneud hyn mewn dull cyson. Mae'n ategu'r cwestiynau sy'n sail i'n diffiniad ni o Werth am Arian (gweler tudalen 4).

Yn ystod y **cam cynllunio**, dylai staff ddilyn Camau 1-3 a amlinellir ar dudalen 2.

Mae Cam 1 yn gofyn iddynt benderfynu ar drefniadau'r amgylchiadau yr ydym yn ceisio eu gwella.

Yr ydym ni yn diffinio *gwerth da am arian* fel "y canlyniad gorau posib o wybod beth yw'r cyfyngiadau a fynegir neu a awgrymir." Mae penderfynu ar yr hyn sy'n werth da yn gofyn am grebwyll a dealltwriaeth o beth yw cyfyngiadau rhesymol.

Mae Cam 2 yn gofyn bod y tîm yn sefydlu yn eu crynswth yr adnoddau a gynlluniwyd sy'n berthnasol i wella'r flaenoriaeth;

Mae Cam 3 yn gofyn bod y tîm yn adnabod yr holl gynhyrchion a'r holl ddeilliannau a gynlluniwyd.

Ar derfyn y gwaith, dylai timau ailadrodd Camau 1-3. Gan ddefnyddio'r dystiolaeth a gaglwyd dan y tri pennawd yn ystod cyflwyno eu blaenoriaeth, gall timau yn awr ganfod yr hyn a gyflawnwyd - tuag at sefydlu trefniadau gwerth da ac o ran cyflawni deilliannau - a pha adnoddau gafodd eu gwario.

Yna, ar ôl adnabod y perfformiad a gyflawnwyd, dylai staff ddilyn Camu 4-5 ar dudalen 3 a dod i gasgliad, yn enwedig ar:

- p'un a oedd y perfformiad yn well neu'n waeth na'r hyn a gynlluniwyd (cymhariaeth fewnol); a
- sut y mae hyn yn cymharu â meincnodau'r tu hwnt i'r achos penodol hwn mewn amser (cymhariaeth allanol).

Trwy wneud hyn gall staff benderfynu p'un a gyflawnwyd gwerth am arian, a dylent ddatgan eu barn mewn Casgliad Gwerth am Arian clir a chryno.

Ar ôl nodi lle mae'r gwendidau mewn perfformiad a threfniadau, gall timau wedyn wneud argymhellion cadarn ar gyfer gwella gwerth am arian (Cam 6). Dilyniant Camau 1-6 fydd strwythur Crynodeb o Werth am Arian.

Fframwaith Dadansoddol ar gyfer asesu Gwerth am Arian

Diffiniad: Gwerth da am arian da yw'r defnydd gwerth da o adnoddau i gyflawni'r deilliannau arfaethedig

1 Sefydlu beth yw 'gwerth da'

Sefydlu'r meini prawf ar gyfer asesu perfformiad trwy gytuno ar drefniadau gwerth da ar gyfer craffu'r flaenoriaeth. **Diffinnir 'gwerth da' fel "y canlyniad gorau posib o wybod beth yw'r cyfyngiadau a fynegir neu a awgrymir."** Mae angen i staff bwysu a mesur pa gyfyngiadau rhesymol sydd angen eu hystyried.

Cynllunio gwerth da: *Bod yn glir am yr hyn a ddeisyfir.* Er enghraifft:

- Menter seiliedig ar dystiolaeth gydag amcanion clir, ac yn seiliedig ar arfer orau/meincnodau priodol, targedau cytunedig ac ati
- Cynlluniau realistig sy'n ystyried cyfyngiadau ac a ddatblygwyd gyda golwg ar ddealltwriaeth o risgiau
- Cefnogaeth gan randdeiliaid i'r cynlluniau
- Adnoddau angenrheidiol mewn lle i gyflwyno yn ôl y bwriad
- Dealltwriaeth glir o'r hyn ddylai'r costau perthnasol fod

Gweithredu gwerth da: . Er enghraifft:

- Meddu ar yr arbenigedd a'r sgiliau rheolaethol priodol
- Dewis y dull gorau o gyflwyno
- Osgoi gwneud arbedion camarweiniol
- Sicrhau arbedion maint trwy waith wedi'i dargedu;
- Isafswm effaith gynaliadwy'r gweithredu
- Sefydlu trosglwyddiad risg da a chlir

Monitro gwerth da: *Gallu asesu perfformiad.* Er enghraifft:

- Mesuriadau perfformiad clir wedi'u gosod a threfniadau monitro ar waith
- Systemau rheoli perfformiad cadarn
- Prosesau arfarnu polisi cadarn ar waith gydag adborth amserol
- Gallu gwneud newidiadau gweithredol yn sgil adborth
- Profi gwerth parhaus
- Methodoleg asesu Gwerth am Arian ar waith

2 Cyfleu graddau'r adnoddau

Adnabod yr adnoddau dan sylw - yn y cynlluniau i ddechrau ac, yn ddiweddarach, fel buddiant - gan gynnwys (lle bo'n briodol):

- costau staff
- ffrydiau cyllid
- adeiladau
- arbedion

3 Adnabod deilliannau disgwylidig a gwir ddeilliannau

Adnabod yr amcanion tymor byr, tymor canolig a thymor hir a'r deilliannau (lle bo'n bosib). Mae angen gwneud hyn, i ddechrau, wrth ystyried y cyflawniad arfaethedig ac yna, yn ddiweddarach, wrth ystyried gwir gyflawniad, gan gynnwys (lle bo'n briodol):

- perfformiad yn erbyn targedau
- cofnod o gyflwyno (maint ac amseroldeb)
- costau unedol
- mesuriadau economi ac effeithlonrwydd
- ansawdd y gwasanaeth (gan gynnwys cofnod o fodlonrwydd cwsmeriaid)
- ôl-ffeithiau anffafriol, gwrthnysig neu anfwriadol

4 Sefydlu goblygiadau Gwerth am Arian y lefel perfformiad a nodwyd (cymhariaeth fewnol)

Sefydlu goblygiadau gwerth am arian y perfformiad a nodwyd.

Er enghraifft:

- a yw'r trefniadau sydd mewn lle yn cyd-fynd â threfniadau'r meincnod dewisedig a sefydlwyd yng Ngham 1?
- a oedd y deilliannau a gyflawnwyd yn werth y drafferth, o wybod:
 - graddfa'r gwariant
 - yr ymdrech (a'r cost cyfle)
 - eu cynaliadwyedd, neu fel arall, dros y tymor canolig i'r tymor hir (e.e. a ellir cynnal y perfformiad neu a yw'n agored i ddirywiad?)
 - amseriad buddiannau (tymor byr, canolig neu hir)
 - a yw perfformiad yn awgrymu bod problem parthed Gwerth mewn Arian?
- a oedd perfformiad yn well neu'n waeth na'r disgwyl o wybod pa adnoddau a ddefnyddiwyd?

5 Dod i gasgliad cyffredinol am y gwerth am arian a gyflawnwyd gyda'r adnoddau hyn (cymhariaeth allanol)

- a ddefnyddiwyd mwy/llai o adnoddau na'r disgwyl?

Ar ôl adnabod y perfformiad a gyflawnwyd (1-3) a sefydlu sut y mae'n cymharu â'r disgwyl, neu â'r hyn y gellid bod wedi'i ddisgwyl (4), mae angen cwblhau'r casgliad Gwerth am Arian trwy gymharu perfformiad yn yr achos hwn â meincnodau allanol lle bo'n briodol, megis:

- gweithredu arall (a fyddai gwell Gwerth am Arian wedi'i gyflawni trwy wneud pethau yn wahanol)
- yn erbyn arfer dda safonol a meincnodau mewnol/allanol
- cymharu â blynyddoedd a fu - dadansoddi tuedd
- yn erbyn disgwyliadau rhanddeiliaid

6 Gwneud argymhellion i sicrhau gwelliant mewn deilliannau

- a oedd perfformiad o ran cynhyrchion/deilliannau yn well neu'n waeth na'r disgwyl?

Ar ôl nodi lle mae'r gwendidau mewn perfformiad, mae angen gwneud argymhellion wedi'u costio a'u hamseru ar gyfer y sefydliad neu ar gyfer y system lywodraeth yn fwy eang, a fydd yn gwella'r system gweithredu polisi ac yn arwain at well Gwerth am Arian trwy:

- gywiro gwendidau
- gwella prosesau ac arferion
- lleihau costau
- gwella perfformiad
- sicrhau arbedion
- codi ymwybyddiaeth o fanteision y polisi
- gwella rheoli gwybodaeth
- dod â gweithgareddau neu bolisi i ben lle bo angen
- aildrefnu prosesau ac arferion

Gwerth da am arian yw Defnydd Gwerth Da o Adnoddau i gyflawni'r Deilliannau arfaethedig

Fframwaith cwestiynau ar gyfer asesu Gwerth am Arian

Cynllunio Chwarter 1

Tud. 1
Ar ôl 18 gweithredu

Analysis stage

